ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Πρωτ. _____
Αριθ.
Διεκπ. _____

**ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ**

Από τα επίσημα Πρακτικά της ΛΣΤ΄, 30 Νοεμβρίου 2021 Συνεδρίασης της Ολομέλειας της Βουλής, στην οποία ψηφίστηκε το παρακάτω σχέδιο νόμου:

***Στρατηγικές επενδύσεις και βελτίωση του επενδυτικού περιβάλλοντος μέσω της επιτάχυνσης διαδικασιών στις ιδιωτικές και στρατηγικές επενδύσεις, δημιουργία πλαισίου για τις εταιρείες τεχνοβλαστούς και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ανάπτυξη***

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
Άρθρο 1 Σκοπός και αντικείμενο
Άρθρο 2 Ορισμός - κατηγορίες και κριτήρια στρατηγικών επενδύσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Άρθρο 3 Περιβαλλοντικές ρυθμίσεις
Άρθρο 4 Πολεοδομικές ρυθμίσεις
Άρθρο 5 Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας
Άρθρο 6 Βοηθητικά και συνοδά έργα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ
Άρθρο 7 Κίνητρο χωροθέτησης
Άρθρο 8 Φορολογικά κίνητρα
Άρθρο 9 Κίνητρο ταχείας αδειοδότησης
Άρθρο 10 Κίνητρα ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Άρθρο 11 Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων
Άρθρο 12 Υποβολή και τεκμηρίωση αίτησης χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής
Άρθρο 13 Προδικασία χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής
Άρθρο 14 Διαδικασία ωρίμανσης επενδυτικών έργων σε ακίνητα του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα
Άρθρο 15 Απόφαση χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
Άρθρο 16 Απόφαση χορήγησης κινήτρων και ενισχύσεων
Άρθρο 17 Υποχρεώσεις φορέα επένδυσης
Άρθρο 18 Παρακολούθηση υλοποίησης στρατηγικής επένδυσης
Άρθρο 19 Κυρώσεις λόγω μη τήρησης των όρων της επένδυσης
Άρθρο 20 Αξιολόγηση συνεπειών των κινήτρων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄: ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Άρθρο 21 Διαιτητική επίλυση διαφορών
Άρθρο 22 Δικαστική επίλυση διαφορών - Αρμοδιότητα δικαστηρίων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄: ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 23 Γενικοί κανόνες χωροθέτησης και γενικές χρήσεις γης - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 3986/2011
Άρθρο 24 Χωρικός προορισμός - Επενδυτική ταυτότητα δημοσίων ακινήτων - Τροποποίηση των παρ. 4, 6 και 9 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011
Άρθρο 25 Δικαίωμα επιφανείας επί δημοσίων κτημάτων - Ορισμοί - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3986/2011
Άρθρο 26 Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας - Προσθήκη περ. γ΄ στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4276/2014
Άρθρο 27 Προέγκριση οικοδομικής άδειας για τις στρατηγικές επενδύσεις -Τροποποίηση των παρ. 3, 5 και 9 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄: ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 28 Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 29 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 30 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 31 Σκοπός και αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ- ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ
Άρθρο 32 Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4399/2016
Άρθρο 33 Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4399/2016
Άρθρο 34 Διαδικασίες υποβολής και αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 του ν. 4399/2016
Άρθρο 35 Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης - Τροποποίηση των παρ. 2 και 3 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016
Άρθρο 36 Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4399/2016
Άρθρο 37 Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4399/2016
Άρθρο 38 Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 18 του ν. 4399/2016
Άρθρο 39 Καταβολή ενισχύσεων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του ν. 4399/2016
Άρθρο 40 Μητρώο Αξιολογητών - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4399/2016
Άρθρο 41 Διακριτές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση του άρθρου 79 του ν. 4399/2016
Άρθρο 42 Θέματα λειτουργίας Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου - Τροποποίηση του άρθρου 81 του ν. 4399/2016
Άρθρο 43 Μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 85 του ν. 4399/2016 - Τροποποίηση του άρθρου 85 του ν. 4399/2016
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ 3908/2011 ΚΑΙ 3299/2004
Άρθρο 44 Προϋποθέσεις και διαδικασίες τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου - Όροι ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/ 2004 και 3908/2011 και τροποποίησης των αποφάσεων υπαγωγής - Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011 - Τροποποίηση του άρθρου 14Β του ν. 3908/2011
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Α.Ν. 89/1967
Άρθρο 45 Διαδικασία υπαγωγής και υποχρεώσεις των υπαγόμενων επιχειρήσεων -Τροποποίηση της παρ. 1 και αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 1 του α.ν. 89/1967
Άρθρο 46 Προϋποθέσεις, διαδικασία εφαρμογής και φορολόγηση του περιθωρίου κέρδους - Σύσταση ελεγκτικής επιτροπής - Τροποποίηση του άρθρου 2 του α.ν. 89/1967
Άρθρο 47 Εφαρμογή Πληροφοριακού Συστήματος - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 3 του α.ν. 89/1967
Άρθρο 48 Απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 89/1967
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄
Άρθρο 49 Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 50 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ - ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
Άρθρο 51 Σκοπός και αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥ
Άρθρο 52 Ορισμοί
Άρθρο 53 Ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού
Άρθρο 54 Προθεσμία ίδρυσης εταιρείας
Άρθρο 55 Κοινή εταιρεία - τεχνοβλαστός περισσότερων Ερευνητικών Οργανισμών
Άρθρο 56 Έδρα εταιρείας - τεχνοβλαστού
Άρθρο 57 Συμμετοχή Ερευνητών σε εταιρεία - τεχνοβλαστό
Άρθρο 58 Συγκρούσεις συμφερόντων
Άρθρο 59 Εταιρεία - τεχνοβλαστός ως ανάδοχος δημοσίων συμβάσεων
Άρθρο 60 Σύμβαση τεχνοβλαστού
Άρθρο 61 Εταιρική συμμετοχή Ερευνητικού Οργανισμού σε εταιρεία - τεχνοβλαστό
Άρθρο 62 Εταιρική συμμετοχή τρίτων - Επένδυση σε εταιρεία - τεχνοβλαστό
Άρθρο 63 Πρότυπα ρυθμίσεων εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου
Άρθρο 64 Κίνητρα για τη δημιουργία και ανάπτυξη εταιρειών - τεχνοβλαστών
Άρθρο 65 Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί ερευνητικών αποτελεσμάτων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
Άρθρο 66 Προσαρμογή λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας στο νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εταιρείες - τεχνοβλαστούς
Άρθρο 67 Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 68 Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
Άρθρο 69 Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011
Άρθρο 70 Μετάθεση έναρξης ισχύος των διατάξεων για υπαίθριες ψυχαγωγικές δραστηριότητες - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4849/2021
Άρθρο 71 Απαγόρευση εισαγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης
Άρθρο 72 Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης, που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» - Τροποποίηση του άρθρου 222 του ν. 4782/2021
Άρθρο 73 Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης, που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση επιχειρήσεων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών»
Άρθρο 74 Άδεια παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020

Άρθρο 75 Ρύθμιση για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών καθαριότητας και φύλαξης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας»
Άρθρο 76 Επανίδρυση του Ινστιτούτου Βιοϊατρικών Ερευνών (Ι.Β.Ε.) και μετονομασία του Ινστιτούτου Πετρελαϊκής Έρευνας (Ι.Π.Ε.) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Ρ.Τ.
Άρθρο 77 Ορισμοί - Τροποποιήσεις του άρθρου 2 του π.δ. 261/1997
Άρθρο 78 Εντολές ανάθεσης μετάδοσης διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 6 του π.δ. 261/1997
Άρθρο 79 Εντολές ανάθεσης καταχώρισης διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 7 του π.δ. 261/1997
Άρθρο 80 Διαμόρφωση τιμοκαταλόγου και τελικών τιμών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 του π.δ. 261/1997
Άρθρο 81 Συμβάσεις ανάθεσης έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών της ΕΡΤ Α.Ε.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Άρθρο 82 Ανακατανομή πιστώσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας
Άρθρο 83 Χρηματοδότηση έργων και προγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων
Άρθρο 84 Ρύθμιση θεμάτων ελέγχου και εκκαθάρισης δαπανών του Δημοσίου - Τροποποίηση του άρθρου 91 του ν. 4270/2014
Άρθρο 85 Ρυθμίσεις για τους υπολόγους Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4270/2014
Άρθρο 86 Ρυθμίσεις για τους διαχειριστές Παγίων Προκαταβολών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4270/2014
Άρθρο 87 Ρυθμίσεις για τη μετακίνηση των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας
Άρθρο 88 Επέκταση της χορήγησης της τιμητικής παροχής του άρθρου 95 του ν. 4714/2020
Άρθρο 89 Ενσωμάτωση κριτηρίων του Φόρουμ Επιζήμιων Φορολογικών Πρακτικών (Forum on Harmful Tax Practices, FHTP) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος των κερδών επιχείρησης από την εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας - Αντικατάσταση του άρθρου 71Α του ν. 4172/2013
Άρθρο 90 Καθορισμός ανώτατων ορίων στα επιβαλλόμενα πρόστιμα και εναρμόνιση της διαδικασίας επιβολής και κοινοποίησης με τα λοιπά πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας - Τροποποίηση του άρθρου 54Ε του ν. 4174/2013
Άρθρο 91 Μη εφαρμογή ανώτατων ορίων στα επιβαλλόμενα πρόστιμα για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) - Τροποποίηση του άρθρου 54ΣΤ του ν. 4174/2013
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄: ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Άρθρο 92 Δημιουργία χώρων διοίκησης και ελεύθερου χώρου - αστικού πρασίνου στον χώρο της ΠΥΡΚΑΛ
Άρθρο 93 Δημιουργία κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής στο Μάτι του Δήμου Μαραθώνα
Άρθρο 94 Αναστολή είσπραξης και επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετες κατασκευές στην περιοχή Δέλτα του Έβρου - Παράταση ισχύος προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017
Άρθρο 95 Παραχώρηση έκτασης Δήμου Παύλου Μελά
Άρθρο 96 Υπαγωγή αυθαίρετων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεων σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις στον ν. 4495/2017 - Προσθήκη άρθρου 14Β στον ν. 3986/2011
ΜΕΡΟΣ Ε΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο 97 Έναρξη ισχύος

## ΜΕΡΟΣ Α΄
## ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
### ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

#### Άρθρο 1
#### Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του Μέρους Α΄ είναι η βελτίωση του επενδυτικού κλίματος για την υλοποίηση στρατηγικών επενδύσεων, προκειμένου να απλοποιηθούν και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες αξιολόγησης και υλοποίησης αυτών και να ενισχυθεί η ασφάλεια δικαίου των στρατηγικών επενδυτών.

2. Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η διαμόρφωση ενός νέου ενιαίου ρυθμιστικού πλαισίου για τις στρατηγικές επενδύσεις.

#### Άρθρο 2
#### Ορισμός - κατηγορίες και κριτήρια στρατηγικών επενδύσεων

1. Ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» νοούνται οι επενδύσεις, οι οποίες, λόγω της στρατηγικής τους βαρύτητας για την εθνική ή την τοπική οικονομία, δύνανται να ενισχύσουν την απασχόληση, την παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος της Χώρας, σύμφωνα με τις αρχές της κοινωνικά δίκαιης, δίχως αποκλεισμούς, ισόρροπης και αειφόρου ανάπτυξης, με κύρια χαρακτηριστικά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων, την εξωστρέφεια και εξαγωγική δραστηριότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τον ολοκληρωμένο σχεδιασμό, την εξοικονόμηση φυσικών πόρων στην προοπτική της κυκλικής οικονομίας και την υψηλή προστιθέμενη αξία, ιδίως σε τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων ή υπηρεσιών. Οι Στρατηγικές Επενδύσεις διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) «Στρατηγικές Επενδύσεις 1», οι οποίες πληρούν μια (1) τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις, ανεξαρτήτως τομέα επένδυσης:

αα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων (75.000.000) ευρώ.

αβ) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος των σαράντα εκατομμυρίων (40.000.000)

ευρώ και ταυτόχρονα με την επένδυση δημιουργούνται κατά βιώσιμο τρόπον εβδομήντα πέντε (75) τουλάχιστον νέες Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.).

Οι επενδύσεις της υποπερ. αα) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 7, της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

Οι επενδύσεις της υποπερ. αβ) δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

β) «Στρατηγικές Επενδύσεις 2», οι οποίες πληρούν μια (1) τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

βα) Ο συνολικός προϋπολογισμός της επένδυσης είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και αφορά σε έναν (1) ή περισσότερους από τους τομείς της αγροδιατροφής, έρευνας και καινοτομίας, βιοτεχνολογίας, πολιτιστικής και δημιουργικής βιομηχανίας, ρομποτικής, τεχνητής νοημοσύνης, ιατρικού τουρισμού, διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, διαστημικής βιομηχανίας ή είναι μεγαλύτερος από είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ και η επένδυση έχει ως σκοπό τον ψηφιακό μετασχηματισμό της επιχείρησης ή την παροχή υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους («cloud computing»). Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 10.

ββ) Οι επενδύσεις δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον πενήντα (50) τουλάχιστον νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των τριάντα εκατομμυρίων (30.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

βγ) Συνιστούν επενδύσεις εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143), οι οποίες δημιουργούν κατά βιώσιμο τρόπον σαράντα (40) τουλάχιστον Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 8, 9, καθώς και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10.

γ) «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», οι οποίες υλοποιούνται από διακεκριμένες νομικές οντότητες και προωθούν την πράσινη οικονομία, την καινοτομία, την τεχνολογία, καθώς και την οικονομία χαμηλού ενεργειακού και περιβαλλοντικού αποτυπώματος και ειδικά στον τομέα αυτόν, τις επενδύσεις υποδομής με συγκεκριμένα ενεργειακά κριτήρια για την κατασκευή νέων κτιρίων, συστημάτων που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.) και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου, συστημάτων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε., και εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων, καθώς και επενδύσεις που ενισχύουν σημαντικά την ελληνική οικονομία και την ανταγωνιστικότητά της σε διεθνές επίπεδο. Οι επενδύσεις της παρούσας περίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8, 9, καθώς και του άρθρου 10. Αναφορικά με την ενίσχυση της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, επενδύσεις οι οποίες υλοποιούνται εντός των Ζωνών Απολιγνιτοποίησης (Ζ.ΑΠ.) της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 (Α΄245) μπορούν να λάβουν τη συγκεκριμένη ενίσχυση σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), επί του προβλεπόμενου, στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 «για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης» (L 187), ποσοστού της έντασης ενίσχυσης. Οι επενδύσεις που υλοποιούνται εκτός Ζ.ΑΠ. της παρ. 1 του άρθρου 155 του ν. 4759/2020 μπορούν να λάβουν την ενίσχυση του προηγούμενου εδαφίου σε ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 ποσοστού της έντασης ενίσχυσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή των ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10, διαζευκτικά ή σωρευτικά, στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία, είναι η ολοκλήρωση της υλοποίησής τους μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025. Η ως άνω προϋπόθεση αναφέρεται στην αίτηση του επενδυτή της παρ. 1 του άρθρου 12 και στο χρονοδιάγραμμα που τη συνοδεύει. Σε περίπτωση υπέρβασης της ως άνω προθεσμίας υλοποίησης, η επένδυση αποχαρακτηρίζεται από «Εμβληματική Επένδυση Εξαιρετικής Σημασίας» και τα εγκεκριμένα κίνητρα ανακαλούνται σύμφωνα με το άρθρο 19. Η ένταξη των επενδυτικών σχεδίων στην παρούσα περίπτωση, τα οποία αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα των άρθρων 8 και 10 διαζευκτικά ή σωρευτικά, πραγματοποιείται μέχρι εξαντλήσεως των διαθέσιμων πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

γα) Για τον χαρακτηρισμό ενός επενδυτικού σχεδίου ως «Εμβληματικής Επένδυσης Εξαιρετικής Σημασίας» συστήνεται τριμελής επιτροπή, τα μέλη της οποίας είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ποικίλων ειδικοτήτων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών, συγκροτείται η τριμελής επιτροπή, ορίζονται τα μέλη της, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών, ο χρόνος θητείας τους, η αποζημίωσή τους, καθώς και οι όροι λειτουργίας της.

γβ) Με όμοια απόφαση προς αυτή της υποπερ. γα) καθορίζονται η διαδικασία ένταξης της επένδυσης, ο τρόπος παρακολούθησης και ελέγχου υλοποίησης της επένδυσης, ο τρόπος καταβολής των ενισχύσεων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης.

γγ) Εντός επτά (7) ημερών από σχετικό αίτημα της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», η Επιτροπή της υποπερ. γα) γνωμοδοτεί αναφορικά με τον εμβληματικό ή μη χαρακτήρα της επένδυσης.

δ) «Στρατηγικές Επενδύσεις ταχείας αδειοδότησης», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

δα) Δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30) τουλάχιστον νέες Ε.Μ.Ε. και ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δβ) δημιουργούν κατά βιώσιμον τρόπο τριάντα (30) τουλάχιστον νέες Ε.Μ.Ε., εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός τους είναι μεγαλύτερος των δέκα εκατομμυ-

ρίων (10.000.000) ευρώ και αποτελούν μέρος επένδυσης, η οποία έχει ήδη χαρακτηριστεί ως στρατηγική και έχει ολοκληρωθεί η υλοποίησή της. Οι επενδύσεις της περίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν ένα ή περισσότερα από τα κίνητρα του άρθρου 9 και της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 10 ή

δγ) αποτελούν υφιστάμενες επενδύσεις, στρατηγικές ή μη, οι οποίες προβαίνουν σε αναδιάρθρωση ή εκσυγχρονισμό ή επέκταση των εγκαταστάσεών τους και ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, εφόσον διατηρούνται κατά βιώσιμον τρόπο εκατό (100) τουλάχιστον υφιστάμενες Ε.Μ.Ε.. Οι επενδύσεις της υποπερίπτωσης αυτής μπορούν να λάβουν το κίνητρο του άρθρου 9.

ε) «Αυτοδίκαια εντασσόμενες Στρατηγικές Επενδύσεις», οι οποίες πληρούν τα αναφερόμενα κριτήρια σε μία (1) από τις ακόλουθες υποπεριπτώσεις:

εα) Συνιστούν επενδύσεις του ν. 3389/2005 (Α΄ 232), οι οποίες έχουν εγκριθεί είτε από τη Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Δ.Ε.Σ.Δ.ΙΤ.), είτε από την Κυβερνητική Επιτροπή Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α΄ 78) και επενδύσεις για τα Ευρωπαϊκά Ενεργειακά Έργα Κοινού Ενδιαφέροντος «Projects of Common Interest (PCI)» του άρθρου 8 του ν. 4271/2014 (Α΄ 144). Στην περίπτωση αυτή εντάσσονται επενδύσεις που αποτελούν Σημαντικά Έργα Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος («Important Projects of Common European Interest [IPCEI]) νομικών προσώπων, τα οποία συμμετέχουν ως άμεσα μέλη σε προγράμματα Σημαντικών Έργων Κοινού Ευρωπαϊκού Ενδιαφέροντος, εφόσον ο συνολικός τους προϋπολογισμός είναι μεγαλύτερος των είκοσι εκατομμυρίων (20.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της παρούσας υποπερίπτωσης δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα της παρ. 1 του άρθρου 8 και του άρθρου 9.

εβ) Συνιστούν «Στρατηγικές επενδύσεις χωρικής οργάνωσης των επιχειρήσεων», οι οποίες αφορούν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών πάρκων του ν. 3982/2011 (Α΄ 143), σε έκταση τουλάχιστον πεντακοσίων (500) στρεμμάτων και με συνολικό προϋπολογισμό άνω των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) ευρώ. Οι επενδύσεις της κατηγορίας αυτής δύνανται να λάβουν ένα (1) ή περισσότερα από τα κίνητρα των άρθρων 7, 8 και 9.

2. Για κάθε φορέα στρατηγικής επένδυσης, το άρθρο 16 του ν. 4251/2014 (Α΄ 103), σχετικά με τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας διαμονής εφαρμόζεται ως προς δέκα (10) πολίτες τρίτων χωρών κατ' ανώτατον αριθμό, στελέχη των επενδυτικών σχημάτων για όλες τις κατηγορίες Στρατηγικών Επενδύσεων. Για όσο διάστημα υφίσταται η εργασιακή σχέση με τον φορέα της στρατηγικής επένδυσης, όσα από τα στελέχη αυτά δεν έχουν τη φορολογική κατοικία τους στην Ελλάδα, θεωρείται ότι διατηρούν τη φορολογική κατοικία τους στην αλλοδαπή και υπόκεινται σε φόρο για το εισόδημα που προκύπτει στην Ελλάδα και αποκτάται μέσα σε ορισμένο φορολογικό έτος. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης και στον σύζυγο ή το άλλο μέρος συμφώνου συμβίωσης υπό την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α΄ 181), εφόσον ο σύζυγος ή το άλλο μέρος δεν ασκεί επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, καθώς και στα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, όπως αυτά προσδιορίζονται στην περ. 5 της παρ. Α΄ του άρθρου 16 του ν. 4251/2014.

3. Επενδύσεις σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας χαρακτηρίζονται ως «Στρατηγικές Επενδύσεις» των περ. α), β), γ) και δ) της παρ. 1, εφόσον, σωρευτικά με τις επιμέρους προϋποθέσεις εκάστης των περιπτώσεων της παρ. 1, πληρούν και τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Εμπίπτουν σε μια από τις κάτωθι κατηγορίες:

αα) Συστήματα που συνδυάζουν σταθμό ηλεκτροπαραγωγής από Α.Π.Ε. και σύστημα παραγωγής «πράσινου» υδρογόνου, εφόσον η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την παραγωγή υδρογόνου.

αβ) Εγκαταστάσεις θαλάσσιων αιολικών ή/και πλωτών φωτοβολταϊκών πάρκων.

αγ) Έργα Α.Π.Ε. που διασυνδέουν περιοχές της Επικράτειας που δεν έχουν διασυνδεθεί και δεν προβλέπεται να διασυνδεθούν με το Εθνικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας μέσω υποβρύχιου καλωδίου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο, κατά την αίτηση υπαγωγής, Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Δ.Π.Α.) του Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).

αδ) Έργα Α.Π.Ε. πλήρως ελεγχόμενης ηλεκτροπαραγωγής σύμφωνα με την παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 4414/2016 (Α΄ 149).

αε) Συστήματα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε..

β) Έχουν προϋπολογισμό κατ' ελάχιστον εβδομήντα πέντε εκατομμύρια (75.000.000) ευρώ.

Τα έργα Α.Π.Ε. της υποπερ. αε) της περ. α) μπορούν να ενταχθούν αποκλειστικά στην κατηγορία της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2 ως «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας» και να λάβουν τα παρεχόμενα στην κατηγορία αυτή κίνητρα, εφόσον έχουν υποβληθεί οι σχετικές αιτήσεις μέχρι την 1η.11.2021.

4. Για την ένταξη στις κατηγορίες των Στρατηγικών Επενδύσεων, οι οποίες υλοποιούνται εξ ολοκλήρου σε περιοχές που εντάσσονται στα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (Ε.Σ.Δ.Ι.Μ.), τα οποία συνοδεύουν το Πρόγραμμα Δίκαιης Μετάβασης ΕΣΠΑ 2021-2027 και τα οποία παρουσιάζουν συμβατότητα με τους στόχους της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, όπως αυτοί αποτυπώνονται στα Ε.Σ.Δ.Ι.Μ. και χαρακτηρίζονται ως έργα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, εφαρμόζεται επί των απαιτούμενων σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων μεγεθών συνολικού προϋπολογισμού επένδυσης, συντελεστής απομείωσης είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

5. Κάθε επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15, κατόπιν σχετικής αίτησης του φορέα της επένδυσης της παρ. 1 του άρθρου 12 σε κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων της παρ. 1, πλην της περ. ε΄ της ίδιας παραγράφου, περί των αυτοδίκαια εντασσόμενων στρατηγικών επενδύσεων. Ο φορέας της επένδυσης αιτείται, βάσει του παρόντος, την ένταξη του επενδυτικού του σχεδίου σε συγκεκριμένη κατηγορία, καθώς και τα κίνητρα της συγκεκριμένης κατηγορίας, τα οποία επιθυμεί να λάβει.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
## ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ - ΑΔΕΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

### Άρθρο 3
### Περιβαλλοντικές ρυθμίσεις

1. Για την πραγματοποίηση των Στρατηγικών Επενδύσεων απαιτούνται η προηγούμενη Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.), για τα έργα κατηγορίας Α, καθώς και η πράξη υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.) για τα έργα κατηγορίας Β, που χορηγείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας υπό την έννοια του άρθρου 109 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, που αφορά στην αρμοδιότητα έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων. Για τον σκοπό αυτόν, υποβάλλεται αίτηση, που συνοδεύεται από τα προβλεπόμενα ανά υποκατηγορία έργου δικαιολογητικά του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ειδικώς εφόσον απαιτείται γνώμη του Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του άρθρου 13 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), ως αρμόδιο όργανο ορίζεται το Κεντρικό Συμβούλιο Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΚΕΣΠΑ) ανεξαρτήτως της κατηγορίας του έργου ή της δραστηριότητας. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο ν. 4014/2011.

Για έργα Στρατηγικών Επενδύσεων του άρθρου 5, καθώς και λοιπά έργα για τα οποία δεν προβλέπεται από τη νομοθεσία η λήψη άδειας λειτουργίας, τα οποία κατατάσσονται στην κατηγορία Β σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4014/2011, η υπαγωγή τους σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (Π.Π.Δ.), γίνεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, ως εξής:

α) Αν το έργο ή η δραστηριότητα βρίσκεται εν όλω ή εν μέρει εντός περιοχής του δικτύου NATURA 2000, με τις εξαιρέσεις της παρ. 6 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011, εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την υπαγωγή σε Π.Π.Δ. και την έκδοση των πρόσθετων όρων της παρ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4014/2011, εάν από τη διαδικασία της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης προκύψει ότι απαιτούνται τέτοιοι όροι,

β) σε κάθε άλλη περίπτωση πλην της περ. α), εκδίδεται απόφαση υπαγωγής του έργου ή της δραστηριότητας σε Π.Π.Δ. με απόφαση της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

2. Δεν επιτρέπεται η υλοποίηση στρατηγικής επένδυσης, σε περιοχές του δικτύου NATURA, οι οποίες έχουν χαρακτηρισθεί ως περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 19 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160).

3. Με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ν. 4258/2014 (Α΄ 94), για όσες από τις επενδύσεις της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 2 απαιτείται, εντός της έκτασης στην οποία ευρίσκονται, οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση υδατορεμάτων, κατά το άρθρο 1 του ν. 4258/2014 ή εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 2 του ίδιου νόμου για την τμηματική οριοθέτηση, η προβλεπόμενη στο άρθρο 3 του ν. 4258/2014 πράξη επικύρωσης του καθορισμού των οριογραμμών και των έργων διευθέτησης του υδατορέματος, καθώς και των αναγκαίων για τη βιομηχανική δραστηριότητα έργων, που σχετίζονται με τη συνολική ή τμηματική οριοθέτηση ή επανοριοθέτηση ή διευθέτηση των υδατορεμάτων, εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας σύμφωνα με την υποπαρ. 3.2 της παρ. Α΄ του άρθρου 3 του ν. 4258/2014. Οι λοιπές διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 4258/2014 εφαρμόζονται αναλόγως.

### Άρθρο 4
### Πολεοδομικές ρυθμίσεις

1. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων σε χώρους εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων επιτρέπονται συγκεκριμένες και ειδικές παρεκκλίσεις από τους ισχύοντες όρους και περιορισμούς δόμησης της περιοχής, όπως αυτοί προσδιορίζονται και εξειδικεύονται στα εκάστοτε Χωροταξικά Πλαίσια, καθώς και στον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (Ν.Ο.Κ., ν. 4067/2012, Α΄ 79).

2. Οι συγκεκριμένες και ειδικές παρεκκλίσεις της παρ. 1 καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων (ΚΕ.ΣΥ.ΠΟ.ΘΑ.) και ύστερα από την εκπόνηση μελέτης Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου (Ε.Π.Σ.), σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241) και δύναται να αφορούν:

α) Στις αποστάσεις των κτιρίων από τα όρια του οικοπέδου, καθώς και στις αποστάσεις μεταξύ των κτιρίων και άλλων εγκαταστάσεων,

β) στον συντελεστή δόμησης,

γ) στον συντελεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης,

δ) στην κάλυψη, και

ε) στο ύψος, με εξαίρεση το ύψος των πυλώνων φωτισμού, το οποίο καθορίζεται από την αντίστοιχη μελέτη φωτοτεχνικής κάλυψης.

3. Αν οι ειδικές παρεκκλίσεις της παρ. 2 εμπίπτουν στα όρια αρχαιολογικού χώρου ή πλησίον μνημείου απαιτείται η προηγούμενη έγκριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 4858/2021 (Α΄ 220) σε συνδυασμό με την παρ. 4 του άρθρου 12 ως άνω νόμου.

### Άρθρο 5
### Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού και παραλίας

1. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων επιτρέπεται η παραχώρηση στον φορέα της επένδυσης του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα. Ο φορέας της επένδυσης, κατά την υποβολή του επενδυτικού του φακέλου στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12, αιτείται την παραχώρηση του δικαιώματος της παρούσας.

2. Για τις Στρατηγικές Επενδύσεις, για τις οποίες καταρτίζεται το επενδυτικό σχέδιο της παρ. 1 του άρθρου 7, η παραχώρηση στον φορέα της επένδυσης του δικαιώματος χρήσης αιγιαλού, παραλίας, συνεχόμενου ή παρακείμενου θαλάσσιου χώρου ή του πυθμένα, επιτρέπεται μετά από την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων του άρθρου 7 και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους,

που καθορίζονται σε αυτά.

3. Για τη χρήση του αιγιαλού, σύμφωνα με τα προεδρικά διατάγματα της παρ. 2, εκδίδεται κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού, μετά από γνώμη του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού και αφού προηγηθεί η κατά το δυνατόν ευρύτερη δημόσια διαβούλευση σχετικά με τους όρους παραχώρησης με ελάχιστη χρονική διάρκεια αυτής τις επτά (7) ημέρες. Η ως άνω απόφαση μπορεί να περιλαμβάνει και απλή χρήση αιγιαλού και παραλίας για την εξυπηρέτηση λειτουργικών αναγκών των Στρατηγικών Επενδύσεων, καθορίζει τους λοιπούς όρους της παραχώρησης και τεκμηριώνει τους λόγους, για τους οποίους η παραχώρηση αυτή θεωρείται δημόσιας ωφέλειας, βάσει των αναφερομένων στο άρθρο 1.

4. Παραχώρηση χρήσης αιγιαλού ή παραλίας, κατά τον ν. 2971/2001 (Α΄ 285) επιτρέπεται και στις περιπτώσεις που προβλέπεται από Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο δια του οποίου πραγματοποιείται σχεδιασμός γης επί του αιγιαλού ή της παραλίας και σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους που προβλέπονται σε αυτό. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται αναλογικά η διαδικασία του παρόντος.

### Άρθρο 6
### Βοηθητικά και συνοδά έργα

1. Για την εφαρμογή του παρόντος ως βοηθητικά νοούνται τα έργα προσωρινού χαρακτήρα, που σκοπό έχουν να εξυπηρετήσουν τις Στρατηγικές Επενδύσεις κατά το στάδιο της κατασκευής τους, όπως λατομεία, δανειοθάλαμοι, πρόχειρες εγκαταστάσεις γραφείων. Ως συνοδά έργα, νοούνται έργα μόνιμου χαρακτήρα για την υποστήριξη της στρατηγικής επένδυσης, όπως τα απαιτούμενα έργα για τη σύνδεση με τα δίκτυα ηλεκτρικής ενέργειας, τηλεπικοινωνιών, φυσικού αερίου, ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και οι οδοί προσπέλασης και οι κόμβοι σύνδεσης των περιοχών εγκατάστασης των έργων με το εθνικό και επαρχιακό οδικό δίκτυο και με το βασικό οδικό δίκτυο της περιφέρειας.

2. Με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υποδομών και Μεταφορών και των κατά περίπτωση αρμόδιων Υπουργείων, η οποία εκδίδεται μετά από αίτηση της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζονται τα βοηθητικά και συνοδά έργα εξωτερικής υποδομής, που είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων Στρατηγικών Επενδύσεων, εφόσον το κόστος τους δεν είναι δυσανάλογα υψηλό σε σχέση με το συνολικό κόστος και τον στρατηγικό χαρακτήρα της επένδυσης. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, οι οποίοι αιτούνται με την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 12, τη λήψη του κινήτρου της ταχείας αδειοδότησης του άρθρου 9, δύνανται να αιτηθούν με την ίδια αίτηση, τη λήψη του κινήτρου της ταχείας αδειοδότησης και για τα βοηθητικά και συνοδά έργα της παρ. 1.

Για την αδειοδότηση των έργων αυτών οι φορείς των επενδύσεων δικαιούνται να λάβουν κατόπιν της αίτησης της παρ. 1 του άρθρου 12, το κίνητρο του άρθρου 9, υπό την προϋπόθεση ότι η στρατηγική επένδυση έχει λάβει το ίδιο κίνητρο.

3. Οι φορείς του Δημοσίου και οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), οι οποίοι είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση βοηθητικών ή συνοδών έργων υπό την έννοια του παρόντος, οφείλουν να τα εκτελούν κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Σε περίπτωση αντικειμενικού κωλύματός τους, οι αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς υποχρεούνται να ενημερώνουν εγγράφως τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για τους λόγους μη εκτέλεσης των έργων κατ' απόλυτη προτεραιότητα.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
## ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

### Άρθρο 7
### Κίνητρο χωροθέτησης

1. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων, το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων δύναται, ύστερα από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), να καταρτίζει Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) επί καταρχήν ενιαίων εκτάσεων, εκτός από τα δημόσια ακίνητα που αναφέρονται στο άρθρο 10 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152). Για το ενιαίο της έκτασης εφαρμόζεται η υποπερ. α) της περ. 8 της παρ. Γ΄ του άρθρου 11 του ν. 3986/2011. Στην επένδυση μπορεί να ενταχθεί έως μια (1) μη όμορη έκταση, η οποία σωρευτικά:

α) Καλύπτει λιγότερο του πενήντα τοις εκατό (50%), επί της συνολικής έκτασης του βασικού ακινήτου της επένδυσης,

β) δεν είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση αρτιότητας - οικοδομησιμότητας του βασικού ακινήτου, και

γ) έχει μέγιστη απόσταση, με το έτερο ακίνητο, ενάμιση (1 ½ ) χιλιόμετρο. Για τις επενδύσεις της υποπερ. ια΄ της υποπαρ. 4 της παρ. β του άρθρου 11 του ν. 3986/2011, στο ίδιο επενδυτικό σχέδιο δύναται να ενταχθούν περισσότερα του ενός Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. με την έκδοση ενιαίου προεδρικού διατάγματος, κατόπιν αίτησης από τον φορέα της επένδυσης.

2. Τα άρθρα 11, 12, 13, η παρ. 2 του άρθρου 13Α και τα άρθρα 14 και 14Α του ν. 3986/2011, εφαρμόζονται αναλόγως. Για τις περιπτώσεις των Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., στο Κεντρικό Συμβούλιο Διοίκησης του άρθρου 16 του ν. 3986/2011, προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Όπου στα άρθρα 12, 13, 13Α, 14 και 14Α του ν. 3986/2011 αναφέρονται ο Υπουργός Οικονομικών και η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, για τις περιπτώσεις των Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., νοούνται αντίστοιχα το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Για την έκδοση των πράξεων που προβλέπονται στα άρθρα 14 και 14Α του ν. 3986/2011, απαιτείται και η σύμπραξη του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Για τις επενδύσεις στον τομέα της βιομηχανίας των υποπερ. ββ) και βγ) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 2, τις επενδύσεις χωρικής οργάνωσης των επιχειρήσεων της υποπερ. εβ) της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 2 και της εφοδιαστικής αλυσίδας, ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης, που προβλέπεται για κάθε περί-

πτωση της παρ. Γ΄ του άρθρου 11 του ν. 3986/2011 στην οποία ανήκουν οι παραπάνω κατηγορίες επενδύσεων ορίζεται σε μηδέν κόμμα έξι (0.6), ο οποίος δύναται να προσαυξηθεί αιτιολογημένα μέχρι μηδέν κόμμα εννιά (0,9), ανάλογα με τις ανάγκες της στρατηγικής επένδυσης. Στις περιπτώσεις πολεοδόμησης με την έγκριση Πολεοδομικής Μελέτης ή Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής (Ρ.Σ.Ε.) εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 52 του ν. 3982/2011 (Α΄143). Για τις επενδύσεις στον τομέα κατασκευής κέντρων δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπών συνοδευτικών δραστηριοτήτων (Data Centres), ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης, που προβλέπεται στην περ. δ) της παρ. Γ΄ του άρθρου 11 του ν. 3986/2011 ορίζεται σε μηδέν κόμμα οχτώ (0.8) και το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης ορίζεται σε εξήντα τοις εκατό (60%).

4. Επενδυτικά σχέδια για τα οποία εγκρίνεται Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε., οφείλουν από την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας τους να εφαρμόζουν σχέδιο αρχών βιώσιμης ανάπτυξης στη βάση των κριτηρίων Περιβαλλοντικής, Κοινωνικής και Εταιρικής Διακυβέρνησης («Environmental, Social and Corporate Governance - ESG»). Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να καταρτίζουν ετήσιο απολογισμό Βιωσιμότητας («sustainability reporting») για την παράθεση μη-χρηματοοικονομικών πληροφοριών στο πλαίσιο των «ESG», σύμφωνα με διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα (ενδεικτικά: «GRI Standards»). Ο ετήσιος απολογισμός ελέγχεται από τρίτο ανεξάρτητο φορέα (ελεγκτική εταιρεία ή οίκο πιστοποίησης) επιλογής του φορέα της επένδυσης. Ο απολογισμός αειφορίας περιλαμβάνει διακριτά τα στοιχεία και τα δεδομένα του επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος.

5. Για την πραγματοποίηση Στρατηγικών Επενδύσεων επί εκτάσεων με μικτό καθεστώς ιδιοκτησίας, ήτοι δημόσιες και ιδιωτικές εκτάσεις, που έχουν περιέλθει στην αρμοδιότητα του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.), καταρτίζονται και εγκρίνονται Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 17Β του ν. 3986/2011. Για τις λοιπές Στρατηγικές Επενδύσεις με μικτό καθεστώς ιδιοκτησίας και για Στρατηγικές Επενδύσεις επί ακινήτων ιδιοκτησίας Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), δύνανται να καταρτίζονται και να εγκρίνονται Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. με την επιφύλαξη του άρθρου 10 του ν. 3986/2011.

6. α) Επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτων ή η σύσταση εμπραγμάτων δικαιωμάτων επ' αυτών για την εξυπηρέτηση των Στρατηγικών Επενδύσεων και των βοηθητικών και συνοδών έργων τους. Η απαλλοτρίωση εγκρίνεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), εφόσον έχει αξιολογηθεί αναλυτικά ως αναγκαία για την υλοποίηση και τη βιωσιμότητα του επενδυτικού σχεδίου στην οικεία έκθεση αξιολόγησης. Η απαλλοτριούμενη έκταση δεν μπορεί να καταλαμβάνει ποσοστό εκτάσεων μεγαλύτερο του τρία τοις εκατό (3%) επί της συνολικής έκτασης υλοποίησης της επένδυσης.

β) Οι απαλλοτριώσεις κηρύσσονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Υποδομών και Μεταφορών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή φορέων Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143) ή φυσικών προσώπων και με δαπάνη του υπερ' ού η απαλλοτρίωση ή άλλου προσώπου, που ορίζεται με την πράξη κήρυξής της. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο ν. 2882/2001 (Α΄ 17). Η προσδιοριζόμενη αποζημίωση βαρύνει τον φορέα της επένδυσης.

### Άρθρο 8
### Φορολογικά κίνητρα

1. Οι επενδύσεις που χαρακτηρίζονται ως Στρατηγικές μπορούν, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), να λάβουν το κίνητρο της σταθεροποίησης του ισχύοντος, κατά την ημερομηνία του χαρακτηρισμού τους, συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων για χρονικό διάστημα, το οποίο ορίζεται στα δώδεκα (12) έτη από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Ο φορέας της επένδυσης μπορεί να κάνει χρήση του παγιωμένου συντελεστή φορολογίας εισοδήματος από το φορολογικό έτος ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Αν μειωθεί ο συντελεστής, εφαρμόζεται ο εκάστοτε μειωμένος συντελεστής. Η χρήση σταθερού συντελεστή φορολογίας εισοδήματος ισχύει μέχρι την εξάντληση της ενίσχυσης που δικαιούται ο φορέας βάσει των ορίων του βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά (L 187), ή της οικείας απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2. Οι επενδύσεις, που χαρακτηρίζονται ως στρατηγικές μπορεί, με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να λάβουν διαζευκτικά:

α) Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν, με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, μετά από την αφαίρεση του φόρου του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας, ο οποίος αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής συνιστά ισόποσο αποθεματικό, το οποίο σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης φορολογείται σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167). Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης φορολογικής απαλλαγής μέσα σε δεκαπέντε (15) φορολογικά έτη και όχι σε διάστημα μικρότερο των τριών (3) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης του κινήτρου, ή

β) επιτάχυνση φορολογικών αποσβέσεων των παγίων που έχουν ενταχθεί στο εγκεκριμένο σχέδιο επένδυσης με προσαύξηση των συντελεστών του πίνακα της παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4172/2013 κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%). Αν ο αρχικός συντελεστής απόσβεσης είναι ανώτερος του είκοσι τοις εκατό (20%), ο τελικός προσαυξημένος συντελεστής δεν μπορεί να υπερβαίνει το σαράντα τοις εκατό (40%). Για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, οι αποσβέσεις των μηχανημάτων και του μηχανολογικού εξοπλισμού εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους, προσαυξημένες κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

3. Οι ενισχύσεις του παρόντος χορηγούνται κατόπιν της προβλεπόμενης στην παρ. 1 του άρθρου 12 αίτησης

του φορέα της επένδυσης, ως μεμονωμένες ενισχύσεις, είτε βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, είτε κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, όπως προκύπτουν από τον ανωτέρω Κανονισμό ή την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εξειδικεύονται με την απόφαση του άρθρου 16.

**Άρθρο 9**
**Κίνητρο ταχείας αδειοδότησης**

1. Με την επιφύλαξη του δεύτερου εδαφίου, για την έκδοση οποιασδήποτε απαιτούμενης άδειας ή έγκρισης για την εκτέλεση έργων, την εγκατάσταση ή λειτουργία στρατηγικής επένδυσης, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών αδειών, ορίζεται προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών. Για την έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (Α.Ε.Π.Ο.) Στρατηγικής Επένδυσης, εφαρμόζονται αναλογικά η προθεσμία της υποπερ. δδ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209) και η προθεσμία της περ. δ) της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4014/2011. Οι προθεσμίες αυτές εκκινούν από την υποβολή του φορέα επένδυσης στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (Γ.Δ.Σ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, πλήρους φακέλου για εκάστη απαιτούμενη άδεια ή έγκριση, με όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Στην ως άνω προθεσμία δεν συνυπολογίζεται ο χρόνος προσκόμισης των ζητούμενων από τη Διοίκηση συμπληρωματικών στοιχείων.

2. Η Γ.Δ.Σ.Ε. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξετάζει την τυπική πληρότητα και τη συμβατότητα των στοιχείων του φακέλου με την απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) και μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή μπορεί να ζητήσει μια (1) φορά απαραίτητα συμπληρωματικά στοιχεία για την ολοκλήρωση του φακέλου. Κατόπιν, διαβιβάζει στην αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή αίτηση και τον οικείο φάκελο για την έκδοση της άδειας, έγκρισης ή γνωμοδότησης.

3. Η αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή ολοκληρώνει κατά προτεραιότητα τη διοικητική διαδικασία και εκδίδει την απαραίτητη άδεια, έγκριση ή γνωμοδότηση εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1. Η αδειοδοτούσα αρχή εξετάζει την τυπική και ουσιαστική πληρότητα του φακέλου και δύναται, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών, να αιτηθεί μια (1) φορά απαραίτητα συμπληρωματικά στοιχεία, οπότε η προθεσμία αναστέλλεται και αρχίζει και πάλι από την κατάθεσή τους. Σε κάθε περίπτωση, η προθεσμία της παρ. 1 δεν παρεκτείνεται.

4. Αν, στο πλαίσιο της σχετικής διοικητικής διαδικασίας της παρ. 3, απαιτείται η αποστολή προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εγκρίσεων, εισηγήσεων ή γνωμοδοτήσεων περιφερειακών ή άλλων υπηρεσιών, αυτές ολοκληρώνονται σε τέτοιο χρόνο, ώστε να διασφαλίζεται ότι η τελική άδεια έγκρισης ή η γνωμοδότηση εκδίδεται εντός της προθεσμίας της παρ. 1.

5. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η αρμοδιότητα έκδοσης κάθε άδειας μεταφέρεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο οποίος μετά από εισήγηση της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του ίδιου Υπουργείου, βεβαιώνει την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, και αιτιολογημένα είτε εκδίδει τη σχετική άδεια λαμβάνοντας υπόψη την αίτηση και τα στοιχεία του φακέλου, είτε την απορρίπτει εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός.

6. Για τις άδειες ή εγκρίσεις εγκατάστασης ή λειτουργίας στρατηγικών επενδύσεων, στις αρμόδιες αδειοδοτούσες αρχές, περιλαμβάνεται και η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Προκειμένου να εκδοθούν οι ανωτέρω άδειες ή εγκρίσεις, ο φορέας της επένδυσης υποβάλλει τα απαραίτητα δικαιολογητικά, είτε στις αρμόδιες αρχές για την έκδοση των εν λόγω αδειών ή εγκρίσεων, είτε στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων. Κατάθεση ίδιας αίτησης σε άλλη αδειοδοτούσα αρχή δεν είναι δυνατή. Αναφορικά με τη διοικητική διαδικασία και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την έκδοση των ανωτέρω αδειών ή εγκρίσεων εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπουν την έκδοση των εν λόγω αδειών ή εγκρίσεων.

7. Εάν διαπιστωθούν ανυπέρβλητα νομικά ή πραγματικά κωλύματα στη διαδικασία αδειοδότησης επενδυτικών σχεδίων παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (Α.Π.Ε.), καθώς και των συνοδών αυτών έργων, που αποτελούν μέρος επενδυτικού σχεδίου, το οποίο έχει ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις του παρόντος και του ν. 4608/2019 (Α΄ 66), επιτρέπεται η εγκατάστασή τους σε άλλη, ανάλογη ή ομοειδή έκταση, τηρουμένων των οικείων περί αδειοδοτήσεως διατάξεων, ιδίως δε του άρθρου 3 του ν. 4203/2013 (Α΄ 235). Η κατά τα ανωτέρω τροποποίηση του επενδυτικού σχεδίου εγκρίνεται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν αίτησης του φορέα της επένδυσης στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», η οποία προωθεί το αίτημα στη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Προς τον σκοπό αυτόν, ο φορέας της επένδυσης αιτείται την έγκριση της οικείας αναμόρφωσης του εγκεκριμένου επενδυτικού του σχεδίου, ως προς το μέρος αυτό στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», χωρίς αυτό να συνιστά ανεπίτρεπτη μεταβολή του επενδυτικού του σχεδίου ή μεταβολή, η οποία απαιτεί την προηγούμενη έγκριση της Δ.Ε.Σ.Ε..

8. Το άρθρο 16 του ν. 4014/2011, περί Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΜΠΕ), εφαρμόζεται κατόπιν αίτησης του φορέα της επένδυσης για την έκδοση από τις αρμόδιες περιβαλλοντικές αρχές των περιβαλλοντικών αδειών και εγκρίσεων, οι οποίες απαιτούνται για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων, που έχουν ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις.

9. Η άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1 ή η μη εμπρόθεσμη αποστολή από τις περιφερειακές ή άλλες υπηρεσίες προς την αρμόδια αδειοδοτούσα αρχή εγκρίσεων, εισηγήσεων ή γνωμοδοτήσεων, σύμφωνα με την παρ. 4, συνιστά, σε περίπτωση πειθαρχικής δίωξης, επιβαρυντική περίσταση για τον αρμόδιο υπάλληλο και τον προϊστάμενο της αδειοδοτικής ή γνωμοδοτικής υπηρεσίας, που ορίζεται εκ του νόμου ως το καθ' ύλην αρμόδιο όργανο για την υλοποίηση των παραπάνω υποχρεώσεων.

**Άρθρο 10**
**Κίνητρα ενίσχυσης δαπανών στρατηγικών επενδύσεων**

1. Για τις Στρατηγικές Επενδύσεις δύναται, με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), να παρέχονται ενισχύσεις με τη μορφή επιχορήγησης, οι οποίες συνίστανται στην παροχή χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών και προσδιορίζονται ως ποσοστό επ' αυτών. Οι ενισχυόμενες κατηγορίες δαπανών είναι οι εξής:

α) Ενισχύσεις για την πρόσληψη εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και ατόμων με αναπηρία ή χρόνια πάθηση σύμφωνα με τα άρθρα 32 και 33 του Κανονισμού 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά (L 187), καθώς και για την παροχή εύλογων προσαρμογών, σύμφωνα με την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 61 του ν. 4488/2017 (Α΄ 137). Η ενίσχυση της παρούσας κατηγορίας, αθροιζόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει ο φορέας επένδυσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε εκατομμύρια (5.000.000) ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο.

β) Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, εφόσον το έργο αφορά σε βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη ή μελέτες σκοπιμότητας. Η ενίσχυση της παρούσας κατηγορίας, αθροιζόμενη με άλλες κρατικές ενισχύσεις που λαμβάνει ο φορέας της επένδυσης, δεν μπορεί να υπερβαίνει για έργα:

βα) βιομηχανικής έρευνας, τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ, ανά επενδυτικό σχέδιο,

ββ) πειραματικής ανάπτυξης, τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ, ανά επενδυτικό σχέδιο, και

βγ) μελετών σκοπιμότητας και προετοιμασίας ερευνητικών δραστηριοτήτων, τα επτά εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (7.500.000) ευρώ, ανά επενδυτικό σχέδιο.

2. Οι ενισχύσεις των περ. α) και β) της παρ. 1 χορηγούνται και σωρευτικά εφόσον δεν ξεπερνούν τα οριζόμενα όρια.

3. Τα επενδυτικά σχέδια, που εντάσσονται στις «Εμβληματικές Επενδύσεις Εξαιρετικής Σημασίας», της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2, δύνανται, με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., να λάβουν και ενισχύσεις, διαζευκτικά ή σωρευτικά, με την ακόλουθη μορφή:

α) της επιχορήγησης, η οποία συνίσταται στην παροχή χρηματικού ποσού από το Δημόσιο για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών και προσδιορίζονται ως ποσοστό επ' αυτών,

β) της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού και προσδιορίζεται ως ποσοστό επί της αξίας απόκτησης αυτού που επιμερίζεται και εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις,

γ) της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο.

4. Οι ενισχύσεις του παρόντος χορηγούνται ως μεμονωμένες ενισχύσεις, είτε βάσει του Κανονισμού (Ε.Ε.) 651/2014, είτε κατόπιν εγκριτικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, όπως προκύπτουν από τον ανωτέρω Κανονισμό ή την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξειδικεύονται με την απόφαση του άρθρου 16.

5. Η χρηματοδότηση των κινήτρων του παρόντος προέρχεται κατά προτεραιότητα από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το Ε.Σ.Π.Α. 2021-2027, λοιπούς χρηματοδοτικούς μηχανισμούς και εν συνεχεία από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, εφόσον πληρούνται οι όροι και προϋποθέσεις των οικείων κανονισμών.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
## ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

**Άρθρο 11**
**Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων**

Ο χαρακτηρισμός των επενδυτικών σχεδίων ως Στρατηγικών Επενδύσεων πραγματοποιείται με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), η οποία συστήνεται βάσει των άρθρων 8 και 9 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

**Άρθρο 12**
**Υποβολή και τεκμηρίωση αίτησης χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής**

1. Κάθε ενδιαφερόμενος φορέας επένδυσης υποβάλλει προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», αίτηση για τον χαρακτηρισμό του επενδυτικού του σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης, την ένταξή του σε μία (1) από τις κατηγορίες του άρθρου 2 και τα κίνητρα της συγκεκριμένης κατηγορίας, τα οποία επιθυμεί να λάβει.

2. Ο φορέας της επένδυσης καταβάλλει στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» για την κάλυψη του διοικητικού κόστους της διεκπεραίωσης του επενδυτικού του φακέλου, διαχειριστική αμοιβή. Το ύψος του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής υπολογίζεται στο μηδέν κόμμα ένα τοις εκατό (0,1%) του συνολικού κόστους της επένδυσης και δεν μπορεί να είναι κάτω των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ, ούτε να υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ. Το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της διαχειριστικής αμοιβής καταβάλλεται στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» με την αίτηση του φορέα της επένδυσης. Το υπολειπόμενο ποσοστό εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), καταβάλλεται στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», πριν από τη συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), στην ημερήσια διάταξη της οποίας έχει εισαχθεί προς εξέταση η επενδυτική πρόταση. Σε περίπτωση μη χαρακτηρισμού μιας επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής από τη Δ.Ε.Σ.Ε., επιστρέφεται το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής.

3. Η αίτηση συνοδεύεται από πλήρη φάκελο, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής στοιχεία:

α) Επιχειρηματικό σχέδιο («business plan») της επένδυσης που περιλαμβάνει, ιδίως, την ταυτότητα του επενδυτή και των συνεργατών του, ενδεικτικό αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης και το χρονικό διάστημα λειτουργίας της, αναφορά της προηγού-

μενης εμπειρίας του επενδυτή σε σχέση με το είδος και τη φύση της επένδυσης που προτείνεται, περιγραφή της συνολικής επένδυσης και των επιμέρους επενδύσεων με ειδικότερη αναφορά στην πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 2, σχετικά με τη δημιουργία νέων ετήσιων μονάδων εργασίας, την ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, την καινοτομία, την εξωστρέφεια, την υψηλή προστιθέμενη αξία, την περιβαλλοντική προστασία, τον καθολικό σχεδιασμό, περιγραφή του τρόπου που προτείνεται για την υλοποίηση του έργου, καθώς και περιγραφή των επιμέρους δραστηριοτήτων και των υπηρεσιών που θα παρασχεθούν.

β) Αγοραπωλητήρια συμβόλαια ή παραχωρητήρια κυριότητας ή συμβολαιογραφικά έγγραφα σύστασης δικαιώματος επιφάνειας, σύμφωνα με τα άρθρα 18 έως 23 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) ή μισθωτήρια συμβόλαια ή προσύμφωνα μίσθωσης συνοδευόμενα από πιστοποιητικά ιδιοκτησίας από το αρμόδιο Υποθηκοφυλακείο ή, σε περίπτωση κατά την οποία τα ακίνητα βρίσκονται σε περιοχή όπου έχει ολοκληρωθεί η κτηματογράφηση, συνοδευόμενα από αντίγραφα κτηματολογικού φύλλου των ακινήτων ή παραχωρητήρια χρήσης ακινήτων ελάχιστης διάρκειας τριάντα (30) ετών για όσα επενδυτικά σχέδια αιτούνται να λάβουν τα κίνητρα που προβλέπονται στο άρθρο 8 και δεκαπέντε (15) ετών για όλες τις άλλες περιπτώσεις, ή συμβολαιογραφικά προσύμφωνα αγοράς ακινήτων με την αίρεση της μη υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις στρατηγικές επενδύσεις του παρόντος Μέρους.

Σε περίπτωση υποβολής των ως άνω προσυμφώνων μίσθωσης, τα συνοδευόμενα έγγραφα πρέπει να έχουν εκδοθεί εντός μηνός πριν από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης της παρ. 1 και ο φορέας της επένδυσης οφείλει, μετά την απόφαση χαρακτηρισμού της επένδυσής του ως στρατηγικής από τη Δ.Ε.Σ.Ε., να μετατρέψει τα προσύμφωνα μίσθωσης σε μισθωτήρια συμβόλαια και να συμπεριλάβει αυτά τα μισθωτήρια συμβόλαια στον επενδυτικό και αδειοδοτικό φάκελο της παρ. 2 του άρθρου 17 προς τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (Γ.Δ.Σ.Ε.). Σε αντίθετη περίπτωση εφαρμόζονται οι κυρώσεις του άρθρου 19.

γ) Ανάλυση του προϋπολογισμού της συνολικής επένδυσης και των επιμέρους επενδύσεων, καθώς και της δομής χρηματοδότησης κατά την περίοδο κατασκευής του επενδυτικού έργου και κατά την περίοδο λειτουργίας του, παροχή επιστολής υποστήριξης («comfort letter») ή επιστολής απόδειξης επάρκειας κεφαλαίων («proof of funds»), για την περίπτωση επενδυτικών κεφαλαίων («funds») από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, που λειτουργεί νόμιμα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή σε κράτος μέλος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), παράθεση των βασικών δεικτών αποδοτικότητας, αναφορά οποιασδήποτε μορφής συνδρομής που έχει ζητηθεί από το Δημόσιο, καθώς και ανάλυση ενδεχομένων άμεσων ή έμμεσων αντισταθμιστικών ωφελειών υπέρ του Δημοσίου και της τοπικής κοινωνίας.

δ) Περιβαλλοντικά και πολεοδομικά χαρακτηριστικά των ακινήτων, που προβλέπονται στο σχέδιο και τεκμηρίωση της χρήσης ή των χρήσεων γης, του μεγέθους και της έντασης αυτών, καθώς και των όρων και περιορισμών δόμησης, ανάλυση των άμεσων και έμμεσων συνεπειών της επένδυσης στην ελληνική οικονομία σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα («investment impact assessment») σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η ανάλυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών συνεπειών. Στην ανάλυση αυτή, λαμβάνονται υπόψη ιδίως, η τοπική παραγωγική δυνατότητα και ο βαθμός απασχόλησης, το μέγεθος και η παραγωγική δυνατότητα των γειτονικών περιοχών, το φυσικό κάλλος της περιοχής, ο αρχαιολογικός και πολιτιστικός της πλούτος, η ανθεκτικότητα και η δυνατότητα ομαλής προσαρμογής του φυσικού, οικιστικού και οικονομικοκοινωνικού υποσυστήματος στις επιδράσεις της επένδυσης, καθώς και η ύπαρξη παρεμφερών οικονομικών δραστηριοτήτων στην περιοχή.

ε) Ανέκκλητη εντολή και πληρεξουσιότητα προς την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες σχετικά με:

εα) τον έλεγχο και τη διασταύρωση των στοιχείων του φακέλου της επενδυτικής πρότασης, προκειμένου αυτή να υπαχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις,

εβ) τη δημοσίευση στοιχείων της επένδυσης, εκτός από εκείνα που καλύπτονται από επιχειρηματικό, βιομηχανικό ή άλλο απόρρητο και της εξέλιξής της, των αιτήσεων που έχουν υποβληθεί από τον φορέα της επένδυσης, καθώς και των σχετικών αποφάσεων και γνωμοδοτήσεων της Διοίκησης στην ηλεκτρονική ιστοσελίδα της «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.»,

στ) αποδεικτικό καταβολής του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνόλου της διαχειριστικής αμοιβής στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.»,

ζ) υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα της επένδυσης, στην οποία δηλώνεται ότι τα προσκομιζόμενα έγγραφα, στοιχεία, δηλώσεις και δεδομένα που εμπεριέχονται στον υποβληθέντα φάκελο είναι ακριβή και αληθή,

η) αναλυτική περιγραφή των αιτούμενων ενισχύσεων και των σχετικών δαπανών, καθώς και τα απαραίτητα στοιχεία προς απόδειξη της πλήρωσης των κατά περίπτωση εφαρμοζόμενων προϋποθέσεων συμβατότητας προς τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά (L 187), μόνο αν η αίτηση χαρακτηρισμού του επενδυτικού σχεδίου ως Στρατηγικής Επένδυσης περιλαμβάνει και αίτηση χορήγησης ενισχύσεων των άρθρων 8 και 10.

### Άρθρο 13
### Προδικασία χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής

1. Μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την κατάθεση του φακέλου της επενδυτικής πρότασης, η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» αξιολογεί και γνωμοδοτεί σχετικά με την πλήρωση των κριτηρίων του άρθρου 2, την πληρότητα του φακέλου και των απαιτούμενων στοιχείων και εγγράφων του άρθρου 12 και τη σκοπιμότητα ένταξης της επένδυσης στη διαδικασία Στρατηγικών Επενδύσεων. Μετά από την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της επενδυτικής πρότασης, η «Ελληνική Εται-

ρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», αναρτά τα βασικά στοιχεία του φακέλου και την επιτελική σύνοψη της επενδυτικής πρότασης, εκτός από στοιχεία που υποβάλλονται στον φάκελο της επενδυτικής πρότασης ως απόρρητα και εμπιστευτικά, τα οποία δεν επιτρέπεται να γνωστοποιηθούν σε οποιονδήποτε τρίτο, σε κατάλληλα διαμορφωμένη πλατφόρμα στον ιστότοπό της και καλεί σε δημόσια διαβούλευση το κοινό και τους συναρμόδιους φορείς για τη διαμόρφωση της γνωμοδότησής της. Η διαβούλευση διαρκεί δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες. Η διαδικασία της διαβούλευσης δεν είναι υποχρεωτική σε περιπτώσεις υλοποίησης επενδυτικών προτάσεων εντός Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων της παρ. 4 του άρθρου 41 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143), πλην των επιχειρηματικών πάρκων. Για την εφαρμογή της παρούσας, ο φορέας της επένδυσης, κατά την κατάθεση του επενδυτικού του φακέλου στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», υπογράφει σχετική Δήλωση Εμπιστευτικότητας, στην οποία χαρακτηρίζει, όποια στοιχεία του επενδυτικού του φακέλου κρίνει, ως απόρρητα και εμπιστευτικά.

2. Η γνωμοδότηση και τα λοιπά στοιχεία του εισηγητικού φακέλου της επενδυτικής πρότασης διαβιβάζονται στη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία διαβιβάζει περαιτέρω τον εισηγητικό φάκελο της επενδυτικής πρότασης στη Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Σ.Ε.Σ.Ε.) της υπ' αριθμ. 19/2020 Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου (Α΄ 109), και η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα προετοιμάζει την οικεία συνεδρίαση της Δ.Ε.Σ.Ε..

3. Για τις επενδυτικές προτάσεις, των οποίων οι φορείς επένδυσης αιτούνται ενισχύσεων για έργα έρευνας και ανάπτυξης, κατ' εφαρμογή της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 10, η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» διαβιβάζει την επιτελική σύνοψη της επενδυτικής πρότασης, τη μελέτη αγοράς και τα ειδικά εμπορικά χαρακτηριστικά του παραγόμενου προϊόντος, καθώς και την τεκμηρίωση του φορέα της επένδυσης σχετικά με την τεχνολογική ή ερευνητική και την καινοτομική υφή της, στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (Γ.Γ.Ε.Κ.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία, εντός τριών (3) ημερών, απαντά για τη δυνατότητα ανάθεσης ή μη, σχετικής γνωμοδότησης, σε εμπειρογνώμονες από το Μητρώο Πιστοποιητών-Αξιολογητών (ΜΠΑ), το οποίο τηρείται στη Γ.Γ.Ε.Κ..

Στην ίδια ως άνω προθεσμία, το αρμόδιο όργανο της Γ.Γ.Ε.Κ. ορίζει τον εμπειρογνώμονα από το ΜΠΑ, ο οποίος είναι εξειδικευμένος στον συγκεκριμένο τομέα της αξιολογούμενης επενδυτικής πρότασης, προκειμένου να γνωμοδοτήσει ως προς την πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων των άρθρων 6 και 25, περί του χαρακτήρα που λαμβάνουν τα κίνητρα και των ενισχύσεων για έργα έρευνας και ανάπτυξης, του Κανονισμού (Ε.Ε.) 651/2014, της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά (L 187). Η απόφαση ορισμού του εμπειρογνώμονα κοινοποιείται στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», η οποία, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών, διαβιβάζει πλήρη φάκελο με την επενδυτική πρόταση στη Γ.Γ.Ε.Κ..

Ο εμπειρογνώμονας συντάσσει εισήγηση, την οποία υποβάλλει στο Τμήμα Καινοτομίας της Διεύθυνσης Υποστήριξης Δράσεων Έρευνας και Καινοτομίας της Γ.Γ.Ε.Κ..

Εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την απόφαση ανάθεσης, η Γ.Γ.Ε.Κ. υποχρεούται να διαβιβάσει τη γνώμη της, δια της εισηγήσεως του ως άνω εμπειρογνώμονα, καθώς και να επιστρέψει πλήρη τον εισηγητικό φάκελο της επενδυτικής πρότασης στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.». Σε περίπτωση άρνησης ή αδυναμίας της για τη σύνταξη σχετικής γνώμης ή παρόδου άπρακτης της ως άνω προθεσμίας των τριών (3) ημερών, η «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» δύναται να επιλέγει η ίδια διακεκριμένους επιστήμονες της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, προκειμένου να γνωμοδοτήσουν ως προς την πλήρωση ή μη των προϋποθέσεων των άρθρων 6 και 25 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

### Άρθρο 14
### Διαδικασία ωρίμανσης επενδυτικών έργων σε ακίνητα του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα

1. Οι ιδιωτικές επενδύσεις που πρόκειται να υλοποιηθούν επί εκτάσεων με μικτό καθεστώς ιδιοκτησίας, ήτοι δημόσιες και ιδιωτικές εκτάσεις, ή επί ακίνητων του Δημοσίου, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), Φορέων Γενικής Κυβέρνησης του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) ή εταιρείας της οποίας το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε Ν.Π.Δ.Δ.. ή σε Ο.Τ.Α., με εξαίρεση τα ακίνητα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 10 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) και του άρθρου 208 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος Μέρους, ύστερα από απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), η οποία λαμβάνεται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 15, πριν από τη διενέργεια της σχετικής διαγωνιστικής διαδικασίας της παρ. 3.

2. Η δημοπράτηση των ακινήτων της παρ. 1 ή η παραχώρηση αυτών, ανάλογα με τη φύση και το καθεστώς του εκάστοτε ακινήτου, πραγματοποιείται μέσω διεθνών ανοικτών διαγωνισμών σε μια (1) φάση, χωρίς προεπιλογή και σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων και συμβάσεων παραχώρησης. Σε ειδικές περιπτώσεις, αν συντρέχουν λόγοι ιδιαίτερης τεχνικής πολυπλοκότητας των προς υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων ή λόγοι ειδικού ενδιαφέροντος, που αιτιολογούνται ειδικά, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποφασίσει την ανάθεση μέσω διαδικασίας διεθνούς κλειστού διαγωνισμού ή διαδικασίας ανταγωνιστικού διαλόγου.

3. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον το κρίνει σκόπιμο από κοινού με την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», προετοιμάζει τον φάκελο δημοπράτησης της επένδυσης, που περιλαμβάνει τη διακήρυξη, το σχέδιο της σύμβασης ανάθεσης και κάθε άλλο αναγκαίο τεύχος δημοπράτησης. Ο προτιμώμενος ανάδοχος της διαγωνιστικής διαδικασίας συμβάλλεται με την αναθέτουσα αρχή.

4. Μετά από την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας για τον χαρακτηρισμό της επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου

15.

**Άρθρο 15**
**Απόφαση χαρακτηρισμού επένδυσης ως στρατηγικής**

1. Η Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την περιέλευση του εισηγητικού φακέλου στη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, αποφασίζει, με ειδικώς αιτιολογημένη απόφαση, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για τον χαρακτηρισμό ή μη της επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής, για την υπαγωγή της σε κατηγορία του άρθρου 2, το προϋπολογισθέν κόστος υλοποίησης ή τις δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης, καθώς και για τα χορηγούμενα κίνητρα.

2. Οι επενδυτικές προτάσεις είναι δεσμευτικές για τον επενδυτή, ο οποίος δεν μπορεί να τις μεταβάλλει ουσιωδώς, παρά μόνο με απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.». Η περιγραφή των δεδομένων που περιλαμβάνονται στον φάκελο υπέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης για τον κατά νόμο υπεύθυνο.

Σε κάθε περίπτωση μεταβολής του επενδυτικού σχεδίου ή του φορέα της επένδυσης και με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 29, για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν ενταχθεί μετά από απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. στις στρατηγικές επενδύσεις, ο επενδυτής οφείλει να γνωστοποιήσει τη μεταβολή στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήψη της γνωστοποίησης και μετά από γνώμη της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», ενημερώνει τον επενδυτή για το ουσιώδες ή μη της μεταβολής και ακολούθως για την αναγκαιότητα ή μη έκδοσης απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε.. Ο επενδυτής, σε περίπτωση αναγκαιότητας έκδοσης νέας απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε., οφείλει να υποβάλει για αξιολόγηση εκ νέου πλήρη φάκελο στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13, καταβάλλοντας σε αυτήν το ένα τρίτο (1/3) της αμοιβής της παρ. 2 του άρθρου 12.

3. Για τον χαρακτηρισμό μιας επένδυσης ως στρατηγικής, η Δ.Ε.Σ.Ε. λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 2, και:

α) Την οικονομική βιωσιμότητα και χρηματοοικονομική επάρκεια της προτεινόμενης επένδυσης, καθώς και τη φερεγγυότητα του επενδυτή,

β) την προστασία του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας με στόχο την επίτευξη χαμηλού περιβαλλοντικού αποτυπώματος και την υιοθέτηση πρακτικών κυκλικής οικονομίας,

γ) την προβλεπόμενη αύξηση ή διατήρηση κατά βιώσιμον τρόπο της απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και ευπαθών ομάδων του πληθυσμού,

δ) την ουσιώδη τόνωση της επιχειρηματικότητας, της ανταγωνιστικότητας, καθώς και της εξαγωγικής δραστηριότητας της Χώρας,

ε) τη συμβατότητα του είδους και του μεγέθους της επένδυσης σε σχέση με το φυσικό, οικιστικό και κοινωνικοοικονομικό υποσύστημα,

στ) τις περιβαλλοντικές, χωροταξικές, οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες του σχεδίου ή της επένδυσης σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

4. Για την οικονομική βιωσιμότητα και τη χρηματοοικονομική επάρκεια της επενδυτικής πρότασης εξετάζονται στοιχεία όπως:

α) Η ύπαρξη τραπεζικής χρηματοδότησης ή υποστήριξης,

β) η οικονομική κατάσταση του φορέα επένδυσης μέσω ισολογισμών ή αποσπασμάτων ισολογισμών,

γ) το συνολικό ύψος του κύκλου εργασιών του φορέα επένδυσης ή ο κύκλος εργασιών του στον τομέα δραστηριοτήτων, που αποτελεί το αντικείμενο της επενδυτικής πρότασης για τις τρεις (3) τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο,

δ) η δέσμευση τρίτων να υποστηρίξουν τον φορέα επένδυσης κατά την εκτέλεση του αντικειμένου της σύμβασης ή να συμμετάσχουν στη χρηματοδότησή του («comfort letter»), εφόσον γίνεται επίκληση τέτοιας δέσμευσης, καθώς και, σε περίπτωση επενδυτικών ή άλλων ταμείων («funds»), η προσκόμιση επιστολών επάρκειας κεφαλαίων («proof of funds») από χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή σε τρίτη χώρα μέλος του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.),

ε) η πιστοληπτική ικανότητα του φορέα επένδυσης μέσω βεβαίωσης διεθνούς ή εγχώριου οργανισμού αξιολόγησης, και

στ) η τεκμηρίωση της εμπειρίας του φορέα της επένδυσης από αντίστοιχα έργα.

5. Ως κρίσιμο χρονικό σημείο για την αξιολόγηση της συνδρομής των προϋποθέσεων υπαγωγής μίας επενδυτικής πρότασης σε μία από τις κατηγορίες στρατηγικών επενδύσεων του άρθρου 2, θεωρείται ο χρόνος υποβολής της σχετικής αίτησης υπαγωγής από τον φορέα της επένδυσης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
## ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

**Άρθρο 16**
**Απόφαση χορήγησης κινήτρων και ενισχύσεων**

Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται για κάθε επενδυτικό σχέδιο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως Στρατηγική Επένδυση βάσει της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 15, περιγράφονται το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου, τα παρεχόμενα κίνητρα, οι επιμέρους κατηγορίες και τα είδη των δαπανών και ορίζονται τα συνολικά μεγέθη, οι πηγές χρηματοδότησης, το μέγιστο χρονικό διάστημα υλοποίησης, καθώς και οι όροι υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του. Για τα επενδυτικά σχέδια, για τα οποία χορηγούνται, διαζευκτικά ή σωρευτικά, οι ενισχύσεις των άρθρων 8 και 10, καθορίζονται το συνολικό ενισχυόμενο κόστος, το είδος και το κόστος των ενισχυόμενων δαπανών, η μορφή και η ένταση της χορηγούμενης ενίσχυσης, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα ανώτατα όρια του ενωσιακού δικαίου περί κρατικών ενισχύσεων, το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, ο τρόπος και οι όροι χορήγησης των εγκεκριμένων ενισχύσεων, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, οι λοι-

ποί όροι και οι προϋποθέσεις υλοποίησης της επένδυσης, καθώς και οι υποχρεώσεις του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, οι οποίοι πρέπει να είναι σύμφωνοι με το ενωσιακό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων.

**Άρθρο 17**
**Υποχρεώσεις φορέα επένδυσης**

1. Ο φορέας της επένδυσης φέρει το βάρος της πληρότητας, ακρίβειας και αλήθειας των υποβαλλόμενων στοιχείων και υποχρεούται να συνεργάζεται με την «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τη Συντονιστική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Σ.Ε.Σ.Ε.) και τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων (Γ.Δ.Σ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, εφόσον κληθεί προς τούτο, προκειμένου να συμπληρωθούν ελλείψεις.

2. Ο φορέας της επένδυσης οφείλει, εντός σαράντα πέντε (45) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της οικείας απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε., να υποβάλει προς τη Γ.Δ.Σ.Ε. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων επενδυτικό και αδειοδοτικό φάκελο. Ο επενδυτικός φάκελος πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) τεχνική περιγραφή της Στρατηγικής Επένδυσης, στην οποία περιγράφεται με λεπτομέρειες το σύνολο των απαιτούμενων έργων για την υλοποίηση της επένδυσης,

β) χάρτη προσανατολισμού της περιοχής, στην οποία υλοποιείται η επένδυση σε κλίμακα 1:50.000,

γ) χάρτες με τους οποίους τεκμηριώνονται όλα τα περιβαλλοντικά, χωροταξικά και πολεοδομικά δεδομένα της περιοχής, ιδίως χρήσεις γης, όροι δόμησης, δασικές εκτάσεις, αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία που εμπίπτουν στην παρ. 10 του άρθρου 6 του ν. 4858/2021 (Α΄ 220), οριοθετημένα υδατορέματα, καθορισμένες ζώνες αιγιαλού και παραλίας, παλαιού αιγιαλού, όχθης, παράχθιας ζώνης και παλαιάς ζώνης,

δ) σχέδιο γενικής διάταξης σε κλίμακα 1:2000 ή σε άλλη κλίμακα με οριοθέτηση των σημαντικότερων έργων της επένδυσης, όπως κτίρια, υποδομές και οδική πρόσβαση,

ε) τυχόν μελέτες του έργου που έχουν ολοκληρωθεί,

στ) αναλυτικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της επένδυσης.

**Άρθρο 18**
**Παρακολούθηση υλοποίησης στρατηγικής επένδυσης**

1. Η αρμοδιότητα παρακολούθησης της συνολικής διαδικασίας υλοποίησης, κάθε εγκεκριμένης από τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) επενδυτικής πρότασης, ανατίθεται στη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Με απόφαση κάθε εμπλεκόμενου και συναρμόδιου φορέα για την εξέλιξη της αδειοδοτικής διαδικασίας των Στρατηγικών Επενδύσεων, ορίζεται αρμόδιος Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης ανά καθ' ύλην αρμόδιο φορέα, ως υπεύθυνος για τον συντονισμό της διαδικασίας αδειοδότησης των στρατηγικών επενδύσεων στον τομέα της αρμοδιότητάς του. Για τον σκοπό του προηγούμενου εδαφίου, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζεται ως επικεφαλής των εμπλεκομένων και συναρμοδίων φορέων της αδειοδότησης διαδικασίας και συντονίζει τη σχετική διαδικασία.

3. Η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, μετά την απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε. περί χαρακτηρισμού της επενδυτικής πρότασης ως στρατηγικής, προβαίνει σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για τη λήψη αδειών, προκειμένου να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των έργων που εντάσσονται στις Στρατηγικές Επενδύσεις. Οι αρμόδιες για την έκδοση των αδειών υπηρεσίες και οργανισμοί του Δημοσίου, καθώς και οι φορείς Γενικής Κυβέρνησης του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), υποχρεούνται να παρέχουν κατ' απόλυτη προτεραιότητα κάθε αναγκαία συνδρομή προς διευκόλυνση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της ανωτέρω Γενικής Διεύθυνσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.

4. Η παρακολούθηση της υλοποίησης κάθε εγκεκριμένης από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επενδυτικής πρότασης, πραγματοποιείται με έλεγχο από ορκωτό ελεγκτή ή πιστοποιημένο ιδιωτικό φορέα. Για τον έλεγχο προτείνεται από τον φορέα της επένδυσης, ένας (1) ορκωτός ελεγκτής-λογιστής από το Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) και εκδίδεται εγκριτική πράξη από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης εγκεκριμένης από τη Δ.Ε.Σ.Ε. επενδυτικής πρότασης, η οποία περιλαμβάνει έρευνα και ανάπτυξη, πέραν του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή του προηγούμενου εδαφίου, ορίζεται εμπειρογνώμονας από το Μητρώο Πιστοποιητών Αξιολογητών (ΜΠΑ), το οποίο τηρείται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

**Άρθρο 19**
**Κυρώσεις λόγω μη τήρησης των όρων της επένδυσης**

1. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της απόφασης του άρθρου 16, για λόγους που αποδίδονται στον φορέα επένδυσης, καθώς και σε περίπτωση εφαρμογής της παρ. 3, κατόπιν σχετικής εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα προς τη Διυπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), η τελευταία λαμβάνει απόφαση για τα εξής:

α) αποχαρακτηρίζει οριστικά την επένδυση ως «Στρατηγική Επένδυση» και ανακαλεί τα εγκεκριμένα κίνητρα. Σε περίπτωση αποχαρακτηρισμού, δεν επιστρέφεται η διαχειριστική αμοιβή. Ο οριστικός αποχαρακτηρισμός επένδυσης γίνεται, αν δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 2 ή αν δεν έχει υποβληθεί εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της εγκριτικής απόφασης της Δ.Ε.Σ.Ε. στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ο φάκελος αδειοδότησης στη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 17,

β) επιβάλλει στον φορέα της επένδυσης κατ' αποκοπή πρόστιμο ίσο τουλάχιστον με το μηδέν κόμμα μηδέν πέντε τοις εκατό (0,05%) και έως το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κόστους της επένδυσης, αν έγινε χρήση των κινήτρων των άρθρων 7 και 9,

γ) σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων:

γα) της παρ. 1 του άρθρου 8, επιβάλλει την άρση της σταθεροποίησης του φορολογικού συντελεστή και κατ' επέκταση την αναβίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου, έναντι του φορέα επένδυσης με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές,

γβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 8, επιβάλλει την άρση της απαλλαγής φόρου εισοδήματος και κατ' επέκταση την αναβίωση, από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου έναντι του φορέα επένδυσης, με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές,

γγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8, επιβάλλει την άρση της δυνατότητας κατ' εξαίρεση απόσβεσης, και κατ' επέκταση την αναβίωση από την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης έγκρισης της επένδυσης των φορολογικών απαιτήσεων του Δημοσίου, έναντι του φορέα επένδυσης με βάση τους κατ' έτος ισχύοντες συντελεστές,

δ) σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 9, επιβάλλει τον διπλασιασμό των προβλεπόμενων από την κείμενη νομοθεσία παραβόλων για την έκδοση των σχετικών αδειών,

ε) σε περίπτωση χρήσης των κινήτρων του άρθρου 10, επιβάλλει τη μερική ή ολική ανάκληση των ενισχύσεων και την επιστροφή καταβληθέντων ποσών ανάλογα με τη βαρύτητα της παραβιαζόμενης υποχρέωσης εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε η ενίσχυση στη διάθεση του δικαιούχου βάσει του επιτοκίου ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας της επένδυσης, οι κυρώσεις επιβάλλονται από την Αρχή, η οποία εξέδωσε την κάθε άδεια, έγκριση, γνωμοδότηση ή πιστοποιητικό ή από την Αρχή στην οποία υποβλήθηκε η γνωστοποίηση του άρθρου 5 του ν. 4442/2016 (Α΄ 230).

3. Αν για την ενταχθείσα στο παρόν επένδυση έχει κριθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ότι χρηματοδοτήθηκε, ολικά ή εν μέρει, από παράνομη δραστηριότητα, ιδίως από νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, κατά τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), η Δ.Ε.Σ.Ε. αποφασίζει αιτιολογημένα, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τον οριστικό αποχαρακτηρισμό της επένδυσης ως στρατηγικής και την ανάκληση των εγκεκριμένων κινήτρων. Επιπρόσθετα, μπορεί να επιβληθούν όλες ή μερικές από τις κυρώσεις της παρ. 1.

4. Ο συνολικός χρόνος για την υλοποίηση της Στρατηγικής Επένδυσης δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) έτη, από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης του άρθρου 16, με την επιφύλαξη της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 2. Μετά από την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών, χωρίς την ολοκλήρωση της υλοποίησης της Στρατηγικής Επένδυσης, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην απόφαση του άρθρου 16, για λόγους που αποδίδονται στον φορέα της επένδυσης, δύναται να εφαρμόζεται αναλογικά η παρ. 1.

5. Για τις επενδύσεις, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως Στρατηγικές είτε βάσει του ν. 3894/2010 (Α΄ 204), είτε βάσει του ν. 4608/2019 (Α΄ 66) και έχει παρέλθει χρονικό διάστημα άνω των πέντε (5) ετών, χωρίς οι φορείς των επενδύσεων αυτών να έχουν καταβάλει στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» το σύνολο της οφειλόμενης διαχειριστικής αμοιβής, οι φορείς αυτοί υποχρεούνται στην κατάθεση επικαιροποιημένου φακέλου του επενδυτικού τους σχεδίου εντός τριών (3) μηνών από την έγγραφη γνωστοποίηση της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», για την αξιολόγηση του οποίου οφείλουν να καταβάλουν το σύνολο της διαχειριστικής αμοιβής, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 12. Η αξιολόγηση των επενδύσεων του προηγούμενου εδαφίου και η διαδικασία εισαγωγής τους στη Δ.Ε.Σ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 15, ολοκληρώνονται το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από την έγγραφη γνωστοποίηση της «Ελληνικής Εταιρείας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.. Σε περίπτωση μη επικαιροποίησης του φακέλου κατά τα ανωτέρω, μετά την πάροδο τριών (3) μηνών το επενδυτικό σχέδιο τίθεται στο αρχείο.

### Άρθρο 20
### Αξιολόγηση συνεπειών των κινήτρων

1. Οι αρμόδιες υπηρεσίες εφαρμογής του παρόντος Μέρους, υπό τον συντονισμό και σε συνεργασία με τη Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συλλέγουν, επεξεργάζονται και αναλύουν ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα των ενισχυόμενων επενδύσεων και συντάσσουν αναφορές σε ετήσια βάση, οι οποίες περιλαμβάνουν ιδίως στοιχεία σχετικά με τους πόρους που διατέθηκαν, τις επενδύσεις που ενισχύθηκαν, τις θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν ανά κλάδο και περιφέρεια, τα αποτελέσματα των ενισχύσεων στις επιχειρήσεις που τις λαμβάνουν, την επίδρασή τους στην ανάπτυξη και τις δημοσιονομικές συνέπειες τόσο στον Τακτικό Προϋπολογισμό, όσο και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων υποβάλλει κάθε δύο (2) έτη σχετική έκθεση απολογισμού για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους στη Βουλή των Ελλήνων.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
## ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

### Άρθρο 21
### Διαιτητική επίλυση διαφορών

1. Κάθε διαφορά μεταξύ του φορέα επένδυσης και του Δημοσίου δύναται, με συμφωνία των μερών, να παραπέμπεται και να επιλύεται οριστικώς με διαιτησία, που διεξάγεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του Κανονισμού Διαφάνειας στις δυνάμει Συνθήκης Διαιτησίες Επενδυτών-Κρατών, όπως υιοθετήθηκε το 2013 («UNCITRAL Arbitration Rules with new article 1 par. 4, as adopted in 2013, Rules on Transparency in Treaty based Investor-State Arbitration») της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για το Διεθνές Εμπορικό Δίκαιο.

2. Το διαιτητικό δικαστήριο αποτελείται από δύο (2) διαιτητές, οι οποίοι ορίζονται αντίστοιχα από το Ελληνικό Δημόσιο και τον φορέα επένδυσης, καθώς και έναν (1) ε-

πιδιαιτητή, που ορίζεται από τους ανωτέρω διαιτητές και ο οποίος έχει την ιδιότητα του εν ενεργεία ή συνταξιούχου ανώτατου δικαστικού. Τόπος διεξαγωγής της διαιτησίας ορίζεται η Αθήνα, ενώ ως γλώσσα της διαιτητικής διαδικασίας ορίζεται η ελληνική.

**Άρθρο 22**
**Δικαστική επίλυση διαφορών - Αρμοδιότητα δικαστηρίων**

1. Αιτήσεις ακυρώσεως κατά πράξεων, που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

2. Οι, κατά την παρ. 1, αιτήσεις ακυρώσεως επιτρέπεται να εισάγονται στο αρμόδιο Τμήμα με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, με την οποία ορίζεται προθεσμία για την εκδίκαση της αιτήσεως και τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης του Τμήματος. Αίτηση ακυρώσεως που έχει εισαχθεί σε Τμήμα κατά το πρώτο εδάφιο, μπορεί να εισαχθεί εκ νέου στην Ολομέλεια με πράξη του Προέδρου του Δικαστηρίου, εφόσον συντρέχει λόγος.

3. Διοικητικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος, θεωρούνται συναφείς.

Εφόσον με το ίδιο δικόγραφο προσβάλλονται και άλλες, πέραν των ανωτέρω, πράξεις, οι διατάξεις περί συνάφειας εφαρμόζονται για τις λοιπές αυτές πράξεις.

4. Αίτηση ακυρώσεως, με την οποία προσβάλλονται πράξεις υπαγόμενες στην αρμοδιότητα περισσότερων Τμημάτων, μπορεί να εισαχθεί κατά την παρ. 2 σε οποιοδήποτε από τα Τμήματα αυτά στο σύνολό της. Αιτήσεις ακυρώσεως που στρέφονται κατά συναφών, κατά την έννοια της παρ. 3, πράξεων μπορούν να εισαχθούν στο ίδιο Τμήμα.

5. Με πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Τμήματος, στο οποίο έχει παραπεμφθεί η υπόθεση κατά την παρ. 2, τάσσεται στη Διοίκηση προθεσμία, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες, για την αποστολή του φακέλου και την έκθεση των απόψεών της. Η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής γνωστοποιείται από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου ή του οικείου Τμήματος στον αρμόδιο Υπουργό.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄**
**ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 23**
**Γενικοί κανόνες χωροθέτησης και γενικές χρήσεις γης - Τροποποίηση του άρθρου 11 του ν. 3986/2011**

Στο άρθρο 11 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί κανόνων χωροθέτησης και γενικών χρήσεων γης: α) η περ. 3 της παρ. Α΄, περί προστασίας των αρχαιολογικών χωρών εξειδικεύεται και βελτιώνεται νομοτεχνικά, β) στις περ. 1, 2 και 3 της παρ. Β΄ προστίθενται νέες χρήσεις γης με την εισαγωγή της υποπερ. ιηα), γ) στην περ. 4 της παρ. Β΄ προστίθενται υποπερ. ια) και ιβ), δ) στην περ. 9 της παρ. Γ΄ το υφιστάμενο εδάφιο αριθμείται ως υποπερ. α΄ και προστίθεται υποπερ. β΄, ε) στην περ. 1 της παρ. Δ΄ επικαιροποιούνται οι παραπομπές στη νομοθεσία περί χρήσεων γης, και το άρθρο 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 11
Γενικοί κανόνες χωροθέτησης και γενικές χρήσεις γης

Α. Γενικοί κανόνες χωροθέτησης

Για την ανάπτυξη και αξιοποίηση των δημοσίων ακινήτων καθορίζονται γενικοί κανόνες χωροθέτησης ως εξής:

1. Η αξιοποίηση των δημοσίων ακινήτων διενεργείται εντός του πλαισίου που διαγράφει η εθνική δημοσιονομική, αναπτυξιακή και χωροταξική πολιτική και σύμφωνα με τους κανόνες που καθορίζονται στον παρόντα νόμο. Οι κατευθύνσεις της εθνικής χωροταξικής πολιτικής, όπως αυτές απορρέουν από τα υφιστάμενα χωροταξικά πλαίσια εθνικού επιπέδου, λαμβάνονται υπόψη και συνεκτιμώνται κατά τον καθορισμό του χωρικού προορισμού των δημοσίων ακινήτων σε συνδυασμό με τις ανάγκες της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας της επένδυσης, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η βέλτιστη δυνατή σχέση μεταξύ των χωροταξικών επιλογών και των οικονομικών και δημοσιονομικών στόχων για την αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας.

2. Δεν επιτρέπεται η αξιοποίηση δημοσίων ακινήτων, τα οποία εμπίπτουν στο σύνολο τους σε οικότοπους προτεραιότητας, σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης και προστασίας της φύσης που καθορίζονται κατά τις διατάξεις των άρθρων 19 παρ. 1 και 2 και 21 του ν. 1650/1986 (Α΄ 160), όπως ισχύει, σε πυρήνες εθνικών δρυμών, σε διατηρητέα μνημεία της φύσης, σε εθνικά πάρκα και σε υγρότοπους διεθνούς σημασίας.

3. Η αξιοποίηση δημοσίων ακινήτων, στα οποία περιλαμβάνονται χώροι που προστατεύονται από την κείμενη περιβαλλοντική και αρχαιολογική νομοθεσία, όπως αρχαιολογικοί χώροι, μνημεία και οι ζώνες προστασίας αυτών, καθώς και ιστορικοί τόποι, φυσικά πάρκα και περιοχές οικοανάπτυξης, πραγματοποιείται σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και περιορισμούς που θέτουν οι ν. 998/1979 (Α΄ 289), 1650/1986 (Α΄ 160) και 4858/2021 (Α΄ 220).

4. Η αξιοποίηση δημοσίων ακινήτων που εμπίπτουν σε Ζώνες Ειδικής Προστασίας (Ζ.Ε.Π.) της ορνιθοπανίδας της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ ενεργείται μόνον εφόσον επιτρέπεται από τα υφιστάμενα ειδικά νομικά καθεστώτα προστασίας τους και υπό τους όρους και προϋποθέσεις που θεσπίζουν τα καθεστώτα αυτά.

Β. Γενικές χρήσεις γης

Τα δημόσια ακίνητα που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο και τα οποία βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων μπορούν να υπάγονται, σύμφωνα με το γενικό προορισμό ανάπτυξης και αξιοποίησης τους, στις ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων γης:

1. Τουρισμός - Αναψυχή

Στα ακίνητα που έχουν ως γενικό προορισμό τον τουρισμό - αναψυχή, επιτρέπονται:

α) Τουριστικά καταλύματα (κύρια και μη κύρια, σύνθετα τουριστικά καταλύματα κ.λπ.)

β) Ειδικές τουριστικές υποδομές και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις (συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, υδροθεραπευτήρια κ.λπ.)

γ) Τουριστικοί λιμένες, όπως μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια τουριστικών σκαφών

δ) Κατοικία
ε) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
στ) Καζίνα
ζ) Κοινωνική πρόνοια
η) Αθλητικές εγκαταστάσεις
θ) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
ι) Θρησκευτικοί χώροι
ια) Περίθαλψη
ιβ) Χώροι συνάθροισης κοινού
ιγ) Εστίαση
ιδ) Αναψυκτήρια
ιε) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής
ιστ) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)
ιζ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
ιη) Ελικοδρόμιο
ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios)
ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου

2. Επιχειρηματικά Πάρκα

Στα ακίνητα που έχουν ως γενικό προορισμό τα επιχειρηματικά πάρκα, επιτρέπονται:

α) Οι χρήσεις που ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 43 του ν. 3982/2011 (Α΄ 143)
β) Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωφελείς Οργανισμοί
γ) Διοίκηση
δ) Κατοικία
ε) Εκπαίδευση
στ) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών
ζ) Αθλητικές εγκαταστάσεις
η) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
θ) Θρησκευτικοί χώροι
ι) Περίθαλψη
ια) Χώροι συνάθροισης κοινού
ιβ) Εστίαση
ιγ) Αναψυκτήρια
ιδ) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής
ιε) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)
ιστ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
ιζ) Τουριστικά καταλύματα και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις και υποδομές
ιη) Ελικοδρόμιο
ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios)
ιθ) Κάθε άλλη συναφής χρήση γης, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου.

3. Θεματικά πάρκα - Εμπορικά κέντρα - Αναψυχή

Στα ακίνητα που έχουν ως γενικό προορισμό τα θεματικά πάρκα - εμπορικά κέντρα - αναψυχή, επιτρέπονται:

α) Εμπορικά καταστήματα, καταστήματα παροχής υπηρεσιών, υπεραγορές, πολυκαταστήματα, εμπορικά κέντρα
β) Κοινωνική πρόνοια
γ) Γραφεία, Τράπεζες, Ασφάλειες, Κοινωφελείς Οργανισμοί
δ) Διοίκηση
ε) Κατοικία
στ) Εκπαίδευση
ζ) Αθλητικές εγκαταστάσεις
η) Πολιτιστικές εγκαταστάσεις
θ) Θρησκευτικοί χώροι
ι) Περίθαλψη
ια) Χώροι συνάθροισης κοινού
ιβ) Εστίαση
ιγ) Αναψυκτήρια
ιδ) Κέντρα διασκέδασης, αναψυχής
ιε) Στάθμευση (κτίρια - γήπεδα)
ιστ) Εγκαταστάσεις εκθεσιακών χώρων
ιζ) Τουριστικά καταλύματα και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις και υποδομές
ιη) Ελικοδρόμιο
ιηα) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios)
ιθ) Επιχειρήσεις εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), αποθήκες
κ) Κάθε άλλη συναφής χρήση, η οποία δεν μεταβάλλει το γενικό προορισμό του ακινήτου.

4. Μεταφορικές, τεχνικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές υποδομές και λειτουργίες

Στα ακίνητα που έχουν ως γενικό προορισμό μεταφορικές, τεχνικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές υποδομές και λειτουργίες, επιτρέπονται μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες χρήσεις:

α) Αεροδρόμια
β) Ελικοδρόμια
γ) Σιδηροδρομικοί σταθμοί
δ) Λιμενικές ζώνες επιβατικής, εμπορικής, αλιευτικής και τουριστικής δραστηριότητας
ε) Αμαξοστάσια, επισκευαστικές μονάδες και σταθμοί διαλογής
στ) Χώροι στάθμευσης οχημάτων
ζ) Κέντρα τεχνικής εξυπηρέτησης οχημάτων
η) Εμπορευματικοί σταθμοί αυτοκινήτων
θ) Μονάδες παραγωγής - διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, διαχείρισης αποβλήτων, απορριμμάτων κ.λπ. και συναφείς εγκαταστάσεις
ι) Επιχειρήσεις εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics), αποθήκες
ια) Κέντρα δεδομένων και τεχνολογικής υποστήριξης επιχειρήσεων και λοιπές συνοδευτικές δραστηριότητες (Data Centres)
ιβ) Κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων για κινηματογραφικές παραγωγές (studios).

4Α. Παραθεριστικό τουριστικό χωριό

Στα ακίνητα που έχουν ως γενικό προορισμό τη δημιουργία παραθεριστικού τουριστικού χωριού επιτρέπονται οι ακόλουθες χρήσεις:

α) Παραθεριστική κατοικία
β) Τουριστικοί λιμένες (μαρίνες, αγκυροβόλια, καταφύγια τουριστικών σκαφών)
γ) Περίθαλψη
δ) Ξενοδοχεία
ε) Εγκαταστάσεις γκολφ
στ) Αθλητικές εγκαταστάσεις (γήπεδα, γυμναστήρια κ.λπ.)
ζ) Κέντρα αναζωογόνησης (spa)
η) Εγκαταστάσεις εστίασης και αναψυχής
θ) Εμπορικά καταστήματα
ι) Χώροι συνάθροισης κοινού.

Οι υπό στοιχεία γ΄, η΄, θ΄ και ι΄ χρήσεις επιτρέπονται μόνο για την εξυπηρέτηση της χρήσης παραθεριστικής κατοικίας.

5. Δημόσια ακίνητα μικτών χρήσεων

Στα ακίνητα αυτά επιτρέπεται κατ' εξαίρεση, λόγω του μεγέθους, της θέσης, των υφιστάμενων δημοσίων υπο-

δομών ή της γειτνίασής τους με αυτές ή της ειδικής φύσης του χωρικού προορισμού τους, η ανάμειξη δύο ή περισσότερων κατηγοριών χρήσεων γης από αυτές που προβλέπονται στις προηγούμενες περιπτώσεις του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, οι επιτρεπόμενες χρήσεις γης αναπτύσσονται με βάση την πολεοδομική τους λειτουργία σε ειδικότερες ζώνες υποδοχής για λόγους ορθολογικής διαχείρισης, προστασίας και οργάνωσης των ακινήτων και πολεοδομείται μόνο εκείνο το τμήμα του δημοσίου ακινήτου, επί του οποίου αναπτύσσονται κατηγορίες χρήσεων γης για τις οποίες κατά τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 12 προβλέπεται πολεοδόμηση.

Γ. Γενικοί όροι δόμησης

1. Ο ανώτατος επιτρεπόμενος συντελεστής δόμησης για καθεμία από τις γενικές κατηγορίες χρήσεων γης που προβλέπονται στην παρ. Β΄ ορίζεται ως εξής:

α) Τουρισμός - αναψυχή: 0,2

β) Επιχειρηματικά πάρκα: 0,3

γ) Θεματικά πάρκα - εμπορικά κέντρα - αναψυχή: 0,4

δ) Χρήσεις μεταφορικών, τεχνικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών υποδομών και λειτουργιών: 0,4

ε) Δημόσια ακίνητα μικτών χρήσεων: 0,4

στ) Παραθεριστικό - τουριστικό χωριό: 0,2

2. Το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης για όλες τις γενικές κατηγορίες χρήσεων γης που προβλέπονται στην παρ. Β΄ ορίζεται σε πενήντα τοις εκατό (50%).

3. Το ανώτατο επιτρεπόμενο ύψος των κτιρίων και εγκαταστάσεων ορίζεται κατά ΝΟΚ, εκτός εάν από αρχιτεκτονική ή άλλη τεχνική μελέτη τεκμηριώνεται η παρέκκλιση από αυτό, οπότε και με τα προεδρικά διατάγματα του επόμενου άρθρου μπορεί να καθορίζεται, για ορισμένες κατηγορίες ή περιπτώσεις κτιρίων και εγκαταστάσεων, ύψος μεγαλύτερο από το ανώτατο επιτρεπόμενο.

4. Για τον υπολογισμό της μέγιστης εκμετάλλευσης και των λοιπών όρων και περιορισμών δόμησης, η έκταση του ακινήτου νοείται ως ενιαίο σύνολο.

5. Είναι δυνατόν ορισμένες από τις χρήσεις γης που επιτρέπονται σύμφωνα με την παρ. Β΄, να απαγορεύονται ή να επιτρέπονται με ειδικούς όρους και προϋποθέσεις ή να αφορούν συγκεκριμένες ζώνες ή τμήματα του ακινήτου ή και ορόφους κτιρίων και εγκαταστάσεων.

6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού μπορεί να τροποποιείται το περιεχόμενο των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να ορίζεται και να εξειδικεύεται το περιεχόμενο των ειδικότερων χρήσεων γης που προβλέπονται παραπάνω ανά γενική κατηγορία, το είδος και το μέγεθος των κτιρίων και εγκαταστάσεων που μπορούν να χωροθετούνται ανά χρήση, τα όρια και οι περιορισμοί στις επιφάνειες χρήσεων γης και κάθε σχετικό θέμα με τον προσδιορισμό και την ειδική πολεοδομική λειτουργία των χρήσεων.

8. α. Δρόμοι, άλλα τεχνικά έργα ή ρέματα που διατρέχουν δημόσια ακίνητα, δεν συνιστούν κατάτμηση αυτών. Για τη διατήρηση του ενιαίου της έκτασης, πρέπει να διασφαλίζεται, κατά το στάδιο της πολεοδόμησης ή της χωροθέτησης του οικείου επενδυτικού σχεδίου, η λειτουργική ενοποίηση των επιμέρους τμημάτων του ακινήτου μέσω κατάλληλων τεχνικών έργων.

β. Μη εγκεκριμένες οδοί, που περιλαμβάνονται σε δημόσια ακίνητα, μπορεί να καταργούνται ή να μετατοπίζονται κατά το σχήμα και τη θέση τους, σύμφωνα με την Πολεοδομική Μελέτη της παρ. 7 του άρθρου 12 ή την έγκριση χωροθέτησης του επενδυτικού σχεδίου του άρθρου 13, εφόσον διασφαλίζεται, μέσω νέων οδικών συνδέσεων, η πρόσβαση τρίτων, παρακείμενων στην περιοχή του ακινήτου, που εξυπηρετούνταν από τις καταργούμενες ή μετατοπιζόμενες οδούς.

9. α. Σε δημόσια ακίνητα με γενικό προορισμό τον τουρισμό - αναψυχή, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις των υποπαρ. 7 και 8 της παρ. Ε΄ του άρθρου 8 του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ΄ 538), όπως ισχύει.

β. Τα αναφερόμενα στην περ. α΄ δεν έχουν εφαρμογή στα ακίνητα για τα οποία εγκρίνονται, κατά το άρθρο 24 του ν. 3894/2010 (Α΄ 204), Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.).

Δ. Δημόσια ακίνητα αστικού χαρακτήρα

1. Ως δημόσια ακίνητα αστικού χαρακτήρα, χαρακτηρίζονται τα εκτός σχεδίων πόλεων και εκτός ορίων οικισμών δημόσια ακίνητα τα οποία, από άποψη θέσης, φυσικής διαμόρφωσης, γειτνίασης και λοιπών συνθηκών, κρίνονται πρόσφορα προς πολεοδόμηση για οικιστική χρήση και εν γένει για την πραγματοποίηση έργων και προγραμμάτων οικιστικής ανάπτυξης. Στα ακίνητα της κατηγορίας αυτής επιτρέπονται οι χρήσεις γης των άρθρων 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12 και 13 του π.δ. 59/2018 (Α΄ 114). Οι μέγιστοι επιτρεπόμενοι συντελεστές δόμησης ανά χρήση καθορίζονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241).

2. Για τα ακίνητα της κατηγορίας αυτής, με τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α.) του άρθρου 12 μπορεί επιπλέον να εγκρίνονται και τα οικεία Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής και να καθορίζονται τα όρια των προς πολεοδόμηση περιοχών και των τυχόν πολεοδομικών ενοτήτων, καθώς και η πολεοδομική οργάνωση αυτών, δηλαδή οι ειδικότερες χρήσεις γης εντός του πλαισίου της εκάστοτε οριζόμενης γενικής χρήσης ανά περιοχή ή πολεοδομική ενότητα, οι όροι και περιορισμοί δόμησης, η πυκνότητα και ο συντελεστής δόμησης, τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής, καθώς και οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι οι οποίοι πρέπει να ανέρχονται σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50% )τουλάχιστον της συνολικής προς πολεοδόμηση έκτασης.

3. Στις περιπτώσεις αυτές, τηρούνται ενιαίες διαδικασίες κατάρτισης και έγκρισης των Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. και των οικείων Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 12. Στη μελέτη της περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 12 ενσωματώνονται και όλα τα αναγκαία στοιχεία για την τεκμηρίωση του οικείου Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να εγκρίνονται προδιαγραφές για την ενιαία σύνταξη των μελετών Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. και των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

4. Στις πιο πάνω περιπτώσεις, η δημοσίευση του εγκριτικού προεδρικού διατάγματος της παρ. 3 του άρθρου 12 έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλης κατά τις διατάξεις του ν.δ. της 17.7/16.8.1923. Μετά την έκδοση του πιο πάνω εγκριτικού διατάγματος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των περ. β΄, γ΄ και δ΄ της παρ. 7 του άρθρου 12.»

**Άρθρο 24**
**Χωρικός προορισμός - Επενδυτική ταυτότητα δημόσιων ακινήτων - Τροποποίηση των παρ. 4, 6 και 9 του άρθρου 12 του ν. 3986/2011**

Στο άρθρο 12 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 περί Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α.) ορίζεται ότι και τα Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΕΠΣ), καθώς και τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια (ΤΠΣ), δύνανται να τροποποιηθούν με τα προεδρικά διατάγματα έγκρισης αυτών, β) στην παρ. 6 περί δυνατότητας μεταβολής των Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., προστίθενται ειδικότερες ρυθμίσεις και για τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.), το επιτρεπόμενο ποσοστό μεταβολής της έκτασης και των ορίων των Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. της περ. α) διευρύνεται και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) η απόφαση του εβδόμου εδαφίου της περ. β) της παρ. 9 επικαιροποιείται, και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως ακολούθως:

«Άρθρο 12
Χωρικός προορισμός - Επενδυτική ταυτότητα δημοσίων ακινήτων

1. Για τον καθορισμό του χωρικού προορισμού των δημοσίων ακινήτων που προβλέπονται στο άρθρο 10 του παρόντος Κεφαλαίου, καταρτίζονται και εγκρίνονται Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Δημοσίων Ακινήτων (Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α.) κατά τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Με τα σχέδια αυτά οριοθετούνται σε χάρτη κλίμακας 1:5.000 ή άλλης κατάλληλης κλίμακας με συντεταγμένες κορυφών, βασιζόμενες στο Εθνικό Γεωδαιτικό Σύστημα Αναφοράς ΕΓΣΑ ΄87, όπως αυτό ισχύει, τα προς αξιοποίηση ακίνητα και καθορίζονται και εγκρίνονται:

α) Ο βασικός χωρικός προορισμός, επενδυτική ταυτότητα, του προς αξιοποίηση ακινήτου, δηλαδή η υπαγωγή σε μία εκ των γενικών κατηγοριών χρήσεων γης και όρων δόμησης που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο.

β) Οι ειδικότερες χρήσεις γης που επιτρέπονται στην έκταση του προς ανάπτυξη ακινήτου και οι τυχόν πρόσθετοι περιορισμοί που αποσκοπούν στον έλεγχο της έντασης κάθε χρήσης.

γ) Οι ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης του προς αξιοποίηση ακινήτου.

δ) Ειδικές ζώνες προστασίας και ελέγχου στα οριοθετούμενα κατά τα ανωτέρω ακίνητα, εφόσον απαιτείται, στις οποίες μπορεί να επιβάλλονται ειδικοί όροι και περιορισμοί στις χρήσεις γης στη δόμηση και στην εγκατάσταση και άσκηση δραστηριοτήτων και λειτουργιών.

ε) Οι περιβαλλοντικοί όροι του σχεδίου, σύμφωνα με την κατά νόμο προβλεπόμενη στρατηγική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η οποία καταρτίζεται και δημοσιοποιείται κατά τα οριζόμενα στην επόμενη παράγραφο.

2. Για την έγκριση των σχεδίων της προηγούμενης παραγράφου υποβάλλεται στη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών αίτηση από τον κύριο του ακινήτου ή τον δικαιούχο εμπράγματου δικαιώματος ή τον κάτοχο δικαιώματος περιουσιακής φύσης ή δικαιώματος διαχείρισης και εκμετάλλευσης ή τον έλκοντα εξ αυτών δικαιώματα ή από το Ταμείο, η οποία συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Μελέτη στην οποία παρουσιάζεται και αξιολογείται το υφιστάμενο ρυθμιστικό καθεστώς του προς αξιοποίηση ακινήτου (χωροταξικό, πολεοδομικό, αναπτυξιακό κ.λπ.) ιδίως από απόψεως επικαιρότητας, συνέργειας, συμπληρωματικότητας και βιωσιμότητας των σχετικών ρυθμίσεων και τεκμηριώνεται, με βάση κριτήρια χωροταξικά, περιβαλλοντικά, χρηματοοικονομικά και εμπορικά, ο βέλτιστος χωρικός προορισμός του (χρήσεις γης, όροι δόμησης κ.λπ.), ο οποίος συνιστά και τη βασική επενδυτική του ταυτότητα για κάθε μεταγενέστερη πράξη αξιοποίησης, καθώς και οι γενικές κατευθύνσεις για την ενσωμάτωση της σχεδιαζόμενης επένδυσης στην περιβάλλουσα το δημόσιο ακίνητο περιοχή και τη συμβολή της στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη. Ως περιοχή μελέτης, ευρύτερη του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής του Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., προσδιορίζεται τουλάχιστον η οικεία δημοτική ενότητα ή και οι δημοτικές ενότητες κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3852/2010, οι οποίες τυχόν βρίσκονται σε λειτουργική εξάρτηση με αυτήν.

β) Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ), η οποία συντάσσεται κατά το άρθρο 6 και δημοσιοποιείται κατά το άρθρο 7 της κοινής υπουργικής απόφασης (κ.υ.α.) 107017/2006 (Β΄ 1225). Ως αρμόδια αρχή για τις ανάγκες εφαρμογής του παρόντος νόμου νοείται η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας που ορίζεται στο άρθρο 4 παρ. 1 της πιο πάνω κοινής υπουργικής απόφασης. Κατά τη σχετική διαδικασία διαβούλευσης, αντί των υπηρεσιών και οργανισμών που ορίζονται στην παρ. 4.1. του άρθρου 7 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης, γνωμοδοτεί το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο, το οποίο είναι επιπλέον αρμόδιο να θέτει στη διάθεση του κοινού, όποτε του ζητούνται, τις πληροφορίες και τα στοιχεία του φακέλου ΣΜΠΕ που του διαβιβάζεται από την αρμόδια αρχή. Οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 7 της ανωτέρω κοινής υπουργικής απόφασης, οι οποίες είναι άνω των πέντε (5) ημερών και έως δεκαπέντε (15) ημέρες, μειώνονται κατά πέντε (5) ημέρες, ενώ όλες οι υπόλοιπες κατά δέκα (10) ημέρες. Η αρμόδια αρχή διενεργεί κατ' απόλυτη προτεραιότητα τη Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση για τα δημόσια ακίνητα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου.

3. Η έγκριση των Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. γίνεται με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας που προβλέπεται στο άρθρο 16 του παρόντος.

4. Με τα προεδρικά διατάγματα της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να τροποποιούνται εγκεκριμένα ΕΠΣ, ΤΠΣ, ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ και άλλα σχέδια χρήσεων γης, εφόσον η τροποποίηση καθίσταται αναγκαία για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και την αποτελεσματική αξιοποίηση των δημοσίων ακινήτων, ιδίως στις περιπτώσεις που οι υφιστάμενες ρυθμίσεις και κατευθύνσεις είναι ασαφείς ή απορρέουν από ανεπίκαιρα χωροταξικά και πολεοδομικά σχέδια. Ως ανεπίκαιρα νοούνται ιδίως τα χω-

ροταξικά και πολεοδομικά σχέδια που δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία αξιολόγησης ή/και τροποποίησης ή αναθεώρησης μετά την πάροδο 5 και πλέον ετών από την έγκριση ή την τελευταία αναθεώρηση ή τροποποίησή τους.

5. Με όμοια προεδρικά διατάγματα, και ύστερα από ειδικώς αιτιολογημένη εκτίμηση των πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, αρχιτεκτονικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών και επιπτώσεων της επιδιωκόμενης παρέμβασης, μπορεί να τροποποιούνται εγκεκριμένα ρυμοτομικά σχέδια και σχέδια πόλεως ή και πολεοδομικές μελέτες, καθώς και να καθορίζονται ειδικοί όροι χρήσεως και δόμησης για τα εντός σχεδίου πόλεως δημόσια ακίνητα του άρθρου 10 παρ. 2, ακόμη και κατά παρέκκλιση από τις τυχόν ισχύουσες στην περιοχή γενικές και ειδικές χρήσεις γης και όρους και περιορισμούς δόμησης, καθώς και από τις διατάξεις του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού, εφόσον οι ρυθμίσεις αυτές καθίστανται αναγκαίες για την εκπλήρωση της αποστολής των πιο πάνω ακινήτων και δεν αλλοιώνουν τη γενική φυσιογνωμία της περιοχής και την όλη αισθητική της εικόνα.

Στις περιπτώσεις αυτές, η δημοσίευση του σχετικού εγκριτικού διατάγματος έχει τις συνέπειες έγκρισης σχεδίου πόλεως, κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923.

6. Η μεταβολή της έκτασης, των ορίων και του περιεχομένου του Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. και του Ειδικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) επιτρέπεται μόνον εφόσον τηρηθούν οι διαδικασίες που προβλέπονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Ειδικότερα, με κοινή απόφαση των αρμόδιων οργάνων των Υπουργείων Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας επιτρέπεται η μεταβολή της έκτασης και των ορίων του Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., χωρίς μεταβολή των συνολικών χρήσεων και των όρων και περιορισμών δόμησης, ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας, ενώ για το Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. επιτρέπεται η μεταβολή της έκτασης και των ορίων του με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, χωρίς μεταβολή των συνολικών χρήσεων και των όρων και περιορισμών δόμησης, ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας.

Για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) η προκύπτουσα, λόγω της μεταβολής των ορίων, μείωση ή αύξηση της έκτασης του Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. ή του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. δεν υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) της αρχικώς οριοθετηθείσας έκτασης. Για τα Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε. η προς επέκταση έκταση πρέπει να έχει περιέλθει στην κυριότητα του επενδυτή, πριν από την εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας. Όπου προβλέπονται ζώνες τουρισμού - αναψυχής, η επέκταση του αριθμού των κλινών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει αντίστοιχα σε ποσοστό το είκοσι τοις εκατό (20%) του αριθμού των κλινών που ορίζεται με το προεδρικό διάταγμα του Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.,

β) δεν περιλαμβάνονται στην περιοχή επεκτάσεως του Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. εκτάσεις υπαγόμενες σε ειδικά νομικά καθεστώτα ή εκτάσεις για τις οποίες έχουν καθοριστεί μη συμβατές με το Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. χρήσεις γης.

7.α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Τουρισμού, που εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., εγκρίνεται η πολεοδόμηση δημοσίων ακινήτων που βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων και τα οποία προορίζονται για τη χρήση του παραθεριστικού - τουριστικού χωριού ύστερα από εισήγηση του Κεντρικού Συμβουλίου Διοίκησης για την Αξιοποίηση της Δημόσιας Περιουσίας. Για την έκδοση της πιο πάνω απόφασης υποβάλλεται από τον κύριο του ακινήτου ή τον δικαιούχο εμπράγματου δικαιώματος ή τον κάτοχο δικαιώματος περιουσιακής φύσης ή δικαιώματος διαχείρισης και εκμετάλλευσης ή τον έλκοντα εξ αυτών δικαιώματα στη Γενική Γραμματεία Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών πολεοδομική μελέτη, η οποία περιλαμβάνει το πολεοδομικό σχέδιο που συντάσσεται με βάση οριζοντιογραφικό και υψομετρικό τοπογραφικό διάγραμμα, τον πολεοδομικό κανονισμό και έκθεση που περιγράφει και αιτιολογεί τις προτεινόμενες από τη μελέτη ρυθμίσεις. Η πολεοδομική μελέτη περιέχει τις ειδικότερες χρήσεις γης, εντός του πλαισίου των γενικών χρήσεων που καθορίζονται στο άρθρο 11, και τις τυχόν πρόσθετες απαγορεύσεις και υποχρεώσεις, τα διαγράμματα των δικτύων υποδομής, τους ειδικότερους όρους και περιορισμούς δόμησης των οικοπέδων, οι οποίοι μπορεί να ορίζονται ανά οικοδομικό τετράγωνο ή τμήμα οικοδομικού τετραγώνου, εφόσον αυτό επιβάλλεται από τη διαμόρφωση του εδάφους, την ανάγκη προστασίας του φυσικού ή πολιτιστικού περιβάλλοντος ή άλλες πολεοδομικές ανάγκες, καθώς και τους κοινόχρηστους και κοινωφελείς χώρους που πρέπει να ανέρχονται σε ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατόν(50%) της συνολικής έκτασης της προς πολεοδόμηση περιοχής.

Στη συνολική κατά τα ανωτέρω έκταση της προς πολεοδόμηση περιοχής δεν περιλαμβάνεται το τμήμα της επιφανείας του παραθεριστικού - τουριστικού χωριού που προορίζεται για τη δημιουργία γηπέδου ή γηπέδων γκολφ. Το τμήμα αυτό διαμορφώνεται λειτουργικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες προδιαγραφές γηπέδων γκολφ, ενώ οι επιφάνειες των πάσης φύσεως κτιριακών εγκαταστάσεων που απαιτούνται κατά τις ανωτέρω προδιαγραφές για τη δημιουργία γηπέδου γκολφ, προσμετρώνται στη μέγιστη επιτρεπόμενη δόμηση που ορίζεται από το οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. για το παραθεριστικό - τουριστικό χωριό.

Ο μέσος συντελεστής δόμησης στο σύνολο των οικοδομήσιμων χώρων του δημοσίου ακινήτου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μηδέν κόμμα τέσσερα τοις εκατό (0,4%).

β. Μετά την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της περ. α΄, ο κύριος της επένδυσης υποχρεούται να διαθέσει αμελλητί την απαιτούμενη από την πολεοδομική μελέτη έκταση για τη δημιουργία των κοινοχρήστων και κοινωφελών χώρων και εγκαταστάσεων. Διατάξεις οι οποίες αφορούν στην εισφορά σε γη και χρήμα δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις πολεοδόμησης με βάση την παράγραφο αυτή.

γ. Η εφαρμογή της πολεοδομικής μελέτης γίνεται με πρωτοβουλία και ευθύνη του κυρίου της επένδυσης. Μετά την έγκριση της πολεοδομικής μελέτης, ο κύριος της επένδυσης προβαίνει στην εκτέλεση των έργων διαμόρφωσης του χώρου, καθώς και στην εκτέλεση των έργων υποδομής, όπως αυτά προβλέπονται στην πολεοδομική μελέτη. Η συντήρηση, καθαριότητα και ανανέωση του

κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού, καθώς και η συντήρηση των έργων υποδομής, του κυκλοφοριακού δικτύου και των χώρων πρασίνου, γίνεται αποκλειστικά με επιμέλεια, ευθύνη και δαπάνη του κυρίου της επένδυσης κατά παρέκκλιση κάθε σχετικής διάταξης. Ο κύριος της επένδυσης κατά τη μεταβίβαση των ακινήτων ή την παραχώρηση εμπραγμάτων ή ενοχικών δικαιωμάτων επί αυτών σε τρίτους κατανέμει με συμβατικούς όρους αναλογικά το κόστος συντήρησης του κοινόχρηστου τεχνικού εξοπλισμού, των έργων υποδομής, του κυκλοφοριακού δικτύου και των χώρων πρασίνου.

δ. Η από τον κύριο της επένδυσης μεταβίβαση προς τρίτους εμπραγμάτων και ενοχικών δικαιωμάτων επί των οικοπέδων και κτιρίων που κατασκευάζονται μέσα στα ακίνητα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή επιτρέπεται μόνον μετά την ολοκλήρωση των βασικών κοινοχρήστων έργων υποδομής (ύδρευσης, αποχέτευσης, ηλεκτροδότησης, τηλεπικοινωνιών κ.λπ.), η οποία πιστοποιείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών. Η πιο πάνω απόφαση μνημονεύεται στη σχετική πράξη μεταβίβασης ή παραχώρησης οποιουδήποτε ενοχικού ή εμπραγμάτου δικαιώματος από τον κύριο της επένδυσης.

Στις περιπτώσεις ακινήτων, στα οποία προβλέπονται περισσότερες της μιας ζώνες υποδοχής παραθεριστικού - τουριστικού χωριού, μπορεί να προβλέπεται στην οικεία πολεοδομική μελέτη η δυνατότητα τμηματικής ολοκλήρωσης των βασικών κοινοχρήστων έργων υποδομής ανά ζώνη υποδοχής, εφόσον τεκμηριώνεται η λειτουργική αυτοτέλεια της κάθε ζώνης. Σε περίπτωση που η χρήση του παραθεριστικού - τουριστικού χωριού αναπτύσσεται στο σύνολο του δημοσίου ακινήτου ή σε μία ζώνη υποδοχής, είναι δυνατόν να προβλέπεται στην οικεία πολεοδομική μελέτη η δυνατότητα τμηματικής ολοκλήρωσης των βασικών κοινοχρήστων έργων υποδομής κατά φάσεις, υπό την προϋπόθεση ότι η κάθε, αυτοτελής χρονικά, φάση εκτέλεσης των έργων υποδομής θα αντιστοιχεί σε πολεοδομική ενότητα επιφάνειας πενήντα (50) στρεμμάτων τουλάχιστον. Στις παραπάνω περιπτώσεις, επιτρέπεται η μεταβίβαση εμπραγμάτων και ενοχικών δικαιωμάτων προς τρίτους σε κάθε ζώνη υποδοχής ή σε κάθε πολεοδομική ενότητα, για την οποία ολοκληρώνονται τα έργα υποδομής, μετά την πιστοποίηση των σχετικών εργασιών από τον Γενικό Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής και Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών.

ε. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να εγκρίνεται η πολεοδόμηση δημοσίων ακινήτων που βρίσκονται σε περιοχές εκτός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών προ του 1923 ή κάτω των 2.000 κατοίκων και τα οποία προορίζονται για τη χρήση του επιχειρηματικού πάρκου. Ο μέσος συντελεστής δόμησης στο σύνολο των οικοδομήσιμων χώρων του δημοσίου ακινήτου δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το μηδέν έξι (0,6). Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλογικά οι περ. α΄ έως και δ΄.

στ. Με τις αποφάσεις των περ. α΄ και ε΄ μπορεί επιπλέον να εγκρίνονται και οι περιβαλλοντικοί όροι των έργων και δραστηριοτήτων που θα πραγματοποιηθούν στην υπό πολεοδόμηση περιοχή ή στην πολεοδομική ενότητα, συμπεριλαμβανομένων και των κοινόχρηστων έργων υποδομής, όπως αυτά προβλέπονται στην Πολεοδομική Μελέτη, ύστερα από υποβολή ενιαίας, για το σύνολο των υπό πραγματοποίηση έργων, Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και τήρηση της διαδικασίας που ορίζεται στις παρ. 2β και 3 του άρθρου 3 του ν. 4014/2011 (Α΄ 209), πλην των υποπερ. στστ΄ και ζζ΄. Στις περιπτώσεις αυτές, οι αποφάσεις έγκρισης των σχετικών Πολεοδομικών Μελετών επέχουν και θέση χωροθέτησης επενδυτικού σχεδίου κατά την έννοια του άρθρου 13.

ζ. Με τις ίδιες ως άνω αποφάσεις μπορεί επιπροσθέτως να εγκρίνονται και οι τυχόν απαιτούμενοι ειδικότεροι όροι και μέτρα για την προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και λοιπών πολιτιστικών στοιχείων και συνόλων που ενδέχεται να υπάρχουν στις περιοχές που πολεοδομούνται, ύστερα από υποβολή των κατά περίπτωση απαιτούμενων μελετών και γνώμη των αρμοδίων υπηρεσιών και οργάνων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού. Στις περιπτώσεις αυτές, στην έκδοση των πιο πάνω αποφάσεων συμπράττει και ο Υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού.

η. Ειδικώς, στις περιπτώσεις τουριστικών - παραθεριστικών χωριών, με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις της περ. α΄ μπορεί να εγκρίνεται επιπλέον και η χωροθέτηση των τουριστικών λιμένων ή τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων που έχουν προβλεφθεί στο οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., συμπεριλαμβανομένων και των περιβαλλοντικών όρων αυτών, ύστερα από υποβολή των δικαιολογητικών που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 (Α΄ 118), όπως ισχύει, προκειμένου περί μαρινών ή των δικαιολογητικών που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, προκειμένου περί τουριστικών αγκυροβολίων, καταφυγίων τουριστικών σκαφών και τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων.

θ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας μπορεί να εγκρίνονται προδιαγραφές για τη σύνταξη των Πολεοδομικών Μελετών της παρούσας παραγράφου και να ρυθμίζεται κάθε σχετική λεπτομέρεια.

8. Κατά την κατάρτιση Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. για δημόσια εκτός σχεδίου ακίνητα που περιβάλλονται από εγκεκριμένα σχέδια πόλεως ή ρυμοτομικά σχέδια ή πολεοδομικές μελέτες, μπορεί να εφαρμόζονται οι χρήσεις γης και οι όροι και περιορισμοί δόμησης που ορίζονται από το οικείο ΓΠΣ για την πολεοδομική ενότητα ή περιοχή στην οποία ανήκει το υπό αξιοποίηση ακίνητο, εφόσον συνάδουν με το χωρικό προορισμό του ακινήτου, όπως αυτός τεκμηριώνεται στη μελέτη της περ. α΄ της παρ. 2, και δεν αλλοιώνουν τη γενική φυσιογνωμία της πολεοδομικής ενότητας ή περιοχής στην οποία εντάσσεται το ακίνητο. Εάν το ΓΠΣ δεν εκτείνεται στην περιοχή του πιο πάνω ακινήτου, τότε δύνανται να εφαρμόζονται οι όροι και περιορισμοί δόμησης και οι χρήσεις γης που ισχύουν σε γειτονιάζουσα πολεοδομική ενότητα του εγκεκριμένου σχεδίου, εφόσον συνάδουν με την αποστολή και την κατά προορισμό χρήση του ακινήτου και δεν αλλοιώνουν τη γενική φυσιογνωμία της ευρύτερης περιοχής. Εάν σε περισσότερες γειτνιάζουσες πολεοδομικές ενότητες του εγκεκριμένου σχεδίου εφαρμόζονται διαφορετικοί όροι και περιορισμοί δόμησης και χρήσεις γης, εφαρμόζονται εκείνοι που συμφωνούν περισσότερο με την κατά προορισμό χρήση του ακινήτου. Στις περιπτώσεις αυτές, η δημοσίευση του προεδρικού διατάγματος της παρ. 3 επέχει θέση έγκρισης σχεδίου πόλεως κατά τις διατάξεις του ν.δ. 17.7/16.8.1923.

8Α. Στα ακίνητα της παρ. 8 είναι δυνατή η μετατροπή της εισφοράς σε γη σε εισφορά σε χρήμα, υπό τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 7 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 (Α΄ 33), η οποία τεκμηριώνεται από τη μελέτη της περ. α΄ της παρ. 2, η οποία περιέχει ειδικώς αιτιολογημένη εκτίμηση των πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, αρχιτεκτονικών και αναπτυξιακών χαρακτηριστικών και επιπτώσεων από την επιδιωκόμενη επένδυση. Εάν το ακίνητο της επένδυσης βρίσκεται επί περιοχής εντός εγκεκριμένων ΓΠΣ, που ορίζονται ως περιοχές ΒΙΠΑ - ΒΙΟΠΑ προς εξυγίανση, η απαιτούμενη εισφορά σε γη υπολογίζεται σύμφωνα με την περ. ζ΄ της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1337/1983 ανεξαρτήτως των προτεινόμενων νέων χρήσεων που εμπεριέχονται στο οικείο Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α. ή Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε..

9.α. Τα προεδρικά διατάγματα του παρόντος μπορεί να περιέχουν ρυθμίσεις και για τις συνεχόμενες προς το δημόσιο ακίνητο ζώνες αιγιαλού και παραλίας με σκοπό τη δημιουργία τουριστικών λιμένων ή τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων του άρθρου 14Α που στη συνέχεια χωροθετούνται με τη διαδικασία του άρθρου 13. Στις περιπτώσεις αυτές, με τις κοινές υπουργικές αποφάσεις του άρθρου 13 εγκρίνονται επιπλέον και τα προτεινόμενα λιμενικά έργα για τη δημιουργία των τουριστικών λιμένων ή τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων, οι απαιτούμενες προσχώσεις και έργα εκσκαφής για τη διάνοιξη εσωτερικών λιμενολεκανών, καναλιών ή/και προστατευτικών νησίδων, τα αναγκαία έργα υποδομής, καθώς και οι εγκαταστάσεις και τα κτίρια επί της χερσαίας ζώνης, ύστερα από υποβολή των δικαιολογητικών που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, προκειμένου περί μαρινών, ή των δικαιολογητικών που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993, όπως ισχύει, προκειμένου περί τουριστικών αγκυροβολίων, καταφυγίων τουριστικών σκαφών και τουριστικών λιμενικών εγκαταστάσεων. Στις πιο πάνω περιπτώσεις, στην έκδοση των αποφάσεων του άρθρου 13 συμπράττει και ο Υπουργός Τουρισμού.

β. Για τουριστικούς λιμένες, που αξιοποιούνται αυτοτελώς από το Ταμείο, το τελευταίο δύναται να κινεί τη διαδικασία χωροθέτησης, επέκτασης ή τροποποίησής τους σύμφωνα με το άρθρο 31 και το άρθρο 34 του ν. 2160/1993. Το ίδιο ισχύει και για την αλλαγή χρήσης τμήματος ζώνης υφιστάμενου λιμένα ή/και επέκταση αυτού σε τουριστικό λιμένα. Για τη σύνταξη της ΣΜΠΕ εφαρμόζεται το άρθρο 12 της παρ. 2 της περ. β΄ του παρόντος. Το προεδρικό διάταγμα της περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 2160/1993 προτείνεται και από τον Υπουργό Οικονομικών, ενώ οι κοινές υπουργικές αποφάσεις της περ. στ΄ της παρ. 1 του άρθρου 31 και της παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 2160/1993 υπογράφονται και από τον Υπουργό Οικονομικών. Για τους τουριστικούς λιμένες της παρούσας περίπτωσης η Διεύθυνση Τουριστικών Λιμένων του Υπουργείου Τουρισμού θεωρεί κατ' απόλυτη προτεραιότητα τοπογραφικά και βυθομετρικά διαγράμματα υφιστάμενης κατάστασης, τα οποία φέρουν επισημειωμένη υπεύθυνη δήλωση του συντάξαντος μελετητή.

Αντί του οικείου Δήμου κατά το άρθρο 31 παρ. 3 του ν. 2160/1993 και το άρθρο 34 παρ. 7 του ν. 2160/1993 γνωμοδοτεί το οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο. Σε περίπτωση που για λόγους σφαιρικής εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων απαιτείται για τη χωροθέτηση τουριστικού λιμένα να προηγηθεί η τήρηση της διαδικασίας και η έγκριση είτε Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του σχεδίου ή προγράμματος είτε Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου για ευρύτερη περιοχή των προς παραχώρηση λιμενικών εγκαταστάσεων, αρμόδια αρχή για την έκδοσή τους είναι η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ανεξαρτήτως της κατάταξης του έργου στην υποκατηγορία Α1 ή Α2 της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ. 37674/27.7.2016 απόφασης (Β΄ 2471). Το ΤΑΙΠΕΔ δύναται να κινεί τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και για τις ευρύτερες λιμενικές εγκαταστάσεις. Τα δύο προηγούμενα εδάφια εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς διαδικασίες χωροθέτησης και περιβαλλοντικής αδειοδότησης τουριστικών λιμένων.

10. Για την έκδοση του προεδρικού διατάγματος Ε.Σ.Χ.Α.Δ.Α., ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του εγκρινόμενου με αυτό συντελεστή δόμησης εξασφαλίζεται υποχρεωτικά με την έκδοση Τίτλου Εισφοράς Περιβαλλοντικού Ισοζυγίου και την αντιστοίχισή του με Τίτλο Μεταφοράς Συντελεστή Δόμησης μέσω της Τράπεζας Δικαιωμάτων Δόμησης και Κοινόχρηστων Χώρων.»

### Άρθρο 25
### Δικαίωμα επιφανείας επί δημοσίων κτημάτων - Ορισμοί - Τροποποίηση της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3986/2011

Στον ορισμό των δημοσίων κτημάτων που έχουν δικαίωμα επιφάνειας, του πρώτου εδαφίου της περ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περιλαμβάνονται και τα ακίνητα που ανήκουν σε εκκλησιαστικά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. «Δημόσια κτήματα» είναι τα ακίνητα οποιασδήποτε φύσης που ανήκουν στο ελληνικό Δημόσιο, σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε εταιρείες και δημόσιες επιχειρήσεις, των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο ανήκει εξ ολοκλήρου, άμεσα ή έμμεσα, στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σε δημόσιους οργανισμούς με μορφή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου ή και σε εταιρίες που αποκτούν τα ακίνητα των παραπάνω φορέων με σκοπό την εκμετάλλευσή τους, καθώς και στα εποπτευόμενα από το Κράτος εκκλησιαστικά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου, που ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα και επί των οποίων η επένδυση χαρακτηρίζεται ως στρατηγική σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό καθεστώς. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να επεκτείνεται η εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου και σε ακίνητα κληροδοτημάτων.»

### Άρθρο 26
### Ξενοδοχεία συνιδιοκτησίας - Προσθήκη περ. γ΄ στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4276/2014

Στην παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 4276/2014 (Α΄155), περί δημιουργίας ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας, προστίθεται περ. γ΄ και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

1.α. Η δημιουργία ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας επιτρέπεται και με μετατροπή υφιστάμενων ξενοδοχείων εντός εγκεκριμένων σχεδίων πόλεων και εντός ορίων οικισμών πριν από το έτος 1923 ή κάτω των δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, εφόσον:

αα) έχουν κατασκευαστεί νόμιμα ή έχουν υπαχθεί στις ρυθμίσεις των άρθρων 5 έως 7 του ν. 3843/2010 (Α΄ 62),

του άρθρου 24 του ν. 4014/2011 (Α΄209) και του ν. 4178/2013 (Α΄ 174) και

αβ) διαθέτουν σε ισχύ ή διέθεταν Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) και έχουν παύσει τη λειτουργία τους.

β. Η δημιουργία ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας επιτρέπεται στις Ζώνες Ανάπτυξης του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού Αγ. Κοσμά του ν. 4062/2012 (Α΄ 70). Στις περιοχές αυτές, για τη σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών επί των ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας δεν έχει εφαρμογή η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α΄ 232).

γ. Η δημιουργία ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας επιτρέπεται και στις ζώνες ανάπτυξης τουρισμού - αναψυχής, των περιοχών οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων, οι οποίες εγκρίνονται με τα Ειδικά Σχέδια Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.) του άρθρου 11 του ν. 4608/2019 (Α΄ 66) ή του άρθρου 24 του ν. 3894/2010 (Α΄ 204). Στις περιοχές αυτές, για τη σύσταση διηρημένων ιδιοκτησιών επί των ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας δεν έχει εφαρμογή η παρ. 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 1024/1971 (Α΄ 232), περί σύστασης διηρημένων ιδιοκτησιών.

**Άρθρο 27**
**Προέγκριση οικοδομικής άδειας για τις Στρατηγικές επενδύσεις - Τροποποίηση των παρ. 3, 5 και 9 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017**

Στο άρθρο 35 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), α) στην παρ. 3, περί προέγκρισης οικοδομικών αδειών, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, β) στην παρ. 4 περί εξαίρεσης των Στρατηγικών Επενδύσεων από τη διαδικασία προέγκρισης αφαιρούνται οι επενδύσεις που υπάγονται στους ν. 3894/2010 (Α΄ 204) και 4608/2019 (Α΄ 66), γ) η παρ. 5 βελτιώνεται νομοτεχνικά, δ) το αντικείμενο της εξουσιοδότησης της παρ. 9 εξειδικεύεται περαιτέρω και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35
Προέγκριση οικοδομικής άδειας -
Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Η διαδικασία προέγκρισης για την έκδοση οικοδομικής άδειας είναι υποχρεωτική για τις κατηγορίες ένα (1) και δύο (2) του άρθρου 36 και προαιρετική για την κατηγορία τρία (3) του ιδίου άρθρου.

Η διαδικασία προέγκρισης άδειας αναθεώρησης είναι υποχρεωτική, εφόσον αφορά σε μεταβολή των πολεοδομικών μεγεθών κάλυψης, δόμησης και όγκου.

2. Κατ' εξαίρεση, η προέγκριση οικοδομικής άδειας είναι υποχρεωτική στις εξής περιπτώσεις:

α) σε νεοαναγειρόμενα κτίρια με επιφάνεια που προσμετράται στη δόμηση μεγαλύτερη των τριών χιλιάδων (3.000) τ.μ. και προσθηκών σε υφιστάμενα κτίρια με συνολική προκύπτουσα επιφάνεια προσμετρούμενη στη δόμηση μεγαλύτερη των τριών χιλιάδων (3.000) τ.μ.,

β) όπου προβλέπεται η έκδοση οικοδομικής άδειας από άλλες υπηρεσίες, πλην της Υπηρεσίας Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.), η προέγκριση δόμησης είναι υποχρεωτική και χορηγείται από την οικεία Υ.ΔΟΜ.,

γ) για την κατασκευή μόνιμων κτιριακών εγκαταστάσεων, έργων ιδιαίτερης περιβαλλοντικής και οικιστικής σημασίας ή και έργων που άπτονται ειδικού ελέγχου ως προς τους όρους δόμησης, καθώς και στις περιπτώσεις κτιρίων επιφάνειας άνω των τριών χιλιάδων (3.000) τ.μ..

3. Η προέγκριση εκδίδεται αποκλειστικά από την οικεία Υ.ΔΟΜ., εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά από ειδικότερες διατάξεις. Στην περίπτωση αυτήν, το τοπογραφικό διάγραμμα ελέγχεται από την οικεία Υ.ΔΟΜ. και διαβιβάζεται στην αρμόδια για την έκδοση της προέγκρισης υπηρεσία. Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις σύμφωνα με το οικείο νομοθετικό πλαίσιο περί στρατηγικών επενδύσεων, καθώς και για τα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή του ιδίου ως άνω νομοθετικού πλαισίου, η προέγκριση εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Στρατηγικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Δεν απαιτείται προέγκριση για τις επενδύσεις, οι οποίες έχουν υπαχθεί ή υπάγονται στον ν. 3986/2011 (Α΄ 152).

5. Για την έκδοση της προέγκρισης οικοδομικής άδειας υποβάλλονται ηλεκτρονικά, μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), τα εξής δικαιολογητικά και μελέτες:

α) αίτηση του κυρίου του έργου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα, με τις δηλώσεις αναθέσεων αναλήψεων και επιβλέψεων μελετών,

β) τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές,

γ) διάγραμμα κάλυψης, σύμφωνα με τις ισχύουσες προδιαγραφές,

δ) τίτλος ιδιοκτησίας και πρόσφατο πιστοποιητικό ιδιοκτησίας ή κτηματολογικό φύλλο ή απόσπασμα κτηματολογικού διαγράμματος για κάθε ακίνητο,

ε) αποδεικτικά στοιχεία νομιμότητας των υφιστάμενων κτισμάτων,

στ) τεχνική έκθεση που να περιγράφει με ακρίβεια το έργο, τα μεγέθη και τις χρήσεις.

6. Η προέγκριση της οικοδομικής άδειας ή άδειας αναθεώρησης χορηγείται μετά από έλεγχο της πληρότητας των δικαιολογητικών και μελετών που υποβάλλονται, σύμφωνα με την παρ. 5.

Ο έλεγχος των παραπάνω πραγματοποιείται ως εξής:

α) Ο έλεγχος ως προς την πληρότητα υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών, μελετών και στοιχείων της παρ. 5 διενεργείται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας από την ημερομηνία υποβολής τους.

β) Ο έλεγχος του τίτλου ιδιοκτησίας για τη διαπίστωση της αρτιότητας, οικοδομησιμότητας και του χρόνου κατάτμησης του οικοπέδου ή γηπέδου και του τοπογραφικού διαγράμματος ως προς την τήρηση των γενικών και ειδικών πολεοδομικών διατάξεων και προδιαγραφών, καθώς και έλεγχος των στοιχείων που περιλαμβάνονται σ' αυτό, διενεργείται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία έγκρισης της πληρότητας των δικαιολογητικών.

Οι κύριοι ή οι έχοντες νόμιμο δικαίωμα έκδοσης οικοδομικής άδειας ή άδειας αναθεώρησης δηλώνουν ενυπογράφως στο τοπογραφικό διάγραμμα τα όρια των οικοπέδων τους και ευθύνονται για την ακρίβεια της δήλωσής τους.

Στην περίπτωση διαπίστωσης από την Υ.ΔΟΜ. ελλείψεων ή λαθών στο τοπογραφικό διάγραμμα, ενημερώνεται ο διαχειριστής της υποβληθείσας αίτησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες συμπληρώσεις ή διορθώσεις εντός

προθεσμίας δύο (2) μηνών, άλλως η αίτηση με τον συνημμένο φάκελο με τις μελέτες και τα στοιχεία τίθεται στο αρχείο του πληροφοριακού συστήματος. Τυχόν παρατηρήσεις ή υπόδειξη ελλείψεων ή λαθών στο τοπογραφικό διάγραμμα που γίνονται από την Υ.ΔΟΜ. άπαξ και μετά τις συμπληρώσεις ή διορθώσεις αυτών από τον μηχανικό και την ενημέρωση από τον διαχειριστή της υποβληθείσας αίτησης στο πληροφοριακό σύστημα, η Υ.ΔΟΜ. εγκρίνει το τοπογραφικό διάγραμμα εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών.

γ) Ο έλεγχος του διαγράμματος κάλυψης και του τυχόν απαιτούμενου σχετικού εντύπου εισφοράς της εξαγοράς θέσεων στάθμευσης ως προς την τήρηση των γενικών και ειδικών πολεοδομικών διατάξεων και προδιαγραφών των απαιτούμενων στοιχείων, που περιγράφονται στο άρθρο 39, καθώς και των αποδεικτικών στοιχείων νομιμότητας υφιστάμενων κτισμάτων στο οικόπεδο ή γήπεδο, τα οποία προσκομίζονται με ευθύνη του μελετητή μηχανικού, διενεργείται εντός έξι (6) εργάσιμων ημερών, από την ημερομηνία έγκρισης του τοπογραφικού διαγράμματος.

Ο έλεγχος των αποδεικτικών στοιχείων νομιμότητας υφιστάμενων κτισμάτων στο οικόπεδο ή γήπεδο, αφορά στην ταυτοποίηση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις ήδη εκδοθείσες οικοδομικές άδειες, καθώς και στις τυχόν δηλώσεις υπαγωγής αυθαιρέτων κατασκευών και περιορίζεται στην ορθή αντιστοίχιση των αναγραφόμενων μεγεθών που περιέχονται στα σχέδια των ήδη εκδοθεισών οικοδομικών αδειών και τα σχέδια που συνοδεύουν δηλώσεις υπαγωγής σε νόμους αυθαιρέτων, με αυτά που αποτυπώνονται στο διάγραμμα κάλυψης.

Αν η Υ.ΔΟΜ. διαπιστώσει ελλείψεις ή λάθη στο διάγραμμα κάλυψης, ενημερώνεται ο διαχειριστής της αίτησης μέσω του πληροφοριακού συστήματος, προκειμένου να προβεί στις απαραίτητες συμπληρώσεις ή διορθώσεις εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών, άλλως η υποβαλλόμενη αίτηση με τον συνημμένο φάκελο τίθεται στο αρχείο του πληροφοριακού συστήματος. Τυχόν παρατηρήσεις ή διορθώσεις ελλείψεων ή λαθών στο διάγραμμα κάλυψης γίνονται από την Υ.ΔΟΜ. άπαξ και μετά τις συμπληρώσεις ή διορθώσεις αυτών από τον μηχανικό και την ενημέρωση από τον διαχειριστή της υποβληθείσας αίτησης στο πληροφοριακό σύστημα, η Υ.ΔΟΜ. εγκρίνει το διάγραμμα κάλυψης εντός τεσσάρων (4) ημερών.

δ) Η έκδοση της διοικητικής πράξης, καθώς και ο καθορισμός των απαραίτητων απαιτούμενων μελετών, εγκρίσεων και λοιπών δικαιολογητικών που πρέπει να κατατεθούν για την έκδοση της οικοδομικής άδειας διενεργούνται εντός μίας (1) εργάσιμης ημέρας.

Ο έλεγχος των απαιτούμενων στοιχείων για προέγκριση της οικοδομικής άδειας γίνεται από εξουσιοδοτημένους από τον Προϊστάμενο της Υ.ΔΟΜ. υπαλλήλους διπλωματούχους μηχανικούς Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και από πτυχιούχους μηχανικούς τεχνολογικής εκπαίδευσης.

7. Η προέγκριση εκδίδεται ύστερα από έλεγχο της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ., εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών, από την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης, συνοδευόμενη με τις απαιτούμενες μελέτες και τα αναγκαία στοιχεία, σε περίπτωση που δεν διαπιστωθούν ελλείψεις κατά τον έλεγχο. Σε περίπτωση διαπίστωσης ελλείψεων ή λαθών, το χρονικό διάστημα από την ενημέρωση του διαχειριστή για τις παρατηρήσεις της Υ.ΔΟΜ. έως την ηλεκτρονική υποβολή των στοιχείων συμπλήρωσης των ελλείψεων από τον μηχανικό δεν προσμετράται στις προθεσμίες της παρ. 7. Αν ο υπάλληλος, που έχει εξουσιοδοτηθεί για τον έλεγχο, δεν εκδώσει την προέγκριση, σύμφωνα με τα ανωτέρω, ελέγχεται πειθαρχικά από το αρμόδιο Εποπτικό Συμβούλιο του άρθρου 156 του ν. 4389/2016 (Α΄94), στο οποίο διαβιβάζεται ο φάκελος με ευθύνη του Διευθυντή της αρμόδιας Υ.ΔΟΜ.. Αιτήσεις για προέγκριση οικοδομικής άδειας ή αναθεώρησης αδείας που δεν εκδίδονται εντός του χρονικού διαστήματος έξι (6) μηνών από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής τους, απορρίπτονται και τίθενται στο αρχείο του πληροφοριακού συστήματος.

8. Η προέγκριση χορηγείται αν δεν διαπιστωθούν ελλείψεις ή λάθη ή αν η συμμόρφωση με τις παρατηρήσεις που έχουν διατυπωθεί στο ηλεκτρονικό φύλλο ελέγχου, γίνει εντός της οριζόμενης προθεσμίας. Η πράξη προέγκρισης αναρτάται αμελλητί στο διαδίκτυο. Εάν, εντός των προβλεπομένων προθεσμιών, δεν διενεργηθεί έλεγχος από εξουσιοδοτημένο υπάλληλο, ο έλεγχος διενεργείται από τον Προϊστάμενο της Υ.ΔΟΜ. εντός αντίστοιχου χρονικού διαστήματος. Δύναται ο διαχειριστής της αίτησης να ενημερώνει το πληροφοριακό σύστημα για τυχόν μη τήρηση των προβλεπομένων από το παρόν άρθρο προθεσμιών, αιτούμενος την ενημέρωση των αρμοδίων φορέων. Ο διαχειριστής του πληροφοριακού συστήματος υποχρεούται να ενημερώνει για τυχόν μη τήρηση των προβλεπομένων από το παρόν άρθρο προθεσμιών τους αρμόδιους φορείς.

9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μπορεί να καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με τον έλεγχο των στοιχείων και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που υποβάλλονται για τις απαιτούμενες εγκρίσεις, τον τρόπο και τη διαδικασία υποβολής των δικαιολογητικών, καθώς και κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
## ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### Άρθρο 28
### Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 7 σχετικά με την υποχρέωση του φορέα της επένδυσης, για την οποία εγκρίνεται Ειδικό Σχέδιο Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.), να εφαρμόζει σχέδιο αρχών βιώσιμης ανάπτυξης σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ως άνω άρθρο.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται οι τρόποι άσκησης των αρμοδιοτήτων των πιστοποιημένων αξιολογητών, η διαδικασία ανάθεσης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 8 του άρθρου 9.

3. Με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) εξειδικεύονται περαιτέρω τα στοιχεία του φακέλου της επενδυτικής πρότασης, ιδίως ως προς το περιεχόμενο του επιχειρησιακού σχεδίου, της οικονομικής μελέτης, της μελέτης σκοπιμότητας και της μελέτης συνεπειών της επένδυσης και ρυθμίζονται

οι λεπτομέρειες της διαδικασίας υποβολής φακέλου του φορέα επένδυσης του άρθρου 12.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού για την εφαρμογή του άρθρου 14 καθορίζεται κάθε ειδικό θέμα σχετικά με:

α) τη διαγωνιστική διαδικασία ανάθεσης,

β) το περιεχόμενο της διακήρυξης, δηλαδή τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και απαιτήσεις του έργου, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια συμμετοχής, την απαιτούμενη εμπειρία, τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα υποβολής της προσφοράς, το περιεχόμενο της προσφοράς, τις διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής, τις διαδικασίες μεταβολής στοιχείων του διαγωνισμού μέσω τευχών μεταβολών, καθώς και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο σύμφωνα με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις ανάγκες της επένδυσης,

γ) τη μέγιστη επιτρεπτή διάρκεια προετοιμασίας του φακέλου δημοπράτησης,

δ) την αξιολόγηση των Τεχνικών Προσφορών των διαγωνιζομένων, μέσω των ελάχιστων τεχνικών και λειτουργικών απαιτήσεων της επένδυσης, οι οποίες είναι αποκλειστικά ποσοτικοποιημένες και μαθηματικά εκπεφρασμένες,

ε) τον αριθμό και το ακριβές περιεχόμενο των φακέλων και των υποφακέλων των προσφορών, με τους οποίους οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν τα δικαιολογητικά τους και την τεχνική και οικονομική τους προσφορά,

στ) τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, και

ζ) τη διαδικασία υποβολής ενστάσεων, αντιρρήσεων ή προσφυγών κατά της διαγωνιστικής διαδικασίας.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύονται τα κριτήρια και τα στοιχεία των παρ. 3 και 4 του άρθρου 15, προβλέπονται συγκεκριμένοι ποιοτικοί δείκτες και η βαρύτητά τους, και ρυθμίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζεται ετησίως το ποσό των ενισχύσεων ανά πηγή χρηματοδότησης, που χορηγείται στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος. Με όμοια απόφαση μπορεί να αναπροσαρμόζονται τα ως άνω ποσά κατά τη διάρκεια του έτους.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζονται θέματα, τα οποία αφορούν στο ποσό των ενισχύσεων, που χορηγείται για την εφαρμογή του άρθρου 16, στους επιμέρους όρους και προϋποθέσεις υλοποίησης των επενδύσεων, στην τροποποίηση των αποφάσεων του άρθρου 16, στα δικαιολογητικά και στη διαδικασία διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου, στα απαραίτητα στοιχεία για τις υποβαλλόμενες εκθέσεις ελέγχου, στις προϋποθέσεις έκδοσης απόφασης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης υλοποίησης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας των επενδύσεων, στα δικαιολογητικά και στη διαδικασία καταβολής των ενισχύσεων, στις διαδικασίες και στις προθεσμίες υποβολής αντιρρήσεων και ενστάσεων από τους φορείς των επενδύσεων, στον τρόπο παρακολούθησης των υποχρεώσεων των ενισχυόμενων φορέων, καθώς και σε κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια σχετική με τις διαδικασίες ελέγχου, τροποποιήσεων και ολοκλήρωσης των Στρατηγικών Επενδύσεων.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών προβλέπονται η διαδικασία επιλογής των ελεγκτών και του ορισμού εμπειρογνώμονα από το Μητρώο Πιστοποιητών-Αξιολογητών, που τηρείται στη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, τα απαιτούμενα προσόντα και οι υποχρεώσεις αυτών, εξειδικεύεται ο τρόπος ανάθεσης των καθηκόντων τους, το ύψος και ο τρόπος καταβολής της αποζημίωσής τους και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 18.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών συγκροτούνται τα όργανα ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα για την παρακολούθηση υλοποίησης των επενδύσεων, που έχουν ενταχθεί στις Στρατηγικές Επενδύσεις βάσει του ν. 3894/2010 (Α΄ 204) ή έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010. Με όμοια απόφαση προβλέπονται η διαδικασία ελέγχου, οι αμοιβές των ελεγκτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 18.

### Άρθρο 29
### Μεταβατικές διατάξεις

1. Τα άρθρα 15, 16, 17, το άρθρο 18, πλην της παρ. 4, και τα άρθρα 19, 20, 21 και 22 εφαρμόζονται και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις βάσει του ν. 3894/2010 (Α΄ 204), καθώς και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010.

2. Για την έναρξη εφαρμογής της παρ. 8 του άρθρου 9, περί εφαρμογής του Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΜΠΕ), εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με την οποία πιστοποιείται ο επαρκής αριθμός αξιολογητών.

3. Τα άρθρα 15 έως 22 εφαρμόζονται και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν ενταχθεί με απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.) στις Στρατηγικές Επενδύσεις, κατ' εφαρμογή του ν. 4608/2019 (Α΄ 66), καθώς και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του ν. 4608/2019.

4. Η περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 12 και τα άρθρα 23 και 24 εφαρμόζονται και στα επενδυτικά σχέδια, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.» κατ' εφαρμογή του ν. 4608/2019 και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί η απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 15.

5. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, τα οποία έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του ν. 3894/2010 και του ν. 4608/2019 και για τα οποία δεν έχει εκδοθεί σχετική απόφαση της Δ.Ε.Σ.Ε., δύνανται να τροποποιήσουν τις αιτήσεις τους, προκειμένου να ενταχθούν στις κατηγορίες του άρθρου 2 και να λάβουν τα προβλεπόμενα σε εκάστη κατηγορία στρατηγικών επενδύσεων κίνητρα. Στην περίπτωση αυτή οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων, με την αίτησή τους, κα-

ταβάλλουν στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», πέραν της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), επί της διαχειριστικής αμοιβής του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 12, ως διαχειριστική αμοιβή για τη νέα αίτηση.

6. Η παρακολούθηση υλοποίησης των επενδύσεων, οι οποίες έχουν ενταχθεί στις στρατηγικές επενδύσεις βάσει του ν. 3894/2010 ή έχουν υποβληθεί προς αξιολόγηση στην «Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου Α.Ε.», κατ' εφαρμογήν του ν. 3894/2010, δύναται να πραγματοποιείται είτε από όργανα ελέγχου της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα, είτε από ορκωτό ελεγκτή κατόπιν αίτησης του φορέα της επένδυσης.

### Άρθρο 30
### Καταργούμενες διατάξεις

1. Στον ν. 3894/2010 (Α΄ 204) περί Στρατηγικών Επενδύσεων, καταργούνται:

α) Τα άρθρα 1, περί ορισμών, 2, περί σύστασης Διυπουργικής Επιτροπής Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), και 3, περί αρμοδιότητας της Δ.Ε.Σ.Ε. και κριτηρίων ένταξης,

β) οι ειδικότερες αδειοδοτικές, χωροταξικές-πολεοδομικές ρυθμίσεις και οι διατάξεις περί απαλλοτριώσεων των άρθρων 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, και 13,

γ) τα άρθρα 14, 15, 16, 17, 18 και 19, περί διαδικασίας ένταξης Ιδιωτικών και Δημόσιων Στρατηγικών Επενδύσεων (Σ.Δ.Ε.) και ανάθεσης Σ.Δ.Ε.,

δ) τα άρθρα 20 και 21, περί υλοποίησης Δ.Σ.Ε. με ιδιωτική χρηματοδότηση - δημοπράτηση,

ε) το άρθρο 22, περί χορήγησης διοικητικών αδειών,

στ) το άρθρο 23, περί αρμοδιότητας δικαστηρίων, και

ζ) το άρθρο 24, περί Ειδικών Σχεδίων Χωρικής Ανάπτυξης Στρατηγικών Επενδύσεων (Ε.Σ.Χ.Α.Σ.Ε.).

2. Τα άρθρα 10 έως και 29 του ν. 4608/2019 (Α΄ 66), περί προσέλκυσης Στρατηγικών Επενδύσεων, καταργούνται.

## ΜΕΡΟΣ Β΄
## ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
## ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

### Άρθρο 31
### Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του Μέρους Β΄ είναι η ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων εντός της Επικράτειας.

2. Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του υφιστάμενου ρυθμιστικού πλαισίου του αναπτυξιακού νόμου του ν. 4399/2016 (Α΄117). Επιπροσθέτως, επέρχονται ειδικότερες τροποποιήσεις ως προς το θεσμικό πλαίσιο δραστηριοποίησης αλλοδαπών εταιρειών στην Ελληνική Επικράτεια.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
## ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ Υ ΠΑΓΩΓΗΣ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΥΠΑΓΟΜΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

### Άρθρο 32
### Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια - Τροποποίηση του άρθρου 7 του ν. 4399/2016

Στο άρθρο 7 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), περί εξαιρούμενων επενδυτικών σχεδίων: α) τίθενται επιφυλάξεις, όσον αφορά τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις των δραστηριοτήτων υπ' αριθμ. 46, 86 και 87 της περ. Β΄ της παρ. 2, από τις ενισχύσεις που προβλέπονται στον ως άνω νόμο, β) το δεύτερο εδάφιο της υπ' αριθμ. 46 δραστηριότητας της περ. Β΄ της παρ. 2, περί κατ' εξαίρεση ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων των νησιών για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης, καταργείται, γ) η εξαίρεση της υπ' αριθμ. 72 δραστηριότητας της περ. Β΄ της παρ. 2 περί επιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης, από τις ενισχύσεις του παραπάνω νόμου, καταργείται, δ) οι παραπομπές των υπ' αριθμ. 93 και 96 δραστηριοτήτων της περ. Β΄ της παρ. 2 επικαιροποιούνται, ε) για την υπαγωγή των εγκαταστάσεων αγροτουρισμού και οινοτουρισμού της υποπερ. ηη΄ της περ. γ΄ της παρ. 4, στις ενισχύσεις του ανωτέρω νόμου, αφαιρείται η προϋπόθεση υποβολής του σχετικού επενδυτικού σχεδίου από επιχειρηματικές συστάδες, στ) εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις υπαγωγής της ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων της υποπερ. θθ΄ της περ. γ΄ της παρ. 4 στα καθεστώτα ενισχύσεων, η) στην περ. ε΄ της παρ. 4 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, θ) στην παρ. 4 προστίθενται περ. στ΄, ζ΄, η΄ και θ΄, και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7
Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περ. α΄ του άρθρου 13 Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα) στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ) στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ) στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ) στον τομέα της ναυπηγίας. Μπορεί με κοινή υπουργική απόφαση των συναρμόδιων Υπουργών να προκηρυχθεί κατ` εξαίρεση καθεστώς στον τομέα της ναυπηγίας κατόπιν προηγούμενης έγκρισης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

εε) στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, με την επιφύλαξη της περ. α΄ της παρ. 4,

στστ) στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υ.α. 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β΄ 2149) και Εγκ./Πολ. 1133/2008], και με την επιφύλαξη των άρθρων 52 έως 58:

-02- (Δασοκομία και Υλοτομία).

-05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη).

-06- (Άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου).

-09.1- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες για την άντληση πετρελαίου και φυσικού αερίου) και

-09.90.11- (Υποστηρικτικές υπηρεσίες για την εξαγωγή λιθάνθρακα) και εν γένει όποια δραστηριότητα σχετίζεται με τον τομέα του άνθρακα και του χάλυβα.

-36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.

-41- Κατασκευές κτηρίων.

-42- Έργα πολιτικού μηχανικού.

-43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.

-45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.

-46- Χονδρικό εμπόριο, με την επιφύλαξη της περ. ζ) της παρ. 4.

-47- Λιανικό εμπόριο.

-49- Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών.

-52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περ. β) της παρ. 4.

-55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περ. γ) της παρ. 4.

-56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.

-64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.

-65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.

-66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.

-68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.

-69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.

-70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.

-71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.

72- [Καταργείται].

-73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.

-75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.

-77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.

-78- Δραστηριότητες απασχόλησης.

-79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.

-80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.

-81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.

-82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.

-84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.

-85- Εκπαίδευση.

-86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρούμενων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού και με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρ. 4.

-87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρούμενων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού και με την επιφύλαξη της περ. ε) της παρ. 4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Τουρισμού και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων των ΚΑΔ -86- και -87-, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής τους.

-88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.

-90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.

-91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παρ. 3.

-92- Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα.

-93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερ. ζζ) της περ. γ) και της περ. στ) της παρ. 4.

-94- Δραστηριότητες οργανώσεων.

-95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.

-96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη των περ. γ) και η) της παρ. 4.

-97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.

-98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.

-99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.

3. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:

α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),

β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

4. Στους μη υπαγόμενους στον παρόντα νόμο τομείς της παρ. 2, ενισχύονται κατ' εξαίρεση τα παρακάτω επενδυτικά σχέδια:

α) Στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας, κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια:

αα) Μικρών Υδροηλεκτρικών Σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μέχρι 15 MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ. και τον ν. 3468/2006 (Α΄ 129), όπως ισχύει.

ββ) Μονάδων συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ, σύμφωνα με το άρθρο 40 Γ.Α.Κ..

γγ) Υβριδικών σταθμών ΑΠΕ στα Μη Διασυνδεδεμένα Νησιά (ΜΔΝ) με εγγυημένη ισχύ μέχρι 5 MW, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ..

δδ) Παραγωγής θερμότητας και ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ..

εε) Ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, σύμφωνα με τον ν. 4342/2015 (Α΄ 143) και το άρθρο 46 Γ.Α.Κ..

στστ) Παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων τα οποία δεν

είναι βασιζόμενα σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ., καθώς και μετατροπής υφιστάμενων μονάδων παραγωγής βιοκαυσίμων βασιζόμενων σε εδώδιμα φυτά σε μονάδες παραγωγής αειφόρων βιοκαυσίμων, τα οποία δεν βασίζονται σε εδώδιμα φυτά και δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εφοδιασμού ή ανάμειξης, σύμφωνα με το άρθρο 41 Γ.Α.Κ..

β) Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα) 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],

ββ) 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,

γγ) 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)],

δδ) 52.21.24.00 [Υπηρεσίες χώρων στάθμευσης] - Ενισχύονται κατ' εξαίρεση επενδυτικά σχέδια για την ίδρυση ή επέκταση δημόσιας χρήσης κλειστών σταθμών ιδιωτικής χρήσεως επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, επιπλέον εκείνων που επιβάλλει ο εκάστοτε ισχύον Οικοδομικός Κανονισμός για την κάλυψη των μόνιμων αναγκών που προκύπτουν από τις χρήσεις του κτιρίου, εφόσον καταρτίζονται από επιχειρήσεις εκμετάλλευσης δημοσίας χρήσεως, υπέργειων ή υπόγειων σταθμών αυτοκινήτων.

γ) Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα) ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ) εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας,

γγ) επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ) ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε) ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στστ) σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α΄ 155), εκτός του μέρους αυτών που αφορά σε προς μεταβίβαση ή μακροχρόνια μίσθωση κτήρια και εγκαταστάσεις και με την προϋπόθεση ότι κατατίθενται ως ενιαία επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των διατάξεων των άρθρων 65 έως 69,

ζζ) εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής {συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια}, όπως αυτές ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α΄155),

ηη) εγκαταστάσεων αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού,

θθ) ίδρυσης ξενώνων φιλοξενίας νέων, μόνο για το Καθεστώς Ενίσχυσης της Επιχειρηματικότητας Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων,

ιι) ξενοδοχείων συνιδιοκτησίας (condo hotels), όπως ορίζονται στον ν. 4276/2014 (Α΄ 155), υπό την προϋπόθεση ότι η μεταβίβαση ή η μακροχρόνια μίσθωση ενισχυόμενων τμημάτων αυτών λαμβάνει χώρα μετά τη λήξη της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του φορέα της επένδυσης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 21 του ν. 4399/2016.

δ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τουρισμού και των συναρμόδιων Υπουργών, η οποία δεν μπορεί να τροποποιηθεί πριν την παρέλευση διετίας από την έκδοσή της, δύνανται να καθορίζονται περιοχές της επικράτειας οι οποίες θα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής μιας ή περισσότερων υποπεριπτώσεων της περ. γ) της παρούσας.

ε) Στον τομέα της ανθρώπινης υγείας και της κοινωνικής μέριμνας κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, όπως αυτά καθορίζονται με το άρθρο 10 του ν. 2072/1992 (Α΄ 125) και επενδυτικά σχέδια για την παροχή Στέγης Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Ατόμων με Αναπηρία, σύμφωνα με το άρθρο 30 του ίδιου νόμου. Ομοίως κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών οίκων ευγηρίας με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) 87.30.11.01.

στ) Στον τομέα των αθλητικών δραστηριοτήτων και δραστηριοτήτων διασκέδασης και ψυχαγωγίας κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι Κ.Α.Δ. 93:

α. 93.11.10.01 υπηρεσίες γηπέδων (όπως 4x4, 5x5), ιδίως ποδοσφαίρου, καλαθοσφαίρισης, αντισφαίρισης, και

β. 93.11.10.03 υπηρεσίες κολυμβητηρίου (πισίνας).

ζ) Στον τομέα του χονδρικού εμπορίου κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ. 46.71.12.05, 46.71.13.14 και 46.71.13.16 που υλοποιούνται στα νησιά, για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης. Ομοίως κατ' εξαίρεσην ενισχύονται επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ. 46.46 - Χονδρικό Εμπόριο Φαρμακευτικών Προϊόντων μόνο για το καθεστώς ενισχύσεων «Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού».

η) Στον τομέα των άλλων δραστηριοτήτων παροχής προσωπικών υπηρεσιών κατ' εξαίρεση ενισχύονται τα επενδυτικά σχέδια των Κ.Α.Δ 96.01.19.02 υπηρεσίες Μηχανικών Πλυντηρίων και 96.01.13.01 υπηρεσίες Σιδερωτηρίου Ρούχων.

θ) Στον τομέα ενημέρωσης και επικοινωνίας ενισχύεται η δημιουργία μόνιμων εγκαταστάσεων «studios» για την παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο, τηλεοπτικών προγραμμάτων και ηχογραφήσεων.

5. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του συναρμόδιου Υπουργού μπορεί να καθορίζονται το περιεχόμενο, οι ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για τα επενδυτικά σχέδια των παρ. 2, 3 και 4.

6. α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κα-

θορίζονται ειδικοί όροι, προϋποθέσεις, προδιαγραφές και περιορισμοί για την υπαγωγή στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος επενδυτικών σχεδίων στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, όπως αυτός ορίζεται στα σημεία 8 και 10 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ.. Η ως άνω κοινή υπουργική απόφαση ρυθμίζει αποκλειστικά τις περιπτώσεις, στις οποίες η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου ή το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και όχι: α) με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή β) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς (άρθρο 1 παρ. 3 περ. γ΄ Γ.Α.Κ.).

β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος είδη επενδυτικών σχεδίων στους τομείς: αα. της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 354) και με την επιφύλαξη όσων προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. και στον Κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 1388/2014 (ΕΕ L 369) της Επιτροπής της 16ης Δεκεμβρίου 2014, ββ. της γεωργίας, όπως ορίζεται στο στοιχείο 9 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ..

Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προδιαγραφές, οι πρόσθετοι όροι, η νομική μορφή των ενισχυόμενων επιχειρήσεων, οι περιορισμοί και προϋποθέσεις, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια των τομέων αυτών.»

**Άρθρο 33**
**Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων - Τροποποίηση του άρθρου 12 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 12 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), περί ειδικών κατηγοριών ενισχύσεων: α) στο τέλος του τίτλου προσδιορίζεται το εξουσιοδοτικό περιεχόμενο του άρθρου, β) το υφιστάμενο άρθρο αριθμείται ως παρ. 1, γ) οι περ. δ), περί ορισμού των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησης, και ια), περί της παροχής εξουσιοδότησης για την εξειδίκευση των σχετικών ζητημάτων καταργούνται, δ) στις επιχειρήσεις της περ. η), που υπάγονται σε ειδική κατηγορία ενισχύσεων, προστίθενται οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.), ε) στην περ. ε) επικαιροποιείται η αναφορά του νόμου για τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις, στ) προστίθενται περ. ιβ), ιγ), ιδ), και ιε), ζ) προστίθεται παρ. 2, και το άρθρο 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 12
Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων -
Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων, όπως αυτές ορίζονται στα επιμέρους καθεστώτα του Ειδικού Μέρους, παρέχονται σε:

α. εξωστρεφείς: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους, δηλαδή το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου, είτε και χωρίς την προϋπόθεση αύξησης της εξωστρέφειάς τους, εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) του κύκλου εργασιών το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου,

β. καινοτόμες: μικρομεσαίες επιχειρήσεις, των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το δέκα τοις εκατό (10%) του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία τελευταία πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος,

γ. ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου προχωρούν σε διαδικασία συγχώνευσης είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς,

δ. [Καταργείται],

ε. συνεταιρισμούς, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του ν. 4019/2011 (Α΄ 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. 4673/2020 (Α΄ 52),

στ. επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους,

ζ. επιχειρήσεις, οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ κατά τον χρόνο της έκδοσης της απόφασης προκήρυξης, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους,

η. επιχειρήσεις, των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης (Ε.Π.Ε.Β.Ο.), Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και σε Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (Ο.Υ.Μ.Ε.Δ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης,

θ. επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε ειδικές περιοχές, οι οποίες αναφέρονται στο σχετικό Παράρτημα. Μια περιοχή χαρακτηρίζεται ως ειδική, εφόσον πληροί τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

αα. ορεινή περιοχή, σύμφωνα με την κατηγοριοποίηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., εκτός των Δημοτικών Ενοτήτων που συνιστούν μέρος του πολεοδομικού συγκροτήματος της Αθήνας,

ββ. παραμεθόρια περιοχή, δηλαδή περιοχές σε απόσταση τριάντα (30) χιλιομέτρων από τα σύνορα, καθώς και τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, της νήσου της Σαμοθράκης του Νομού Έβρου και του Νομού Δωδεκανήσων,

γγ. νησιωτική περιοχή, δηλαδή τα νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων και

δδ. περιοχές που παρουσιάζουν πληθυσμιακή μείωση, όπως αυτή προκύπτει κατά τα έτη των δύο πιο πρόσφατων απογραφών (2001 και 2011), και αφορά μείωση μόνιμου πληθυσμού άνω του τριάντα τοις εκατό (30%),

ι. επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες προσφυγικές και μεταναστευτικές ροές και ιδίως: Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου μπορούν να επανακαθορίζονται οι ως άνω περιοχές ανάλογα με τις μεταναστευτικές ροές,

ια. [Καταργείται],

ιβ. επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια αφορούν επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων, οι οποίες έχουν παύσει τη λειτουργία τους. Για την εφαρμογή της παρούσας η αξία του πάγιου εξοπλισμού της βιομηχανικής μονάδας, η οποία πρόκειται να επαναλειτουργήσει, καλύπτει ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου,

ιγ. επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα,

ιδ. επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια αποτελούνται σωρευτικά από δραστηριότητα του πρωτογενούς τομέα και μεταποίησης,

ιε. μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια της περ. γ) της παρ. 4 του άρθρου 7 υλοποιούνται σε ακίνητα του Δημοσίου μέσω μακροχρόνιας μίσθωσης.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού εξειδικεύονται το είδος των επιχειρήσεων της περ. στ) της παρ. 1 και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.»

**Άρθρο 34**
**Διαδικασίες υποβολής και αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 13 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 13 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117): α) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, περί υποβολής αιτήσεων υπαγωγής σε επενδυτικά σχέδια, προσδιορίζεται ότι η σχετική πρόσβαση επιτυγχάνεται δια της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης, β) η περ. α) της παρ. 2 τροποποιείται ως προς το ποσό επιλέξιμου ύψους των επενδυτικών σχεδίων και ως προς τις αναφερόμενες Περιφερειακές Ενότητες, γ) η περ. β) της παρ. 2, περί επενδυτικών σχεδίων άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, τροποποιείται ως προς το ποσό του επιλέξιμου ύψους και ως προς την υπηρεσία υποβολής των επενδυτικών σχεδίων και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13
Υποβολή αίτησης υπαγωγής

1. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του ν. 4314/2014 (Α΄ 265) και το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ).

Κατ' εξαίρεση δύναται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων να μην διενεργούνται διαδικασίες μέχρι να ολοκληρωθεί η υλοποίησή τους στο Π.Σ.Κ.Ε.. Με απόφαση του ιδίου θα διαπιστώνεται η λειτουργικότητά τους. Τυχόν ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί μέχρι να καταστούν οι αντίστοιχες διαδικασίες λειτουργικές λαμβάνονται υπόψη για τις περαιτέρω διαδικασίες που προβλέπονται στο πλαίσιο εφαρμογής του νόμου αυτού.

2. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται ως εξής:

α. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους έως και ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται μέσα στα όρια της κάθε Περιφέρειας, υποβάλλονται στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας. Ειδικά για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στις Περιφερειακές Ενότητες Καλύμνου, Καρπάθου Ηρωικής Νήσου Κάσου, Κω και Ρόδου υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Δωδεκανήσου,

β. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους άνω του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ και έως και τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, Τομέας Μακεδονίας - Θράκης.

γ. στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων για όλα τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια.

3. Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) και ο αιτών ενημερώνεται ηλεκτρονικά για την παραλαβή και καταχώρισή τους. Όλες οι αιτήσεις υπαγωγής με τη συνημμένη τεκμηρίωσή τους τηρούνται ηλεκτρονικά στην αρμόδια υπηρεσία παραλαβής. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και το περιεχόμενο της αίτησης καθορίζονται στις αποφάσεις προκήρυξης των καθεστώτων ενίσχυσης.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

5. Για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων, εξαιρουμένων των επενδύσεων μείζονος μεγέθους των άρθρων 65 έως 69, απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου.

Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Για τις επενδύσεις μείζονος μεγέθους των άρθρων 65 έως 69 απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,001 του επιλέξιμου ύψους του

επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών.

6. Με την οικεία απόφαση προκήρυξης μπορούν να διαφοροποιούνται οι φορείς υποδοχής των αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων, καθώς και τα αντίστοιχα όρια της παρ. 2.»

**Άρθρο 35**
**Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης - Τροποποίηση των παρ. 2 και 3 του άρθρου 14 του ν. 4399/2016**

1. Στο άρθρο 14 του ν. 4399/2016 (Α΄117), περί αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων: α) στην υποπερ. i των περ. α΄ και β΄ της παρ. 2, προστίθεται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, β) το τρίτο εδάφιο της υποπερ. ii των περ. α΄ και β΄ της παρ. 2, περί προθεσμίας συγκριτικής αξιολόγησης, καταργείται, γ) η υποπερ. iii των περ. α΄ και β΄ της παρ. 2 αντικαθίσταται, δ) η υποπερ. iv των περ. α΄ και β΄ της παρ. 2, τροποποιείται ως προς τον τρόπο κατάρτισης και κοινοποίησης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης επενδυτικών σχεδίων και βελτιώνεται νομοτεχνικά, ε) στο εισαγωγικό εδάφιο της παρ. 3, προσδιορίζεται ότι η αρμοδιότητα έκδοσης πράξεων υπαγωγής στα επενδυτικά σχέδια ανήκει στα αρμόδια όργανα των παρατιθέμενων Υπουργείων, στ) η περ. γ΄ της παρ. 3 βελτιώνεται νομοτεχνικά, και το άρθρο 14 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14
Περιεχόμενο και διαδικασία αξιολόγησης

1. Περιεχόμενο αξιολόγησης.

Για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται:

α. Έλεγχος Πληρότητας

Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας, όπως ορίζεται στην οικεία απόφαση προκήρυξης των καθεστώτων ενίσχυσης.

β. Έλεγχος Νομιμότητας

Για κάθε επενδυτικό σχέδιο πρέπει, με ποινή αποκλεισμού, να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) πλήρης συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους του παρόντος,

ββ) τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με προσκόμιση των σχετικών πιστοποιητικών, όπως ιδίως φορολογική και ασφαλιστική ενημερότητα, καθώς και κάθε άλλου πιστοποιητικού που ορίζεται στην απόφαση προκήρυξης,

γγ) τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τους τρόπους που ορίζονται στην οικεία απόφαση προκήρυξης των καθεστώτων ενίσχυσης.

γ. Αξιολόγηση εύλογου κόστους και έλεγχος δεικτών βαθμολογίας

Αντικείμενο του σταδίου αυτού αποτελεί σωρευτικά ή εναλλακτικά:

αα) η εκτίμηση του εύλογου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,

ββ) η εκτίμηση της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου,

γγ) η πλήρωση δεικτών βαθμολογίας με βάση τα εξής ενδεικτικώς αναφερόμενα κριτήρια:

α. οικονομική επίδοση του φορέα (δείκτες ρευστότητας, δανειακής επιβάρυνσης, αποδοτικότητας κεφαλαίων),

β. διαθέσιμα κεφάλαια μετόχου/εταίρου,

γ. κάλυψη ίδιας συμμετοχής με κεφάλαια εξωτερικού,

δ. δείκτες βιωσιμότητας και απόδοσης της επένδυσης,

ε. δείκτες βιωσιμότητας και απόδοσης του φορέα μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,

στ. δημιουργούμενες θέσεις εργασίας, με έμφαση σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό,

ζ. υλοποίηση επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις ειδικές περιπτώσεις ενίσχυσης του άρθρου 12,

η. αξιοποίηση αργούντων κτιρίων.

2. Διαδικασία Αξιολόγησης

Η αξιολόγηση διενεργείται είτε με τη μέθοδο α΄ της συγκριτικής αξιολόγησης είτε με τη μέθοδο β΄ της άμεσης αξιολόγησης, κατά τα οριζόμενα στην οικεία απόφαση προκήρυξης των καθεστώτων ενίσχυσης.

Στις περιπτώσεις αξιοποίησης του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών (ΕΜΠΑ) η αξιολόγηση της αίτησης ανατίθεται σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από το οικείο Μητρώο του άρθρου 24 με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω Π.Σ.Κ.Ε..

α. Συγκριτική αξιολόγηση

i. Ο έλεγχος πληρότητας των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών διενεργείται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 ή/και από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Από την αρμόδια υπηρεσία δύναται να αναζητηθούν άπαξ δικαιολογητικά τα οποία δεν υποβλήθηκαν, εφόσον συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοσή τους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Η ανωτέρω δυνατότητα μπορεί να αξιοποιείται άπαξ και κατά το στάδιο της παραλαβής της αξιολόγησης από την επιτροπή αξιολόγησης της παρ. 2. Αν απορριφθεί αίτηση για λόγους μη πληρότητας του φακέλου, ο αιτών ενημερώνεται σχετικά στην ηλεκτρονική του διεύθυνση, την οποία δήλωσε κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ, το σχετικό δε παράβολο δεν επιστρέφεται.

Ο έλεγχος νομιμότητας πραγματοποιείται από την αρμόδια Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 ή/και από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η αξιολόγηση του εύλογου κόστους και ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας των αιτήσεων πραγματοποιείται από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

ii. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, τάσσεται προθεσμία έως δέκα (10) ημερών στο φορέα προκειμένου να τις παράσχει. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται στο σύνολό της.

iii. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης ελέγχεται από Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, που αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται ο αριθμός και ο τρόπος επιλογής των μελών, στην οποία δύναται να συμμετέχουν ειδικοί εισηγητές που δεν είναι μέλη της Επιτροπής, εφόσον κρίνε-

ται σκόπιμο για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου του Επιτροπής, καθώς και οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής. Τα μέλη της Επιτροπής δύναται να προέρχονται είτε από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13, συμπεριλαμβανομένων όλων των υπηρεσιών, καθώς και των οικείων Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (Ε.Σ.Π.Α.) των Περιφερειακών Διοικήσεων και όλων των υπηρεσιών του Υπουργείου είτε από το ΕΜΠΑ.

Τα μέλη της Επιτροπής, εφόσον απαιτείται, δύναται να προέρχονται και από τα στελέχη των λοιπών αρμόδιων φορέων της παρ. 2 του άρθρου 13.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3. Τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 δύναται να συγκροτούν περισσότερες Επιτροπές.

Αν η διάρκεια του χρόνου ελέγχου των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων από την Επιτροπή Αξιολόγησης σε καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος υπερβαίνει τις σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης, περί έναρξης της διαδικασίας αξιολόγησης, ο έλεγχος ανατίθεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε ανεξάρτητο ορκωτό-ελεγκτή από το Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών του άρθρου 24, ο οποίος οφείλει, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών, να ολοκληρώσει τον έλεγχο των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

iv. Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, που προέρχονται είτε από την Επιτροπή Αξιολόγησης είτε από τον έλεγχο των ορκωτών ελεγκτών, καταρτίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων προσωρινός πίνακας αποτελεσμάτων αξιολόγησης. Κατά του προσωρινού πίνακα, ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 15. Αν η υποβληθείσα αίτηση απορρίπτεται για λόγους που αναφέρονται στις περ. β) και γ) της παρ. 1, το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται με ηλεκτρονικό μήνυμα στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση κατά του συνολικού αποτελέσματος της αξιολόγησης, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 15.

v. Μετά την εξέταση των ενστάσεων, καταρτίζεται οριστικός πίνακας κατάταξης, κατά φθίνουσα βαθμολογική σειρά. Σε περίπτωση ισοβαθμίας, τα επενδυτικά σχέδια κατατάσσονται με κριτήριο το μικρότερο ενισχυόμενο κόστος επένδυσης. Τα επενδυτικά σχέδια με βάση τη σειρά κατάταξής τους στον οριστικό πίνακα υπάγονται στο καθεστώς ενίσχυσης, μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της απόφασης προκήρυξης.

β. Άμεση αξιολόγηση

Κατά τη διαδικασία της άμεσης αξιολόγησης διενεργείται αυτοτελής αξιολόγηση κάθε νόμιμης και εμπρόθεσμης αίτησης υπαγωγής, με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και τους διαθέσιμους πόρους.

i. Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 ή/και από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών. Από την αρμόδια υπηρεσία δύναται να αναζητηθούν άπαξ δικαιολογητικά, τα οποία δεν υποβλήθηκαν, εφόσον συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις για την έκδοσή τους κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Η ανωτέρω δυνατότητα μπορεί να αξιοποιείται άπαξ και κατά το στάδιο της παραλαβής της αξιολόγησης από την επιτροπή αξιολόγησης της παρ. 2. Αν η αίτηση απορριφθεί για λόγους μη πληρότητας του φακέλου, ο αιτών ενημερώνεται σχετικά στην ηλεκτρονική του διεύθυνση, την οποία δήλωσε κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ, το σχετικό δε παράβολο δεν επιστρέφεται.

Ο έλεγχος νομιμότητας πραγματοποιείται από την αρμόδια Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13 ή/και από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

Η αξιολόγηση του εύλογου κόστους και ο έλεγχος δεικτών βαθμολογίας των αιτήσεων πραγματοποιείται από μέλος του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Αξιολογητών.

ii. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, ορίζεται προθεσμία έως δέκα (10) ημερών στο φορέα, προκειμένου να τις παράσχει. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώνεται στο σύνολό της.

iii. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης ελέγχεται από Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, που αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ορίζονται η σύνθεση και ο τρόπος επιλογής των μελών, στην οποία δύναται να συμμετέχουν ειδικοί εισηγητές που δεν είναι μέλη της Επιτροπής, εφόσον κρίνεται σκόπιμο για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του έργου του Επιτροπής, καθώς και οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής.

Τα μέλη της Επιτροπής δύναται να προέρχονται είτε από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13, καθώς και των οικείων Ειδικών Υπηρεσιών Διαχείρισης του Ε.Σ.Π.Α. των Περιφερειακών Διοικήσεων και όλων των υπηρεσιών των ανωτέρω φορέων είτε από το ΕΜΠΑ είτε από το Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών του άρθρου 24.

Τα μέλη της Επιτροπής, εφόσον απαιτείται, δύναται να προέρχονται και από τα στελέχη των λοιπών αρμόδιων φορέων της παρ. 2 του άρθρου 13.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συγκροτείται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3 κατά περίπτωση. Τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 δύναται να συγκροτούν περισσότερες Επιτροπές.

Αν η διάρκεια του χρόνου ελέγχου των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων από την Επιτροπή σε καθεστώς ενίσχυσης του παρόντος υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής, ο έλεγχος ανατίθεται, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σε ανεξάρτητο ορκωτό-ελεγκτή από το Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών του άρθρου 24, ο οποίος, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών, ολοκληρώνει τον έλεγχο των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.

iv. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης κοινοποιείται με ηλεκτρονικό μήνυμα στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και ο αιτών μπορεί να υποβάλει ένσταση, σύμφωνα με το άρθρο 15.

3. Τα επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος με την έκδοση ατομικών αποφάσεων υπαγωγής από τα αρμόδια όργανα:

α. του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύ-

θυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

β. του Υπουργείου Εσωτερικών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, Τομέας Μακεδονίας - Θράκης.

γ. Των οικείων περιφερειών, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες διευθύνσεις αναπτυξιακού προγραμματισμού των περιφερειών.

4. Αν το επενδυτικό σχέδιο δεν εγκριθεί για λόγους που αναφέρονται στις περιπτώσεις β΄ ή/και γ΄ της παραγράφου 1, εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα αρμόδια όργανα της προηγούμενης παραγράφου, η οποία κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερόμενου, το σχετικό δε παράβολο δεν επιστρέφεται.

5. Στην απόφαση προκήρυξης εξειδικεύονται τα κριτήρια, η μεθοδολογία, η προθεσμία παροχής διευκρινίσεων, τα όργανα και η διαδικασία της αξιολόγησης και καθορίζονται τα επιμέρους στοιχεία αξιολόγησης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι δείκτες βαθμολόγησης και η στάθμισή τους, καθώς και η ελάχιστη βαθμολογία που πρέπει να συγκεντρώνει το επενδυτικό σχέδιο, προκειμένου να συμπεριληφθεί στους πίνακες κατάταξης.

6. α. Ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων εκδίδει Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων, ο οποίος αναρτάται στη ΔΙΑΥΓΕΙΑ και περιλαμβάνει τις μεθόδους ελέγχου των προϋποθέσεων νομιμότητας και τις μεθόδους αξιολόγησης, πρότυπα κόστη για είδη επενδυτικών σχεδίων και λοιπές οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης.

β. Όπου στις διατάξεις του ν. 4399/2016 γίνεται αναφορά στα αρμόδια όργανα της «παρ. 7 του άρθρου 14», νοείται αναφορά στα αρμόδια όργανα της παραγράφου 3 του άρθρου 14.»

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται ο αριθμός, ο τρόπος, τα κριτήρια, οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της ανάθεσης της αξιολόγησης σε ανεξάρτητο ορκωτό-ελεγκτή από το Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών - Λογιστών του άρθρου 24.

**Άρθρο 36**
**Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 16 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), περί ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων: α) προσδιορίζεται στον τίτλο το εξουσιοδοτικό περιεχόμενο του άρθρου, β) το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 τροποποιείται ως προς την επιλογή των μελών των οργάνων στην περίπτωση διοικητικού ελέγχου από την υπηρεσία και βελτιώνεται νομοτεχνικά, γ) το ποσοστό ολοκλήρωσης της επένδυσης της περ. α΄ της παρ. 3 τροποποιείται, προκειμένου να παρασχεθεί δυνατότητα υλοποίησης του αντικειμένου της επένδυσης σε ποσοστό εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), δ) το τέταρτο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 3 αντικαθίσταται, ε) το υφιστάμενο έβδομο εδάφιο της περ. β΄ της παρ. 3 διασπάται σε δύο (2) εδάφια και εισάγεται νέο πλαίσιο ποσοστών ολοκλήρωσης της επένδυσης, στ) οι παρ. 5 και 6 βελτιώνονται νομοτεχνικά, ζ) το τρίτο εδάφιο της παρ. 8 αντικαθίσταται και προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο, η) στην παρ. 11 εισάγεται νέο πλαίσιο ποσοστών ολοκλήρωσης της επένδυσης, επικαιροποιούνται οι παραπομπές στις αναφορές των νόμων και επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, θ) στην παρ. 12 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, αντικαθίσταται το έβδομο εδάφιο και προστίθεται νέο όγδοο εδάφιο, ι) προστίθεται νέες παρ. 13 και 14, και το άρθρο 16 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 16
Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος μπορεί να είναι έλεγχος επί των εγγράφων του φακέλου («διοικητικός έλεγχος») ή/και επιτόπιος έλεγχος. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται είτε από την Υπηρεσία και προς τον σκοπό αυτό δύναται να επιλέγονται μέλη από όλες τις υπηρεσίες των υπουργείων και των περιφερειών της παρ. 2 του άρθρου 13 είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, κατά την παρ. 8. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται αποκλειστικά από το ως άνω εντεταλμένο όργανο ελέγχου.

2. Σκοπός του ελέγχου είναι:

α. η διαπίστωση της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προς τις διατάξεις του παρόντος, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων των αποφάσεων προκήρυξης και υπαγωγής,

β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση προκήρυξης, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμόδιων οργάνων της παρ. 7 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον είτε πενήντα τοις εκατό (50%) είτε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) διαζευκτικά, κατ' επιλογή του φορέα της επένδυσης, κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις, που διενεργούνται μετά από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23. Ο έλεγχος των δικαιολογητικών, που συνοδεύουν την αίτηση ελέγχου, πραγματοποιείται από τα όργανα ελέγχου.

Αν, στο πλαίσιο πιστοποίησης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) ή εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον της περ. α΄, έχουν καταβληθεί και προκαταβολές έργου για το επενδυτικό σχέδιο, ανα-

γνωρίζεται και πιστοποιείται κόστος προκαταβολών μέχρι ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%). Το ποσοστό μειώνεται από πενήντα τοις εκατό (50%) σε σαράντα τοις εκατό (40%) κατά κατηγορία δαπανών στην ημεδαπή και μέχρι ποσοστό 50% για τις αντίστοιχες δαπάνες που πραγματοποιούνται για την προμήθεια μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού από την αλλοδαπή, υπό την προϋπόθεση ότι το σύνολο των ανωτέρω πιστοποιούμενων δαπανών για προκαταβολές δεν υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού εγκεκριμένου κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Οι δαπάνες για τις προκαταβολές πρέπει να αποδεικνύονται από επίσημα και νόμιμα παραστατικά, όπως προεμβάσματα, ανοίγματα πιστώσεων, διάτρητες ή απλές αποδείξεις, και να συνοδεύονται από συμφωνητικό παραγγελίας με λεπτομερή περιγραφή των παραγγελθέντων ειδών και έργων.

4. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση της Υπηρεσίας.

5. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου, συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

6. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:

α) αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης,

β) αν διαπιστώσει ελλείψεις ήσσονος σημασίας που αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου είτε στην επένδυση, διατάσσει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου,

γ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, διατάσσει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση,

δ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τα άρθρα 18, 21 και 23.

7. Για την υποβολή του αιτήματος ελέγχου απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου.

Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ανώτερο των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Για την υποβολή αιτήματος ελέγχου των επενδύσεων μείζονος μεγέθους των άρθρων 65 έως 69, απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο 0,005 του κόστους του επενδυτικού σχεδίου και το οποίο σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των είκοσι πέντε χιλιάδων (25.000) ευρώ. Για την υποβολή νέου αιτήματος ελέγχου της περ. δ΄ της παρ. 6 απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών.

8. Τα Όργανα Ελέγχου Επενδύσεων του παρόντος συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Με την απόφαση αυτή ορίζεται ο αριθμός των μελών τους, που δεν μπορεί να είναι λιγότερα από δύο, και η ιδιότητά τους, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και με τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης, ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους, ανάλογα και με το είδος του ελέγχου, οι αρμοδιότητές τους, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού. Με την ίδια απόφαση δύναται να ορίζεται, σε φορείς υποδοχής των επενδυτικών σχεδίων της παρ. 2 του άρθρου 13, ανάλογα με το καθεστώς ενίσχυσης ή ανάλογα με το κόστος των επενδυτικών σχεδίων, η σύνθεση των Οργάνων Ελέγχου από μέλη του Εθνικού Μητρώου Πιστοποιημένων Ελεγκτών (Ε.Μ.Π.Ε.), τα οποία αποτελούνται υποχρεωτικά από ένα (1) τουλάχιστον μέλος κατόπιν κλήρωσης και ορισμό των λοιπών μελών επένδυσης με πρόταση του αρμόδιου φορέα της παρ. 2 του άρθρου 13. Δύναται, επίσης, να ορίζεται ο μέγιστος ετήσιος αριθμός των επενδυτικών σχεδίων για το κάθε μέλος Ε.Μ.Π.Ε. επιλογής του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρούσα.

Η απόφαση συγκρότησης εκάστου Οργάνου Ελέγχου Επένδυσης εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14.

9. Εκδίδεται και δημοσιεύεται Οδηγός Ελέγχου Επενδύσεων από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ο οποίος εξειδικεύει τη μέθοδο και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την ορθή εκτέλεση του ελέγχου και την ισότιμη αντιμετώπιση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων.

10. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα δικαιολογητικά για την πραγματοποίηση ελέγχων των επενδύσεων, που υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του νόμου αυτού.

11. Μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην περ. α΄ του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, δύναται να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου και να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, χωρίς διενέργεια ελέγχου, κατ' επιλογή του φορέα. Στην περίπτωση αυτή, μαζί με τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων σχετικές βεβαιώσεις υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), υπογεγραμμένες από ορκωτό λογιστή και, όπου απαιτείται από το είδος και τους όρους υπαγωγής της επένδυσης, πολιτικό μηχανικό, μηχανολόγο μηχανικό ή άλλης επαγγελματικής ειδικότητας φυσικό πρόσωπο. Η αρμόδια Υπηρεσία διενεργεί έλεγχο των όρων της απόφασης υπαγωγής και αναλόγως εισηγείται την έκδοση ή μη της σχετικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή, δεν απαιτείται καταβολή του παράβολου της παρ. 7. Η πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) με την ως άνω διαδικασία υπόκειται σε δειγματοληπτικό έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις, οι απαιτούμενες ειδικότητες των επαγγελματιών, που υπευθύνως βεβαιώνουν την υλοποίηση της επένδυσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, οι συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση μη πλήρωσης των προϋποθέσεων πιστοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%), καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρούσας. Με όμοια απόφαση ορίζονται τα καθεστώτα του παρόντος και τα είδη ενισχύσεων που αυτή αφορά. Τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 3, όσον αφορά στην αναγνώριση και πιστοποίηση των προκαταβολών έργου που έχουν καταβληθεί για το επενδυτικό σχέδιο, ισχύουν και για την πιστοποίη-

ση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης σε ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%), ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον κατά την παρούσα.

Όπου στο παρόν γίνεται αναφορά στην υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του επενδυτικού σχεδίου, αυτή δύναται να πιστοποιείται και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

Η παρούσα εφαρμόζεται αναλόγως και για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 3908/2011 (Α΄ 8).

12. Μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην περ. β΄ του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, δύναται να πιστοποιηθεί η ολοκλήρωση και η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης για την καταβολή της ενίσχυσης, κατόπιν επιτόπιου ελέγχου, από ορκωτό ελεγκτή-λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, κατ' επιλογή του φορέα. Στην περίπτωση αυτήν, υποβάλλεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων έκθεση ελέγχου περί ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, υπογεγραμμένη από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή ελεγκτική εταιρεία που είναι εγγεγραμμένος/η στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) και που διαθέτει ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικής ευθύνης ποσού, τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, ανά συμβάν και συνολικού ποσού, τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ ετησίως. Με αυτήν συνυποβάλλονται η έκθεση ελέγχου της παρ. 1 του άρθρου 32 του ν. 4449/2017 υπογεγραμμένη από τον, ως άνω, ορκωτό ελεγκτή - λογιστή ή την ελεγκτική εταιρεία και σχετική βεβαίωση υλοποίησης από πολιτικό μηχανικό, καθώς και, όπου απαιτείται από το είδος και τους όρους υπαγωγής της επένδυσης, από μηχανολόγο μηχανικό ή και λογιστή - φοροτεχνικό Α΄ τάξης για τις οικονομικές καταστάσεις ή άλλης επαγγελματικής ειδικότητας πρόσωπο. Η αρμόδια υπηρεσία διαπιστώνει τη συμφωνία των πιστοποιηθέντων με τις διατάξεις του αντίστοιχου θεσμικού πλαισίου και των όρων της απόφασης υπαγωγής και των σχετικών βεβαιώσεων και, εφόσον βεβαιώνονται ανεπιφύλακτα η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εισηγείται την έκδοση της σχετικής απόφασης. Σε περίπτωση που διαπιστώνονται ελλείψεις στην υπό έλεγχο επένδυση, εφαρμόζονται αναλογικά οι περ. β΄ και δ΄ της παρ. 6 του άρθρου 16, αντίστοιχα. Στην κατά τα ως άνω διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν απαιτείται καταβολή του παράβολου της παρ. 7.

Η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, σύμφωνα με την ως άνω διαδικασία, υπόκειται σε δειγματοληπτικό έλεγχο ποσοστού, τουλάχιστον, τριάντα τοις εκατό (30%) ετησίως επί του συνόλου των επενδυτικών σχεδίων, που διενεργείται από τριμελή επιτροπή που ορίζεται με απόφαση των αρμόδιων οργάνων της παρ. 3 του άρθρου 14, αποτελούμενη από: α) έναν (1) υπάλληλο της αρμόδιας υπηρεσίας, β) ένα (1) μέλος που προτείνεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, μέλος του Ε.Μ.Π.Ε. και γ) ένα (1) μέλος που προτείνεται από το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, μέλος του Ε.Μ.Π.Ε.. Το πόρισμα της τριμελούς επιτροπής κοινοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται ο τρόπος, οι κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων και η διαδικασία άσκησης του δειγματοληπτικού ελέγχου, τα όρια ελέγχου επενδύσεων για κάθε επιτροπή, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του δειγματοληπτικού ελέγχου.

Σε περίπτωση που κατά τον ως άνω δειγματοληπτικό έλεγχο διαπιστωθούν αποκλίσεις και ανακριβείς δηλώσεις σε σχέση με όσα έχουν αναρτηθεί στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23 ή τις αντίστοιχες διατάξεις των λοιπών επενδυτικών νόμων, εφόσον πρόκειται για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί σε αυτούς.

Αν από τον δειγματοληπτικό έλεγχο της παρούσας διαπιστωθούν σοβαρές παραβάσεις των διατάξεων ως προς την πληρότητα της έκθεσης ελέγχου του άρθρου 32 του ν. 4449/2017 του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή ή της ελεγκτικής εταιρείας, ως προς την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας, η υπόθεση διαβιβάζεται στην Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.) για περαιτέρω έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων της παρ. 10 του άρθρου 35 του ν. 4449/2017.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Ε.Λ.Τ.Ε., καθορίζεται το ελεγκτικό πλαίσιο (Διεθνή Πρότυπα), βάσει του οποίου διενεργούνται οι έλεγχοι σύμφωνα με τον ν. 4449/2017. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται τα συγκεκριμένα αντικείμενα ελέγχου σχετικά με την ολοκλήρωση της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας, σύμφωνα με τον παρόντα, καθώς και κάθε αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για τη ρύθμιση των θεμάτων της παρούσας. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι απαιτούμενες ειδικότητες των λοιπών επαγγελματιών, καθώς και οι διαδικασίες για τη συγκρότηση και λειτουργία της τριμελούς επιτροπής, τον καθορισμό της αποζημίωσης των μελών της και άλλο αναγκαίο θέμα.

Όπου στις διατάξεις του παρόντος γίνεται αναφορά στην ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, αυτή δύναται να πιστοποιείται και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

Η διενέργεια ελέγχων των επενδυτικών σχεδίων από ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρούσας, θεωρείται υποχρεωτικός έλεγχος. Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες που διενεργούν έλεγχο σε επενδυτικά σχέδια, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζουν αναλογικά στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου τις διατάξεις περί απαγόρευσης παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών που ισχύουν για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με τις ειδικές απαιτήσεις του υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (L 158), και στον ν. 4449/2017. Πέραν των ανωτέρω, απαγορεύεται να διενεργούν έλεγχο σε επενδυτικά σχέδια, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος, ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες, οι οποίοι/οποίες συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στην εκπόνηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων. Οι ρυθμίσεις της παρούσας έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 3908/2011, του ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και του

ν. 2601/1998 (Α΄ 81).

13. Στα επενδυτικά σχέδια ύψους άνω του ποσού των επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ για τη διενέργεια ελέγχου, προκειμένου για την πιστοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφαρμόζονται μόνο οι παρ. 11 και 12.

14. Η πληρότητα του αιτήματος ελέγχου διαπιστώνεται από τα όργανα που είναι επιφορτισμένα με τον έλεγχο και η πληρότητα της έκθεσης ελέγχου από την αρμόδια Υπηρεσία για την πιστοποίηση του βαθμού υλοποίησης της επένδυσης.»

**Άρθρο 37**
**Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση - Τροποποίηση του άρθρου 17 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 17 του ν. 4399/2016 (Α΄117): α) τροποποιείται η περ. δ΄ της παρ. 2 με την προσθήκη της δυνατότητας αλλαγής του τρόπου απόκτησης ενισχυόμενων δαπανών μέσω συμβατικής ή χρηματοδοτικής μίσθωσης, στην περίπτωση χορήγησης του κινήτρου φορολογικής απαλλαγής, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4, μετά τις λέξεις και το σημείο στίξης «από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή,» προστίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη της παρ. 7», γ) προστίθεται παρ. 7, και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17
Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής -
Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.

2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παρ. 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής:

α) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,

β) αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης, σύμφωνα με την περ. η΄ της παρ. 3 του άρθρου 21,

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, σύμφωνα με την περ. στ΄ της παρ. 3 του άρθρου 21,

δ) αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης, καθώς και αλλαγή του τρόπου απόκτησης των ενισχυόμενων δαπανών μέσω συμβατικής ή χρηματοδοτικής μίσθωσης, αν για τις ενισχυόμενες δαπάνες έχει εγκριθεί η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, χωρίς να επέλθει μεταβολή στη μορφή της ενίσχυσης,

ε) παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 18,

στ) αλλαγή άλλων όρων της εγκριτικής απόφασης, οι οποίοι μπορεί να προσδιορίζονται ειδικότερα στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος,

ζ) εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ζ΄ του άρθρου 21.

3. Τα αιτήματα της παρ. 2 υποβάλλονται μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος.

4. Τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και όλα τα δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται στην απόφαση προκήρυξης, με την οποία εξειδικεύονται οι όροι και τα κριτήρια αξιολόγησής τους. Η αρμόδια Υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτήν, με την επιφύλαξη της παρ. 7. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το αρμόδιο όργανο για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής αντίστοιχα. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στον φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο Π.Σ.Κ.Ε.. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται κατ' ουσία και αρχειοθετείται.

5. Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής μπορεί να διενεργηθεί και αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, εφόσον διαπιστωθεί μεταβολή των όρων της απόφασης υπαγωγής.

6. Για την υποβολή αιτημάτων της παρ. 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου, το ύψος του οποίου καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών.

7. Τα αιτήματα τροποποίησης, που υποβάλλονται σύμφωνα με το παρόν, εξετάζονται κατά το στάδιο της ολοκλήρωσης υπό την προϋπόθεση της υποβολής υπεύθυνης δήλωσης από τον φορέα της επένδυσης περί πλήρωσης των νόμιμων προϋποθέσεων τροποποίησης της απόφασης, όπως ορίζονται στον παρόντα και την οικεία προκήρυξη.»

**Άρθρο 38**
**Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 18 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 18 του ν. 4399/2016 (Α΄117): α) στο δεύτερο

εδάφιο της παρ. 1, οι λέξεις «της παραγράφου 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3», β) τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 με την προσθήκη προθεσμίας για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, γ) τροποποιείται η υποπερ. ββ΄ της περ. α΄ της παρ. 2 με την προσθήκη του εναλλακτικού ποσοστού εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) υλοποίησης του έργου και το άρθρο 18 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 18
Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14, εντός σαράντα (40) ημερών από την υποβολή της έκθεσης τελικού ελέγχου της επένδυσης ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

2. α. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

ββ. Υλοποίηση του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

β. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, που προβλέπεται στην απόφαση υπαγωγής ή, ύστερα από έγκριση, παράτασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην περ. α΄, μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μέσα στη νέα προθεσμία. Το αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. μέσα στην αρχική ή την παρατεθείσα προθεσμία ολοκλήρωσης.

3. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών.

4. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 9 και 10 του άρθρου 23.

5. Με την απόφαση προκήρυξης ορίζονται οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων.»

**Άρθρο 39**
**Καταβολή ενισχύσεων - Τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 20 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 20 του ν. 4399/2016 (Α΄117), α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της περ. α΄ της παρ. 1 με την προσθήκη εναλλακτικού ποσοστού εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) υλοποίησης του έργου για την άσκηση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας της φορολογικής απαλλαγής, καθώς και με την προσθήκη προθεσμίας για την πιστοποίηση των ενδιάμεσων σταδίων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, β) στην υποπερ. αα΄ της περ. α΄ της παρ. 1, μετά τη λέξη «το» προστίθενται οι λέξεις «ένα τρίτο», γ) η περ. α΄ της παρ. 2 τροποποιείται γα) ως προς τον έλεγχο των δικαιολογητικών υλοποίησης του έργου με πρόβλεψη ελέγχου ορθότητας των δικαιολογητικών για την καταβολή του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της επιχορήγησης από ορκωτό λογιστή, και γβ) ως προς το προβλεπόμενο ποσοστό καταβολής στον δικαιούχο της εγκεκριμένης επιχορήγησης με την προσθήκη του εναλλακτικού ποσοστού εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) υλοποίησης του έργου, δ) στην περ. α΄ της παρ. 2 προστίθενται δεύτερο και τέταρτο εδάφια και το άρθρο 20 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 20
Καταβολή ενισχύσεων

Η καταβολή της ενίσχυσης ή η χρήση της ωφέλειας από τον δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης ανά είδος ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου με την έκδοση απόφασης εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης της παρ. 5 του άρθρου 16 ή των σχετικών βεβαιώσεων υλοποίησης της παρ. 11 του άρθρου 16, ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το ένα τρίτο (1/3) του συνολι-

κού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή, εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ανωτέρω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης.

ββ. Η ενίσχυση που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος να μην υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από τον φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

δ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (ΔΦΑ) της περίπτωσης ιβ΄ της παρ. 3 του άρθρου 21 και κάθε συναφές θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

2. Επιχορήγηση

α. Ποσό που ανέρχεται μέχρι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο με την υλοποίηση έργου συνολικού ύψους ίσου τουλάχιστον με το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού κόστους της επένδυσης, ύστερα από σχετικό αίτημα που υποβάλλεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) και συνοδεύεται από τα αντίστοιχα δικαιολογητικά υλοποίησης του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 2 του άρθρου 77 και υποβάλλονται με δηλωτική πράξη περί της ορθότητάς τους από ορκωτό λογιστή. Η απόφαση της διοίκησης εκδίδεται εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

Το υπόλοιπο ποσό έως το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης ή, σε περίπτωση μη εφαρμογής της διάταξης του πρώτου εδαφίου, ποσό που ανέρχεται μέχρι το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) της εγκεκριμένης επιχορήγησης, μπορεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ύστερα από αίτημά του και μετά από την πιστοποίηση της υλοποίησης του πενήντα τοις εκατό (50%) ή του εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου από αρμόδιο όργανο μέσω επιτόπιου ή διοικητικού ελέγχου. Η πιστοποίηση πραγματοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης, από τα αρμόδια όργανα της παρ. 3 του άρθρου 14, εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της έκθεσης ελέγχου της επένδυσης ή των σχετικών βεβαιώσεων πιστοποίησης της παρ. 11 του άρθρου 16, ή της ημερομηνίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων.

β. Το υπόλοιπο ποσό της επιχορήγησης ή το σύνολό της σε περίπτωση μη εφαρμογής της ρύθμισης της περ. α΄, καταβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

γ. Τα ποσά της επιχορήγησης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών, προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

δ. Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας μέσω ηλεκτρονικής πληρωμής σε τραπεζικό λογαριασμό του φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση, είναι δυνατή η εκχώρηση της απαίτησης του ποσού της επιχορήγησης σε Τραπεζικά Ιδρύματα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου της εκχωρούμενης επιχορήγησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Στις περιπτώσεις αυτές η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης της απαίτησης, εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου.

3. Επιδότηση Χρηματοδοτικής Μίσθωσης

α. Η έναρξη της καταβολής της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της εγκατάστασης στη μονάδα του συνόλου του μισθωμένου εξοπλισμού, σύμφωνα με τη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος εκ μέρους του φορέα της επένδυσης. Το ποσό που καταβάλλεται υπολογίζεται επί της αξίας απόκτησης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στις καταβαλλόμενες δόσεις, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα ποσοστά ενισχύσεων και με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό (60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.

γ. Είναι δυνατή η προεξόφληση των δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης από το φορέα της επένδυσης μόνο για τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες της σύμβασης μίσθωσης, όπως αυτή έχει εγκριθεί από την αρμόδια υπηρεσία.

δ. Τα ποσά της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αφαιρούνται από την αξία των επενδυτικών δαπανών προκειμένου να γίνει προσδιορισμός των φορολογητέων κερδών.

4. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

α. Η έναρξη της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης μπορεί να πραγματοποιείται μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου της δημιουργίας των συνδεόμενων με το επενδυτικό σχέδιο θέσεων εργασίας.

β. Η επιδότηση καταβάλλεται ανά εξάμηνο και μετά την εκάστοτε πληρωμή του μισθολογικού κόστους εκ μέρους του φορέα της επένδυσης, με τον περιορισμό της μη υπέρβασης της καταβολής του εξήντα τοις εκατό

(60%) του εγκεκριμένου ποσού μέχρι την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

5.α. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η διαδικασία, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την καταβολή της επιχορήγησης, της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης των Καθεστώτων Ενισχύσεων του άρθρου 29.

β. Η απόφαση της περ. α΄ της παρ. 5 του άρθρου 20 του παρόντος έχει εφαρμογή και για τα επενδυτικά σχέδια των νόμων 2601/1998 (Α΄ 81), 3299/2004 (Α΄ 261) και 3908/2011 (Α΄ 8).

6. Οι επιχορηγήσεις, οι επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης και οι επιδοτήσεις του μισθολογικού κόστους, που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, καλύπτονται από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων, στον οποίο εγγράφεται η σχετική προβλεπόμενη δαπάνη για κάθε οικονομικό έτος και προέρχονται από εθνικούς πόρους ή Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία ή και από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας.

7. Τα ποσά της ληφθείσας επιχορήγησης, επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, καθώς και απαλλαγής από καταβολή φόρου, εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 21, επιστρέφονται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον ν. 4174/2013 (Α΄ 170). Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.»

**Άρθρο 40**
**Μητρώο Αξιολογητών - Τροποποίηση του άρθρου 24 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 24 του ν. 4399/2016 (Α΄117), α) προστίθεται παρ. 1α, β) στην παρ. 4 προστίθεται η παραπομπή στην παρ. 3 του άρθρου 80 και συμπληρώνεται το αντικείμενο της εξουσιοδότησης με αναφορά στις αποζημιώσεις των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών, γ) η παρ. 5 τροποποιείται με την προσθήκη αναφοράς στους ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, και το άρθρο 24 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 24
Μητρώο Αξιολογητών

1. Οι αξιολογητές των επενδυτικών σχεδίων προέρχονται από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του π.δ. 33/2011 (Α΄ 83), βάσει ηλεκτρονικής κλήρωσης εκτός αν ορίζεται άλλως στην απόφαση προκήρυξης.

1α. αα. Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, που δύνανται να ελέγχουν τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 14, προέρχονται από Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών που αποτελείται από ορκωτούς ελεγκτές-λογιστές, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι στο Δημόσιο Μητρώο του άρθρου 14 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7) και διαθέτουν ασφαλιστική κάλυψη επαγγελματικής ευθύνης τουλάχιστον ποσού ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ανά συμβάν και συνολικού ποσού τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ ετησίως.

Το Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), που προβλέπεται στο άρθρο 1 του ν. 3148/2003 (Α΄ 136), και η οποία έχει την ευθύνη του ελέγχου της πλήρωσης των τυπικών προσόντων των μελών της.

Με την ίδια απόφαση ορίζονται ο τρόπος επιλογής των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών στις διαδικασίες αξιολόγησης του άρθρου 14, ο χρόνος ολοκλήρωσης του ανατιθέμενου έργου, οι πρόσθετοι όροι και οι προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

αβ. Οι ορκωτοί ελεγκτές-λογιστές, που δύνανται να ελέγχουν τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, σύμφωνα με το άρθρο 14, όπως ορίζεται στις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζουν αναλογικά στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου τις διατάξεις περί απαγόρευσης παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών που ισχύουν για τη διενέργεια υποχρεωτικού ελέγχου οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 537/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με ειδικές απαιτήσεις όσον αφορά τον υποχρεωτικό έλεγχο οντοτήτων δημοσίου συμφέροντος και την κατάργηση της απόφασης 2005/909/ΕΚ της Επιτροπής (L 158) και στον ν. 4449/2017. Πέραν των ανωτέρω, απαγορεύεται να συμμετέχουν με οποιονδήποτε τρόπο στην εκπόνηση των εν λόγω επενδυτικών σχεδίων και να διενεργούν έλεγχο στο ίδιο επενδυτικό σχέδιο.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των αξιολογητών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των αξιολογητών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

4. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, που προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 80, καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών του Ε.Μ.Π.Α. και των ορκωτών ελεγκτών-λογιστών για τη συμμετοχή τους στη διαδικασία αξιολόγησης του άρθρου 14.

5. Για όσους εκ των μελών του Μητρώου Αξιολογητών και του Μητρώου Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών ασκούν καθήκοντα αξιολογητών και ελέγχου αποτελεσμάτων αξιολόγησης εφαρμόζονται τα άρθρα 1 έως και 3 του ν. 3213/2003 (Α΄ 309).»

**Άρθρο 41**
**Διακριτές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων - Τροποποίηση του άρθρου 79 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 79 του ν. 4399/2016 (Α΄117), α) τροποποιεί-

ται η περ. δ΄ της παρ. 1 ως προς το αναγκαίο ποσοστό πιστοποίησης του συνολικού κόστους των επενδυτικών δαπανών, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 οι λέξεις «του επενδυτικού σχεδίου και την καταβολή της ενίσχυσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των επενδυτικών σχεδίων», γ) προστίθεται παρ. 1Α, δ) τροποποιείται η παρ. 2 ως προς τη δυνατότητα διεύρυνσης των κριτηρίων ορισμού πρόσθετων κατηγοριών με την προβλεπόμενη υπουργική απόφαση και το άρθρο 79 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 79
Διακριτές κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων

«1. Συνιστούν διακριτές κατηγορίες τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος, καθώς και των ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και 3908/2011 (Α΄ 8), τα οποία:

α. έχουν ενταχθεί σε προγράμματα του ΕΣΠΑ της περιόδου 2007-2013,

β. υλοποιούνται στα νησιά Αγαθονήσι, Κάλυμνο, Καστελόριζο, Κω, Λέρο, Λέσβο, Σάμο, Σύμη και Χίο,

γ. έχουν λάβει προκαταβολή με την προσκόμιση εγγυητικής επιστολής,

δ. έχει πιστοποιηθεί το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) ή το πενήντα τοις εκατό (50%) ή το εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) του συνολικού κόστους των επενδυτικών δαπανών.

Για τις ως άνω κατηγορίες ακολουθείται διακριτή σειρά κατά τον έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων.

Τα επενδυτικά σχέδια της ίδιας διακριτής κατηγορίας κατατάσσονται με την υφιστάμενη, μεταξύ τους, σειρά προτεραιότητας.

1Α. Η περ. β΄ της παρ. 1 ισχύει αναλόγως και για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 3908/2011.

2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορούν να ορίζονται και πρόσθετες κατηγορίες στη βάση γεωγραφικών ή τομεακών γνωρισμάτων, καθεστώτος ενίσχυσης, ενισχυόμενου κόστους ή συνεπεία εκτάκτων αναγκών.»

**Άρθρο 42**
**Θέματα λειτουργίας Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου - Τροποποίηση του άρθρου 81 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 81 του ν. 4399/2016 (Α΄117), α) στην παρ. 1, μετά τις λέξεις «η επιχειρησιακή λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.)» προστίθεται η φράση «το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ)», β) στην παρ. 2 διαγράφεται η λέξη «τουλάχιστον», γ) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 81 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 81
Θέματα λειτουργίας Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Αναπτυξιακού νόμου

1. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαπιστώνεται η επιχειρησιακή λειτουργία του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.), το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ), του αναπτυξιακού νόμου για τις διαδικασίες εφαρμογής των νόμων 3908/2011 (Α΄ 8) και 3299/2004 (Α΄ 261), οι οποίες βρίσκονται ήδη σε λειτουργία. Για κάθε νέα διαδικασία, που καθίσταται λειτουργική στο Π.Σ.Κ.Ε., εκδίδεται η διαπιστωτική απόφαση του προηγούμενου εδαφίου. Τυχόν ενέργειες που έχουν υλοποιηθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος εκτός Π.Σ.Κ.Ε., λαμβάνονται υπόψη για τις περαιτέρω διαδικασίες, που προβλέπονται στο πλαίσιο εφαρμογής των νόμων 3299/2004 και 3908/2011.

2. Για τα επενδυτικά σχέδια του ειδικού καθεστώτος της Επιχειρηματικότητας των Νέων της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 3908/2011, καθώς και για όσα καθεστώτα των αναπτυξιακών νόμων δεν υποβάλλονται είκοσι (20) αιτήματα, δεν είναι υποχρεωτική η διενέργεια πράξεων υλοποίησης και ολοκλήρωσης μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Αναπτυξιακού νόμου.

3. Η υποβολή των δικαιολογητικών για τις επενδύσεις που έχουν υπαχθεί στους αναπτυξιακούς νόμους πραγματοποιείται μόνο ηλεκτρονικά.»

**Άρθρο 43**
**Μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 85 του ν. 4399/2016 - Τροποποίηση του άρθρου 85 του ν. 4399/2016**

Στο άρθρο 85 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), προς άρση σφάλματος κατά την αρίθμηση των παραγράφων, η δεύτερη παρ. 19, η οποία προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 78 του ν. 4712/2020 (Α΄ 146), αναριθμείται σε 20 και οι παρ. 19 και 20 διαμορφώνονται ως εξής:

«19. Οι συνέπειες που προβλέπονται για παραβάσεις επενδύσεων που έχουν υπαχθεί στον ν. 2601/1998 (Α΄ 81) επέρχονται εφόσον η παράβαση διαπιστωθεί εντός δέκα (10) ετών από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας από τα αρμόδια για τον έλεγχο των κατά περίπτωση στοιχείων όργανα.

20. Επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3299/2004 και αφορούν σε ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων, ολοκληρώνονται χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση της Ειδικής Γνωμάτευσης του Ε.Ο.Τ..»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**
**ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ 3908/2011 ΚΑΙ 3299/2004**

**Άρθρο 44**
**Προϋποθέσεις και διαδικασίες τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου - Όροι ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011 και τροποποίησης των αποφάσεων υπαγωγής - Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011 - Τροποποίηση του άρθρου 14Β του ν. 3908/2011**

Στο άρθρο 14Β του ν. 3908/2011 (Α΄8), η παρ. Α΄ αντικαθίσταται, στις περ. αα΄, γγ΄ και δδ΄ της παρ. Γ΄, κα-

θώς και στις παρ. Δ΄, Ε΄ και ΣΤ΄, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και το άρθρο 14Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 14Β

Α. Τα επενδυτικά σχέδια του ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και του παρόντος ολοκληρώνονται, υπό τις εξής προϋποθέσεις, οι οποίες ισχύουν σωρευτικά:

αα. Εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης.

αβ. Δεν διαπιστώνονται ουσιώδεις μεταβολές του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης. Σε διαφορετική περίπτωση, το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται μόνο μετά από έγκριση αιτήματος τροποποίησης που υποβάλλει ο φορέας στην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με την παρ. Β΄.

αγ. Επιτρέπεται αύξηση στο αρχικά εγκεκριμένο κόστος σε κατηγορίες δαπανών, ως ακολούθως:

i. Όταν το ποσοστό της αύξησης μιας κατηγορίας δαπάνης, το οποίο προκύπτει από το ποσό της αύξησης στη συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης διαιρούμενο με το αρχικό συνολικό κόστος της επένδυσης και πολλαπλασιαζόμενο με το εκατό, είναι μικρότερο ή ίσο με το ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) για κτιριακές δαπάνες, με το ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τη δαπάνη του μηχανολογικού εξοπλισμού και για τη δαπάνη των ειδικών τεχνικών εγκαταστάσεων, με το ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) για τη δαπάνη διαμόρφωσης εξωτερικού χώρου και με το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) για τις λοιπές κατηγορίες δαπανών. Για τα επενδυτικά σχέδια ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων, το ως άνω ποσοστό των κτιριακών δαπανών, ορίζεται σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

Σε διαφορετική περίπτωση, το σχέδιο ολοκληρώνεται με περικοπή του υπερβάλλοντος κόστους.

ii. Το διαπιστωθέν, μετά από τον έλεγχο υλοποίησης της επένδυσης, ποσό για τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης δεν ξεπερνά το διπλάσιο του αρχικού εγκεκριμένου ποσού για τη συγκεκριμένη κατηγορία δαπάνης.

αδ. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, του ν. 3299/2004 και του σχετικού θεσμικού πλαισίου ενισχυόμενων δαπανών. Σε διαφορετική περίπτωση, το σχέδιο ολοκληρώνεται με περικοπή του υπερβάλλοντος κόστους, ώστε να πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται.

αε. Δεν επέρχεται αύξηση του ενισχυόμενου προϋπολογισμού, ούτε αύξηση του ύψους του ποσού της ενίσχυσης. Σε διαφορετική περίπτωση, το σχέδιο ολοκληρώνεται με περικοπή του υπερβάλλοντος κόστους.

αστ. Το κόστος νέας κατηγορίας δαπάνης, που δεν προβλεπόταν στην εγκριτική απόφαση, είναι δυνατό να γίνει αποδεκτό μετά από αίτημα τροποποίησης που υποβάλλει ο επενδυτικός φορέας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. Β. Σε διαφορετική περίπτωση, το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται χωρίς την ενίσχυση του κόστους της νέας κατηγορίας. Δεν επιτρέπεται η μεταφορά δαπανών μεταξύ των κατηγοριών δαπανών: i) αρχικής επένδυσης για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, ii) μελετών και αμοιβών συμβούλων και iii) έργων και προγραμμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας, όπως αυτές προσδιορίζονται στην εγκριτική απόφαση του επενδυτικού σχεδίου.

αζ. Τηρούνται τα όρια απόκλισης δεικτών αξιολόγησης όπως ορίζονται στο άρθρο 7 της υπ. αριθμ. 17299/19.4.2011 (Β΄ 652) απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τα επενδυτικά σχέδια του παρόντος, καθώς και ο αριθμός των νέων ή και υφιστάμενων θέσεων εργασίας για τα επενδυτικά σχέδια του ν. 3299/2004 και του παρόντος. Σε διαφορετική περίπτωση, το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την επιβολή κυρώσεων, που καθορίζονται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος και, ειδικότερα, τις παρ. 3 και 8.

αη. Η μείωση της ισχύος για επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - ΑΠΕ, ή της δυναμικότητας για λοιπά επενδυτικά σχέδια δεν υπερβαίνει σε ποσοστό το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%), με ταυτόχρονη τροποποίηση ή μη του φυσικού αντικειμένου και αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του ενισχυόμενου κόστους. Σε περίπτωση μείωσης άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και έως πενήντα τοις εκατό (50%) και ταυτόχρονη τροποποίηση ή μη του φυσικού αντικειμένου, το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται μετά από έγκριση αιτήματος τροποποίησης που υποβάλλει ο φορέας στην αρμόδια υπηρεσία, σύμφωνα με την παρ. Β΄. Σε περίπτωση μείωσης της ισχύος ή της δυναμικότητας άνω του πενήντα τοις εκατό (50%), το επενδυτικό σχέδιο δεν νοείται ολοκληρωμένο, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και η χορηγηθείσα ενίσχυση ανακτάται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, προσαυξημένη κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από την ημερομηνία καταβολής.

Β. Ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού αντικειμένου εγκρίνονται από την αρμόδια υπηρεσία, μετά από αιτιολογημένο αίτημα τροποποίησης του φορέα, το οποίο εξετάζεται από την υπηρεσία και γίνεται αποδεκτό υπό τους προαναφερόμενους όρους και προϋποθέσεις της παρ. 1. Για την εξέταση του αιτήματος τροποποίησης δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολόγησης του επενδυτικού σχεδίου.

Γ. Αιτήματα τροποποίησης δύνανται να υποβάλλονται και για τη μεταβολή των παρακάτω όρων της απόφασης υπαγωγής:

αα) Για την τροποποίηση του τρόπου κάλυψης της ίδιας συμμετοχής, στο πλαίσιο του ν. 3299/2004 και ειδικότερα της παρ. 3 του άρθρου 5 ή της παρ. 6 του άρθρου 8, καθώς και του π.δ. 35/2011 (Α΄ 88).

ββ) Για την ενίσχυση δαπανών με συμβατική επένδυση αντί της εγκεκριμένης χρηματοδοτικής μίσθωσης.

γγ) Για την αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή διάσπασης. Το αίτημα εγκρίνεται με τον όρο ολοκλήρωσης της επένδυσης ή συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της στο ίδιο αντικείμενο, καθώς και υπό τον όρο ανάληψης από τον νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.

Για την αλλαγή του υπό σύσταση φορέα της επένδυσης, όπως αυτός περιγράφεται στην εγκριτική απόφαση υπαγωγής. Το αίτημα εγκρίνεται και η εταιρεία που θα υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο δύναται να είναι άλλη από την οριζόμενη στην απόφαση υπαγωγής με τον όρο της διατήρησης αμέσως ή εμμέσως της ίδιας μετοχικής σύνθεσης με τον υπό σύσταση φορέα. Κατά τα λοιπά ισχύουν και οι όροι που αναφέρονται στην περίπτωση αλλαγής του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή

διάσπασης. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης της εν λόγω αλλαγής εντός εξήντα (60) ημερών από τη συντέλεσή της, εφαρμόζονται το άρθρο 14 του παρόντος, καθώς και το άρθρο 10 του ν. 3299/2004, αναλόγως.

δδ) Για την εκμίσθωση της επένδυσης, σύμφωνα με την περ. ζ΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος ή με την παρ. Ββ του άρθρου 10 του ν. 3299/2004.

εε) Για τυχόν λοιπούς όρους της απόφασης υπαγωγής.

Δ. Τα ανωτέρω αιτήματα τροποποίησης, υποβάλλονται καθόλη τη διάρκεια υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων, εντύπως και ηλεκτρονικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων, το οποίο είναι προσβάσιμο μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr-ΕΨΠ) και εξετάζονται βάσει δικαιολογητικών, όρων και προϋποθέσεων, που ορίζονται.

Δεν επιβάλλεται κύρωση σε περίπτωση εκπρόθεσμης δήλωσης των ανωτέρω στοιχείων, εφόσον οι μεταβολές πραγματοποιούνται σε συμμόρφωση σε άλλες ισχύουσες διατάξεις με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ε. Σε περίπτωση μεταβολής της επωνυμίας, της εταιρικής σύνθεσης, της νομικής μορφής, της έδρας ή άλλων στοιχείων επικοινωνίας της ενισχυόμενης επιχείρησης, εφαρμόζονται η παρ. 4 του άρθρου 21 και η παρ. 5 του άρθρου 17 του ν. 4399/2016. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων της παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4399/2016, επιβάλλεται κύρωση, που ορίζεται με την υπουργική απόφαση της προηγούμενης περίπτωσης. Δεν επιβάλλεται κύρωση σε περίπτωση εκπρόθεσμης δήλωσης των ανωτέρω στοιχείων, εφόσον οι μεταβολές πραγματοποιούνται σε συμμόρφωση σε άλλες ισχύουσες διατάξεις.

ΣΤ. Οι διατάξεις της παρ. 6 και 7 του άρθρου 17 του ν. 4399/2016 καταλαμβάνουν και τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στον ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και τον παρόντα.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
## ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Α.Ν. 89/1967

### Άρθρο 45
### Διαδικασία υπαγωγής και υποχρεώσεις των υπαγόμενων επιχειρήσεων - Τροποποίηση της παρ.1 και αντικατάσταση της παρ. 2 του άρθρου 1 του α.ν. 89/1967

Στο άρθρο 1 του α.ν. 89/1967 (Α΄ 132): α) στην παρ. 1, τροποποιείται το δεύτερο εδάφιο ως προς τον υπολογισμό του ελάχιστου ποσού δαπανών των αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα και προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο για την περίπτωση που η ειδική άδεια της παρ. 2 αφορά σε περισσότερες της μιας αυτοτελείς εγκαταστάσεις της αλλοδαπής εταιρείας στην Ελλάδα, β) η παρ. 2 αντικαθίσταται και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

1. Αλλοδαπές εταιρείες μπορούν να εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, με αποκλειστικό σκοπό να παρέχουν στα κεντρικά τους καταστήματα ή σε συνδεδεμένες με αυτές, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), και μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις, υπηρεσίες: (α) συμβουλευτικού χαρακτήρα, (β) κεντρικής λογιστικής υποστήριξης, (γ) ελέγχου ποιότητας παραγωγής, προϊόντων διαδικασιών και υπηρεσιών, (δ) κατάρτισης μελετών, σχεδίων και συμβάσεων, (ε) διαφήμισης και μάρκετινγκ, (στ) επεξεργασίας στοιχείων, (ζ) λήψης και παροχής πληροφοριών, (η) έρευνας και ανάπτυξης, (θ) ανάπτυξης λογισμικού, προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών και υποστήριξης συστημάτων πληροφορικής, (ι) αποθήκευσης και διαχείρισης αρχείων και πληροφοριών, (ια) διαχείρισης προμηθευτών, πελατών και εφοδιαστικής αλυσίδας μη συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης μεταφορών με ίδια μέσα, (ιβ) διαχείρισης και εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού, και (ιγ) δραστηριοτήτων τηλεφωνικού κέντρου και τηλεφωνικής πληροφόρησης που βασίζεται σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Οι εταιρείες που εγκαθίστανται στην Ελλάδα υποχρεούνται μετά από την παρέλευση δώδεκα (12) μηνών από την έναρξη ισχύος της απόφασης της παρ. 2 και εφεξής: α) να απασχολούν στην Ελλάδα προσωπικό αποτελούμενο από τέσσερα (4) τουλάχιστον άτομα, εκ των οποίων ένα (1) δύναται να είναι μερικής απασχόλησης και β) να έχουν για κάθε φορολογικό έτος δαπάνες λειτουργίας στην Ελλάδα ποσού εκατό χιλιάδων (100.000) τουλάχιστον ευρώ. Αν εντός του φορολογικού έτους η περίοδος που αφορά σε υποχρέωση δαπανών είναι μικρότερη των δώδεκα (12) μηνών, το ελάχιστο ποσό δαπανών υπολογίζεται αναλογικά, βάσει της ετήσιας υποχρέωσης του δεύτερου εδαφίου της παρούσας.

Αν η ειδική άδεια της παρ. 2 αφορά σε περισσότερες της μιας αυτοτελείς εγκαταστάσεις της αλλοδαπής εταιρείας στην Ελλάδα, οι συνολικές υποχρεώσεις του δεύτερου εδαφίου αυξάνουν αναλογικά με τον αριθμό των εγκαταστάσεων και ισχύουν για την εταιρεία που εγκαθίσταται συνολικά και όχι για κάθε επιμέρους εγκατάσταση.

Για παραβάσεις της νομοθεσίας περί εισόδου και διαμονής αλλοδαπών ευθύνεται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον με την εταιρεία και ο νόμιμος εκπρόσωπός της στην Ελλάδα, ανεξαρτήτως της τυχόν ποινικής ευθύνης του.

Η παροχή των υπηρεσιών του πρώτου εδαφίου, δεν συνιστά άσκηση πραγματικής διοίκησης στην Ελλάδα κατά την παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), από την εγκαθιστάμενη αλλοδαπή εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις και οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 4 του ν. 4172/2013 δεν εφαρμόζονται.

2. Για την υπαγωγή στις διατάξεις του παρόντος απαιτείται ειδική άδεια εγκατάστασης, η οποία χορηγείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντός προθεσμίας πενήντα (50) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και δύναται να αφορά σε μία ή περισσότερες αυτοτελείς εγκαταστάσεις της αλλοδαπής εταιρείας στην Ελλάδα.

Με όμοια απόφαση, δύναται να χορηγείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών, από την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο παρόν και των δικαιολογητικών που ορίζονται στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 3 και βάσει αιτήματος της αλλοδαπής εταιρείας, προσωρινή άδεια εγκατάστασης, στο περιεχόμενο της οποίας δεν περιλαμβά-

νεται ο προσδιορισμός του περιθωρίου κέρδους του άρθρου 2.

Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ταχθείσας προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης χορήγησης οριστικής άδειας ή προσωρινής άδειας, η αρμοδιότητα έκδοσής τους μεταβιβάζεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Η προσωρινή άδεια έχει ισχύ μέχρι την έκδοση της οριστικής άδειας και βάσει αυτής η εταιρεία δύναται να προβαίνει σε απαραίτητες για τη λειτουργία της ενέργειες ενώπιον των φορολογικών και άλλων αρμόδιων αρχών. Από την έναρξη ισχύος της προσωρινής άδειας εφαρμόζεται η νομοθεσία που αφορά στις εταιρείες που υπάγονται στον παρόντα, εκτός του άρθρου 2 αυτού.

Μετά από την έκδοση της προσωρινής άδειας εγκατάστασης, εφόσον ζητηθούν από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία που απαιτούνται για την τεκμηρίωση του περιθωρίου κέρδους και την έκδοση της οριστικής άδειας, η εταιρεία υποχρεούται να τα προσκομίσει εντός είκοσι (20) ημερών και σε περίπτωση μη υποβολής τους η προσωρινή άδεια ανακαλείται.

3. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται κυρώσεις που συνίστανται σε πρόστιμο ή και ανάκληση της άδειας, εφόσον διαπιστωθούν παραβάσεις των όρων αυτής ή του παρόντος νόμου. Πριν από την επιβολή των κυρώσεων, η διοίκηση οφείλει να καλέσει εγγράφως την εταιρεία, προκειμένου να υποβάλει έκθεση με τις απόψεις της για τις παραβάσεις που τις αποδίδονται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης.»

### Άρθρο 46
### Προϋποθέσεις, διαδικασία εφαρμογής και φορολόγηση του περιθωρίου κέρδους - Σύσταση ελεγκτικής επιτροπής - Τροποποίηση του άρθρου 2 του α.ν. 89/1967

Στο άρθρο 2 του α.ν. 89/1967 (Α΄ 132): α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 3 οι λέξεις «του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ν. 4308/2014», γ) προστίθεται παρ. 5 και το άρθρο 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 2

1. Τα ακαθάριστα έσοδα των εταιρειών του άρθρου 1 από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους, τα οποία εισπράττονται υποχρεωτικά μέσω τραπεζικών εμβασμάτων, προσδιορίζονται με την προσθήκη ενός ποσοστού κέρδους στο σύνολο των πάσης φύσεως εξόδων και αποσβέσεών τους, πλην του φόρου εισοδήματος (μέθοδος cost-plus). Το ποσοστό κέρδους, που εφαρμόζεται σε κάθε εταιρεία, προκύπτει από την εφαρμογή των κριτηρίων της απόφασης της παρ. 1 του άρθρου 3 και διαπιστώνεται με την απόφαση χορήγησης της άδειας εγκατάστασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1, μετά από έλεγχο της επιτροπής της παρ. 5.

Στην ίδια απόφαση, όταν αυτή εκδίδεται ισχυούσης της προσωρινής άδειας εγκατάστασης, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 1, η ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής του διαπιστούμενου περιθωρίου κέρδους μπορεί να ανατρέξει έως τον χρόνο έκδοσης της προσωρινής άδειας, εφόσον το αιτηθεί ειδικά η εταιρεία βάσει αμετάκλητης δήλωσής της, η οποία υποβάλλεται με το αίτημα υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος. Σε περίπτωση που προκύπτει υποχρέωση υποβολής τροποποιητικών φορολογικών δηλώσεων για παρελθόντα φορολογικά έτη εφαρμόζονται αναλογικά τα οριζόμενα στην παρ. 9 του άρθρου 22 του ν. 4174/2013 (Α΄ 170) και η προθεσμία εμπρόθεσμης υποβολής άρχεται από τη δημοσίευση της απόφασης οριστικής άδειας εγκατάστασης.

Στην προσωρινή και οριστική άδεια εγκατάστασης της παρ. 2 του άρθρου 1 ορίζονται, επίσης, οι κατηγορίες υπηρεσιών που παρέχονται, καθώς και οι επιχειρήσεις προς τις οποίες αυτές παρέχονται, καθώς και κάθε άλλος όρος που κρίνεται αναγκαίος για την εφαρμογή του παρόντος.

Το ποσοστό κέρδους του πρώτου εδαφίου επανεξετάζεται ανά πενταετία ή νωρίτερα, εφόσον διαφοροποιούνται σημαντικά οι συνθήκες της αγοράς ή τα στοιχεία δραστηριότητας της εταιρείας. Ο επανακαθορισμός του περιθωρίου κέρδους γίνεται με τροποποίηση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1, μετά από αίτηση της εταιρείας και στη σχετική απόφαση τροποποίησης ορίζεται η ημερομηνία από την οποία εφαρμόζεται το νέο περιθώριο κέρδους. Η ημερομηνία αυτή δεν δύναται να είναι προγενέστερη της έναρξης του φορολογικού έτους εντός του οποίου εκδίδεται η απόφαση τροποποίησης.

Με τροποποίηση της απόφασης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 1, μετά από αίτηση της εταιρείας, δύναται να γίνεται μεταβολή του αριθμού των αυτοτελών εγκαταστάσεων, καθώς και προσθήκη ή αφαίρεση των παρεχόμενων υπηρεσιών και των επιχειρήσεων προς τις οποίες αυτές παρέχονται και να ορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των νέων στοιχείων, που δεν μπορεί να είναι προγενέστερος της ημερομηνίας υποβολής του αιτήματος, τηρούμενων και των όρων του προηγούμενου εδαφίου αν η τροποποίηση επιφέρει επανακαθορισμό του περιθωρίου κέρδους.

Για κάθε αίτηση τροποποίησης, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης επανακαθορισμού του περιθωρίου κέρδους, η σχετική απόφαση εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας για την έκδοση των σχετικών αποφάσεων, η αρμοδιότητα έκδοσής τους μεταβιβάζεται στον Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

2. Για τον καθορισμό των ποσοστών κέρδους, τα οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερα από πέντε τοις εκατό (5%), λαμβάνονται υπόψη ιδίως το είδος των παρεχόμενων από αυτές υπηρεσιών, ο κλάδος δραστηριότητας και οι οδηγίες του Ο.Ο.Σ.Α. για τις χρεώσεις εντός ομίλων επιχειρήσεων.

3. Για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος της εταιρείας, όλα τα έξοδα επί των οποίων υπολογίζεται το ποσοστό κέρδους εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της, εφόσον τεκμηριώνονται από αντίστοιχα παραστατικά στοιχεία που πληρούν τις προϋποθέσεις του ν. 4308/2014 (Α΄ 251).

4. Αν για οποιονδήποτε λόγο τα έσοδα της εταιρείας όπως προκύπτουν από τα βιβλία που τηρεί, είναι μεγαλύτερα από τα έσοδα που προσδιορίζονται με τη μέθοδο της πρώτης παραγράφου του παρόντος, λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα που προκύπτουν από τα βιβλία.

5. Η αρμόδια επιτροπή για τον έλεγχο του ποσοστού κέρδους, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, συ-

στήνεται και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων. Η Επιτροπή αποτελείται από έναν (1) Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που υπηρετεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, ως Πρόεδρο, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού της Γενικής Διεύθυνσης Ιδιωτικών Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Ιδιωτικών Επενδύσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα του ιδίου υπουργείου, τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και έναν ορκωτό ελεγκτή, ως μέλη. Το Τμήμα Εταιρειών Ενδοομιλικών Υπηρεσιών και Άμεσων Επενδύσεων της Διεύθυνσης Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων είναι αρμόδιο για την εισήγηση των θεμάτων στην επιτροπή και τη γραμματειακή υποστήριξή της.

Στον πρόεδρο, τα μέλη, τους γραμματείς και τους εισηγητές της επιτροπής καταβάλλονται οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στις παρ. 1, 2 και 5 του άρθρου 1 της υπ. αριθμ. 26226/3.3.2017 (Υ.Ο.Δ.Δ. 117) κοινής απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης, του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών, όπως εκάστοτε ισχύει.»

**Άρθρο 47**
**Εφαρμογή Πληροφοριακού Συστήματος - Τροποποίηση της παρ. 1 και προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 3 του α.ν. 89/1967**

Στο άρθρο 3 του α.ν. 89/1967 (Α΄ 132) προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφια στην παρ. 1, προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 3

1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων: α) καθορίζονται τα στοιχεία που πρέπει να περιέχουν οι αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την υπαγωγή των εταιρειών στις διατάξεις του παρόντος, β) εξειδικεύονται τα κριτήρια της παρ. 2 του άρθρου 2 του παρόντος, γ) ορίζονται τα όργανα και η διαδικασία ελέγχου των εταιρειών αυτών, δ) εξειδικεύεται το είδος, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία επιβολής των κυρώσεων της παρ. 3 του άρθρου 1 του παρόντος και ε) ορίζεται η διαδικασία και τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την επιστροφή των εγγυητικών επιστολών που προβλέπονταν στις διατάξεις του παρόντος πριν την αντικατάστασή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση του παρόντος. Η αίτηση υπαγωγής και τα σχετικά δικαιολογητικά συνοδεύονται από βεβαίωση δικηγόρου ή ορκωτού ελεγκτή - λογιστή, με την οποία πιστοποιείται ότι τα εν λόγω δικαιολογητικά είναι πλήρη και έχουν εκδοθεί αρμοδίως. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου δύναται να εξειδικεύεται κάθε θέμα που αφορά το περιεχόμενο της βεβαίωσης, τα προσόντα των προσώπων που υπογράφουν και λοιπές αναγκαίες λεπτομέρειες.

2. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν να καθορίζονται και άλλες υπηρεσίες συντονιστικού ή επικουρικού χαρακτήρα, πέραν των αναφερομένων στο άρθρο 1 του παρόντος, τις οποίες επιτρέπεται να παρέχουν οι εταιρείες που υπάγονται στον παρόντα νόμο.

3. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα διενεργείται μέσω ειδικής πλατφόρμας που περιλαμβάνεται στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τον ν. 4314/2014 (Α ΄ 265).»

**Άρθρο 48**
**Απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός νέων θέσεων απασχόλησης - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 89/1967**

Στην παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 89/1967 (Α΄ 132): α) τροποποιείται το τρίτο εδάφιο ως προς τις προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων, β) καταργείται το πέμπτο εδάφιο και το άρθρο 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7

1. Οι ενισχύσεις του άρθρου 6 χορηγούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 του παρόντος και σε εγκατεστημένα στην Ελλάδα υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών, καθώς και ημεδαπές εταιρείες, που παρέχουν υπηρεσίες αποκλειστικά των περιπτώσεων α΄ έως ιγ΄ του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1 σε μη εγκατεστημένες στην Ελλάδα επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι απαραίτητα τα κεντρικά τους καταστήματα ή συνδεδεμένες με αυτές κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 4172/2013 (Α΄ 167). Οι εταιρείες του προηγούμενου εδαφίου δύνανται παράλληλα να παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες και σε επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα, εφόσον αυτό προβλέπεται στην απόφαση της παρ. 3.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων αποτελεί: α) η ανάπτυξη από την ωφελούμενη εταιρεία νέας δραστηριότητας στην Ελλάδα, αναφορικά με το αντικείμενο των παρεχόμενων υπηρεσιών, η οποία δεν ασκείται στην Ελλάδα τα τελευταία δύο (2) έτη μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης, από την ίδια ή άλλες εταιρείες του ομίλου στον οποίο ανήκει, και β) η δημιουργία από τη νέα δραστηριότητα ενός ελάχιστου αριθμού νέων θέσεων απασχόλησης, οι οποίες διατηρούνται τουλάχιστον για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως ορίζεται ανά κατηγορία παρεχόμενων υπηρεσιών και χορηγούμενων ενισχύσεων στην απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 6.

Κατ' εξαίρεση, εταιρείες που θα υποβάλλουν αίτηση έως και 28.6.2019, δύνανται να έχουν αναπτύξει τη νέα δραστηριότητα, πριν την υποβολή της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης και πάντως όχι πριν την 1.1.2019, ημερομηνία κατά την οποία προσμετρώνται και τα δύο (2) τελευταία έτη.

2. Για τις εταιρείες στις οποίες χορηγούνται ενισχύσεις σύμφωνα με το παρόν άρθρο, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 4.

3. Οι ενισχύσεις του παρόντος άρθρου χορηγούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός πενήντα (50) ημερών από την υποβολή σχετικής αίτησης στη Διεύθυνση Κεφαλαίων Εξωτερικού του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

4. Με τις αποφάσεις της παρ. 6 του άρθρου 6 ορίζο-

νται αναλόγως τα αναφερόμενα σε αυτές στοιχεία και λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.»

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
## ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

### Άρθρο 49
### Μεταβατικές διατάξεις

1. Το άρθρο 37 του παρόντος καταλαμβάνει και τα επενδυτικά σχέδια των καθεστώτων ενίσχυσης του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), στα οποία δεν έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης.

2. Η δυνατότητα έκδοσης προσωρινής άδειας της παρ. 2 του άρθρου 1 του α.ν. 89/1967 (Α΄132) και η υποχρέωση υποβολής της βεβαίωσης δικηγόρου ή ορκωτού ελεγκτή λογιστή της παρ. 1 του άρθρου 3 του α.ν. 89/1967, ισχύουν για όσες αιτήσεις υποβληθούν μετά την έκδοση της απόφασης του άρθρου 3 του α.ν. 89/1967. Μέχρι την έκδοση της ως άνω απόφασης, ισχύει η υπό στοιχεία ΙΕ/4487/466/8.2.2006 (Β΄ 152) απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών.

3. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στον ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και στον ν. 3908/2011 (Α΄ 8), εφαρμόζεται το άρθρο 14Β του ν. 3908/2011.

### Άρθρο 50
### Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) Η περ. δ΄ του άρθρου 12 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117), περί του ορισμού των επιχειρήσεων, οι οποίες παρουσιάζουν αύξηση της απασχόλησής τους.

β) Η περ. ια΄ του άρθρου 12 του ν. 4399/2016, περί έκδοσης κοινής απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του αρμοδίου υπουργού, για την εφαρμογή της περ. στ΄ του άρθρου 12.

γ) Το άρθρο 41 του ν. 4712/2020 (Α΄ 146), περί ένταξης αθλητικών εγκαταστάσεων στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016.

## ΜΕΡΟΣ Γ΄
## ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥΣ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
## ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

### Άρθρο 51
### Σκοπός και αντικείμενο

1. Σκοπός του παρόντος είναι η δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τις «εταιρείες-τεχνοβλαστούς» (spin-offs) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των Ερευνητικών Κέντρων. Για την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης που παράγεται από μέλη Δ.Ε.Π. των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), όπως ορίζονται στην περ. ια΄ του άρθρου 2 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), από μέλη ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού με ερευνητική δραστηριότητα των ΑΕΙ, όπως ορίζονται στο άρθρο 29 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), καθώς και από ερευνητές κάθε βαθμίδας και από ερευνητικό προσωπικό Ερευνητικών Κέντρων, όπως ορίζονται στον ν. 4310/2014 (Α΄ 258), είναι δυνατόν να ιδρύονται, κατά τους όρους του παρόντος, κεφαλαιουχικές εταιρείες για την εμπορική αξιοποίηση, οι οποίες αποτελούν εταιρείες-τεχνοβλαστούς (spin-offs) των Α.Ε.Ι. ή των Ερευνητικών Κέντρων. Η δράση των εταιρειών - τεχνοβλαστών δεν σχετίζεται με τη βασική αποστολή των Α.Ε.Ι. και των Ερευνητικών Κέντρων, όπως η έρευνα και η εκπαίδευση.

2. Οι εταιρείες-τεχνοβλαστοί έχουν ως αντικείμενο την εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης και ιδρύονται, στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., από τα μέλη Δ.Ε.Π. ή τα μέλη ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού των Α.Ε.Ι. με ερευνητική δραστηριότητα που παρήγαγαν τα ερευνητικά αποτελέσματα ή τη γνώση, με δυνητική συμμετοχή του ιδίου του Α.Ε.Ι. ή τρίτων νομικών ή φυσικών προσώπων και, στην περίπτωση των Ερευνητικών Κέντρων, από τους ερευνητές ή τα μέλη ερευνητικού προσωπικού που παρήγαγαν τα ερευνητικά αποτελέσματα ή τη γνώση, με δυνητική συμμετοχή του Ερευνητικού Κέντρου ή τρίτων νομικών ή φυσικών προσώπων.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
## ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ - ΤΕΧΝΟΒΛΑΣΤΟΥ

### Άρθρο 52
### Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. «Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας»:

αα) Τα δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, την ενωσιακή νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.

αβ) Τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, τηντενωσιακή νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.

β. «Εκτελεστικό μέλος διοίκησης»:

Ως εκτελεστικό μέλος διοίκησης ορίζεται η ιδιότητα άσκησης εξουσίας διαχείρισης και εκπροσώπησης σε εμπορική κεφαλαιουχική εταιρεία βάσει των νόμων που διέπουν τη λειτουργία των εμπορικών εταιρειών και ιδίως οι ιδιότητες διαχειριστή, μέλους ή προέδρου διοικητικού συμβουλίου, ή διευθύνοντος συμβούλου, ή νομίμου εκπροσώπου εταιρείας.

γ. «Ερευνητές»:

γα) Τα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι., όπως ορίζονται στην περ. ια΄ του άρθρου 2 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), συμπεριλαμβανομένων και των αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π., και όσων έχουν ερευνητική δραστηριότητα από τα μέλη ειδικών κατηγοριών διδακτικού και εργαστηριακού προσωπικού των Α.Ε.Ι. του άρθρου 29 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195) (Ε.Δ.Ι.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π.). Για τους σκοπούς του παρόντος ως «ερευνητές» νοούνται, επίσης, οι Επισκέπτες Καθηγητές της παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011, οι ακαδημαϊκοί υπότροφοι της παρ. 7 του άρθρου 29 του ν. 4009/2011, μεταδιδακτορικοί ερευνητές, το πρόσθετο ερευνητικό και επιστημονικό προσωπικό που επιλέγεται σύμφωνα με το άρθρο 64 του ν. 4485/2017 δυνάμει σύμβασης έργου ή εργασίας ορισμένου χρόνου ή υποτροφίας, υποψήφιοι διδάκτορες και μεταπτυχιακοί φοιτητές, εφόσον στην αίτηση ίδρυσης εταιρείας τεχνοβλαστού της παρ. 3 του άρθρου 53 δηλωθεί ότι συμμετείχαν στη δημιουργία της γνώσης και των ερευνητικών αποτελεσμάτων στον ερευνητικό οργανισμό.

γβ) Οι ερευνητές κάθε βαθμίδας και τα μέλη ερευνητικού προσωπικού των ερευνητικών κέντρων με ερευνητική δραστηριότητα όπως ορίζονται στον ν. 4310/2014 (Α΄ 258) και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες των Ερευνητικών Κέντρων.

δ. «Ερευνητικός οργανισμός»:

Ως ερευνητικοί οργανισμοί ορίζονται τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), τα ερευνητικά κέντρα (Ε.Κ.) δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, τα ερευνητικά πανεπιστημιακά ινστιτούτα (Ε.Π.Ι.), τα επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα (Ε.Τ.Π.), οι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί ιδιωτικού δικαίου, οι τεχνολογικοί φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου που εποπτεύονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα ερευνητικά κέντρα, τα ινστιτούτα και οι τεχνολογικοί φορείς του άρθρου 13α του ν. 4310/2014.

ε. «Κανονισμός Ερευνητικού Οργανισμού»:

Εσωτερικοί κανονισμοί, κανονισμοί διαχείρισης υπηρεσιών ή οργάνων των ερευνητικών οργανισμών, αποφάσεις συγκλήτου ή διοικητικού συμβουλίου και πρυτανικού συμβουλίου, που αποτελούν διοικητικές πράξεις, μέσω των οποίων ρυθμίζονται ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας των ερευνητικών οργανισμών.

στ. «Σύμβαση τεχνοβλαστού»:

Η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του ερευνητικού οργανισμού και της εταιρείας - τεχνοβλαστού για τη ρύθμιση της σχέσης του ερευνητικού οργανισμού με την εταιρεία - τεχνοβλαστό κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 60.

ζ. «Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας»:

Η ειδική δομή που λειτουργεί σε ερευνητικό οργανισμό, η οποία έχει ως αρμοδιότητα την υποστήριξη του ερευνητικού οργανισμού και των ερευνητών στην εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων και γνώσης και στη μεταφορά τεχνολογίας επί αυτών και η οποία είτε προβλέπεται στον οργανισμό του ερευνητικού οργανισμού είτε συγκροτείται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του οργανισμού, δηλαδή της Συγκλήτου για τα Α.Ε.Ι. και του Διοικητικού Συμβουλίου για τα Ερευνητικά Κέντρα. Η ονομασία της εν λόγω δομής δύναται να είναι διαφορετική από τον όρο «Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας», όπως «Γραφείο Μεταφοράς Τεχνογνωσίας» ή «Μονάδα Καινοτομίας» ή «Γραφείο Καινοτομίας». Για τους σκοπούς του παρόντος κάθε τέτοια δομή, ανεξαρτήτως της ονομασίας της, ορίζεται ως «Γραφείο Μεταφοράς Τεχνολογίας».

η. «Εταιρεία - Τεχνοβλαστός (spin-off)»:

Κεφαλαιουχική εταιρεία που ιδρύεται από το ακαδημαϊκό ή ερευνητικό προσωπικό των ερευνητικών οργανισμών της Χώρας προς τον σκοπό της εμπορικής αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης που παράγει το συγκεκριμένο προσωπικό, από μόνο του ή και σε συνεργασία με τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς του στους ερευνητικούς οργανισμούς.

**Άρθρο 53**
**Ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού**

1. Για την ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού, αποφασίζει: α) το πρυτανικό συμβούλιο, στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., ή (β) το διοικητικό συμβούλιο, στην περίπτωση Ερευνητικού Κέντρου ή κάθε άλλου ερευνητικού οργανισμού. Το πρυτανικό συμβούλιο δύναται να μεταβιβάζει τη σχετική αρμοδιότητα στην Εταιρεία Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας του Πανεπιστημίου.

2. Στην περίπτωση των Α.Ε.Ι., για τη λήψη της απόφασης του πρυτανικού συμβουλίου λαμβάνεται υπόψη γνώμη της Επιτροπής Ερευνών, κατόπιν πρότασης του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας, η οποία περιλαμβάνει τα οριζόμενα στην παρ. 4. Στην περίπτωση Ερευνητικού Κέντρου ή άλλου οργανισμού, για τη λήψη της απόφασης λαμβάνεται υπόψη γνώμη του Γραφείου Μεταφοράς Τεχνολογίας ή της αντίστοιχης αρμόδιας υπηρεσίας, η οποία περιλαμβάνει τα οριζόμενα στην παρ. 4. Για τη λήψη της απόφασης τα αρμόδια όργανα μπορούν επίσης να λαμβάνουν υπόψη οικονομοτεχνικές μελέτες, γνώμες, εισηγήσεις και πορίσματα ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων, φορέων και διεθνούς κύρους συμβουλευτικών φορέων.

3. Οι ενδιαφερόμενοι ερευνητές υποβάλλουν στο αποφασίζον όργανο της παρ. 1 την αίτηση για ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού, η οποία περιέχει κατ' ελάχιστον τα εξής:

(α) Αίτημα ίδρυσης και ενδιαφερόμενους συνιδρυτές.

(β) Σαφή προσδιορισμό των αποτελεσμάτων έρευνας που προτείνονται προς αξιοποίηση μέσω εταιρείας - τεχνοβλαστού και των φυσικών προσώπων που συμμετείχαν στην παραγωγή των αποτελεσμάτων ως ερευνητές, καθώς και των φορέων από τους οποίους αυτοί προέρχονται.

(γ) Κλάδο ή κλάδους αγοράς επί της οποίας προτείνεται να δραστηριοποιηθεί η εταιρεία - τεχνοβλαστός.

4. Η γνώμη του οργάνου ή της υπηρεσίας της παρ. 2 προς τα αποφασίζοντα όργανα της παρ. 1 για ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τα εξής:

(α) Το αίτημα ίδρυσης και τους ενδιαφερόμενους συνιδρυτές.

(β) Τον σαφή προσδιορισμό των αποτελεσμάτων έρευνας που προτείνονται προς αξιοποίηση μέσω εταιρείας - τεχνοβλαστού και των φυσικών προσώπων που συμμετείχαν στην παραγωγή των αποτελεσμάτων ως ερευνητές, καθώς και των φορέων από τους οποίους αυτοί προέρχονται.

(γ) Τον κλάδο ή τους κλάδους αγοράς επί της οποίας προτείνεται να δραστηριοποιηθεί η προτεινόμενη εταιρεία - τεχνοβλαστός.

(δ) Το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού του άρθρου 60.

(ε) Την έκθεση βιωσιμότητας και τα στοιχεία επιχειρησιακού σχεδιασμού.

Ο κανονισμός του ερευνητικού οργανισμού δύναται να προβλέπει πρόσθετες προϋποθέσεις και αναλυτικότερες ρυθμίσεις για το περιεχόμενο της αίτησης, για τον προτεινόμενο τρόπο προετοιμασίας επιχειρηματικού σχεδιασμού, καθώς και για τη διαδικασία εξέτασης της αίτησης από την γνωμοδοτούσα υπηρεσία και το αποφασίζον όργανο.

5. Οι εταιρείες - τεχνοβλαστοί ιδρύονται μετά από την απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παρ. 1. Με την εν λόγω απόφαση:

(α) Εγκρίνεται η ίδρυση της εταιρείας - τεχνοβλαστού.

(β) Εγκρίνεται η συμμετοχή στην εταιρεία - τεχνοβλαστό Ερευνητών, καθώς και η ενδεχόμενη συμμετοχή τους στη διοίκηση της εταιρείας - τεχνοβλαστού, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 57.

(γ) Αποφασίζεται η συμμετοχή του ερευνητικού οργανισμού στην εταιρεία - τεχνοβλαστό και οι ειδικότεροι ό-

ροι της συμμετοχής, σύμφωνα με το άρθρο 61.

(δ) Εγκρίνεται το σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού, που έχει υποβληθεί, σύμφωνα με το άρθρο 60.

Ο κανονισμός του ερευνητικού οργανισμού είναι δυνατόν να ορίζει περισσότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία λήψης απόφασης.

(ε) Αποφασίζεται, η συμμετοχή ή μη του οργανισμού στη διαδικασία κατοχύρωσης των δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας.

6. Τα αρμόδια όργανα της παρ. 1 δύνανται να αρνηθούν να εγκρίνουν την ίδρυση εταιρείας - τεχνοβλαστού με αιτιολογημένη απόφαση, σε περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται για τη διαφύλαξη των συμφερόντων των οργανισμών. Σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατή η απόρριψη έγκρισης στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων έρευνας συνιστά προσβολή δικαιωμάτων τρίτων, ή εάν ο αιτών την άδεια ίδρυσης ερευνητής αθέτησε κατά το παρελθόν συμβατικές υποχρεώσεις εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που είχε αναλάβει έναντι του ερευνητικού οργανισμού, ή όταν συντρέχουν λόγοι προστασίας δημοσίου συμφέροντος, ή ο σκοπός της εταιρίας αντίκειται προς την αποστολή του ερευνητικού οργανισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

7. Η απόφαση περί ίδρυσης ή μη εταιρείας - τεχνοβλαστού επί της αίτησης των ερευνητών της παρ. 3, εκδίδεται το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή της αίτησης, άλλως θεωρείται ότι η αίτηση έχει εγκριθεί, εφόσον έχει υποβληθεί θετική γνώμη.

8. Εάν επί των προς αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων εκκρεμεί η υποβολή αίτησης για κατοχύρωση δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας ο ερευνητικός οργανισμός προβαίνει, από κοινού με τους συνδικαιούχους ερευνητές, πριν την έκδοση της απόφασης περί ίδρυσης της εταιρείας - τεχνοβλαστού, στην κατάθεση των απαιτούμενων αιτήσεων κατοχύρωσης δηλαδή, σε περίπτωση εφεύρεσης, της αίτησης για δίπλωμα ευρεσιτεχνίας σε περίπτωση υποδείγματος χρησιμότητας, της αίτησης για το πιστοποιητικό υποδείγματος χρησιμότητας και σε περίπτωση βιομηχανικού σχεδίου, της αίτησης για κατοχύρωση βιομηχανικού σχεδίου.

### Άρθρο 54
### Προθεσμία ίδρυσης εταιρείας

Μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης που εγκρίνει την ίδρυση της εταιρείας - τεχνοβλαστού, οι ιδρυτές - εταίροι προβαίνουν στην ίδρυση της εταιρείας - τεχνοβλαστού εντός έξι (6) μηνών από την έκδοση της εγκριτικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 53 ή την άπρακτη πάροδο της προβλεπόμενης προθεσμίας σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 53, και υπογράφεται, βάσει του εγκεκριμένου σχεδίου της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 53, η σύμβαση τεχνοβλαστού κατά τους όρους του άρθρου 60. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της ως άνω προθεσμίας των έξι (6) μηνών, οι ενδιαφερόμενοι ερευνητές υποβάλουν εκ νέου την αίτηση της παρ. 3 του άρθρου 53 και ακολουθείται εκ νέου η προβλεπόμενη στο ίδιο άρθρο διαδικασία.

### Άρθρο 55
### Κοινή εταιρεία - τεχνοβλαστός περισσότερων ερευνητικών οργανισμών

1. Σε περίπτωση που οι ερευνητές προέρχονται από διαφορετικούς ερευνητικούς οργανισμούς, η αίτηση ίδρυσης εταιρείας - τεχνοβλαστού υποβάλλεται από τον κάθε ερευνητή στον οργανισμό στον οποίο ανήκει, στο αρμόδιο όργανο της παρ. 1 του άρθρου 53. Ο κάθε ερευνητικός οργανισμός ακολουθεί την προβλεπόμενη στο άρθρο 53 διαδικασία. Ως προς τη σύμβαση τεχνοβλαστού του άρθρου 60 ισχύουν τα προβλεπόμενα στο εν λόγω άρθρο.

2. Σε περίπτωση εταιρείας - τεχνοβλαστού που ιδρύεται από ερευνητές περισσότερων ερευνητικών οργανισμών σύμφωνα με την παρ. 1 συντάσσεται κοινό σχέδιο σύμβασης τεχνοβλαστού του άρθρου 60. Σε αυτό καθορίζεται το ποσοστό ιδιοκτησίας εκάστου ερευνητικού οργανισμού επί των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που εκχωρούνται στην εταιρεία - τεχνοβλαστό. Η εν λόγω σύμβαση τεχνοβλαστού συνάπτεται ως ενιαία σύμβαση για όλους τους ερευνητικούς οργανισμούς και έχει συμβαλλόμενα μέρη αφενός την εταιρεία - τεχνοβλαστό ή τους ιδρυτές-εταίρους αυτής κατά τα οριζόμενα στην παρ. 13 του άρθρου 60 και αφετέρου από κοινού τους ερευνητικούς οργανισμούς από τους οποίους προέρχονται οι ερευνητές - εταίροι.

### Άρθρο 56
### Έδρα εταιρείας - τεχνοβλαστού

Οι εταιρείες-τεχνοβλαστοί δύνανται να έχουν την έδρα τους είτε (α) στην Ελλάδα, είτε (β) σε άλλο κράτος, εφόσον ιδρύουν στην Ελλάδα υποκατάστημα ή γραφείο ή άλλη εγκατάσταση που αναγνωρίζεται από τη φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα ως μόνιμη εγκατάσταση. Επίσης, δύνανται να ιδρύονται έχοντας την έδρα τους στην Ελλάδα και να μεταφέρουν την έδρα τους σε άλλο κράτος μετά την ίδρυσή τους, υπό την προϋπόθεση ότι διατηρούν υποκατάστημα ή γραφείο ή άλλη εγκατάσταση που αναγνωρίζεται από τη φορολογική νομοθεσία στην Ελλάδα.

### Άρθρο 57
### Συμμετοχή ερευνητών σε εταιρεία - τεχνοβλαστό

1. Οι ερευνητές που συμμετείχαν στην παραγωγή των ερευνητικών αποτελεσμάτων ή της γνώσης που αποτελεί αντικείμενο αξιοποίησης της εταιρείας - τεχνοβλαστού δύνανται: (α) να ιδρύουν ως ιδρυτές - εταίροι την εταιρεία - τεχνοβλαστό για την αξιοποίηση των εν λόγω ερευνητικών αποτελεσμάτων ή της γνώσης, (β) να εισέρχονται ως εταίροι στην εταιρεία - τεχνοβλαστό μετά την ίδρυσή της, εφόσον εγκριθεί η συμμετοχή τους σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53 στο πλαίσιο της απόφασης έγκρισης εταιρείας - τεχνοβλαστού, (γ) να γίνονται εκτελεστικά μέλη διοίκησης στην εταιρεία - τεχνοβλαστό. Δύνανται να αποκτούν εταιρική συμμετοχή επί υφισταμένων εταιρειών-τεχνοβλαστών και οι ερευνητές οι οποίοι παρήγαγαν ή συμμετείχαν στην παραγωγή ε-

ρευνητικών αποτελεσμάτων που παραχωρούνται προς εκμετάλλευση στην εταιρεία - τεχνοβλαστό μετά την ίδρυσή της, μέσω σχετικής τροποποίησης της σύμβασης τεχνοβλαστού του άρθρου 60, εφόσον εγκριθεί η συμμετοχή τους με απόφαση του οργάνου της παρ. 1 του άρθρου 53, η οποία λαμβάνεται με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 53 για την απόφαση έγκρισης εταιρείας - τεχνοβλαστού, δηλαδή κατόπιν αίτησης του ερευνητή και με πρόταση του οργάνου της παρ. 2 του εν λόγω άρθρου.

2. Στην απόφαση έγκρισης συμμετοχής σε εταιρεία - τεχνοβλαστό κατά την παρ. 5 του άρθρου 53 αναγνωρίζεται ότι ο ερευνητής δύναται να αφιερώνει μέρος του χρόνου άσκησης των καθηκόντων του στην υποστήριξη του έργου εταιρείας - τεχνοβλαστού, χωρίς να απαιτείται να λαμβάνει άδεια από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού. Ειδικώς οι ερευνητές που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Ε.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. δύνανται να αφιερώνουν μέρος του χρόνου άσκησης των καθηκόντων τους στην υποστήριξη του έργου εταιρείας - τεχνοβλαστού, χωρίς να απαιτείται η λήψη άδειας, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν το ελάχιστο όριο των ωρών διδακτικού έργου, όπως αυτό ανατίθεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η σχετική απόφαση δύναται να προβλέπει όρους υπό τους οποίους το μέλος δύναται να ασκεί ερευνητική ή συμβουλευτική δραστηριότητα στην εταιρεία - τεχνοβλαστό.

3. Η συμμετοχή του ερευνητή σε εταιρεία - τεχνοβλαστό με την ιδιότητα του εταίρου ή μέλους διοίκησης, συνυπολογίζεται στην εκλογή ή εξέλιξη στις βαθμίδες. Ειδικώς κατά τη διαδικασία εκλογής ή εξέλιξης των μελών Δ.Ε.Π., η συμμετοχή ερευνητή σε εταιρία - τεχνοβλαστό συνεκτιμάται στο πλαίσιο της αξιολόγησης του ερευνητικού έργου κάθε υποψηφίου.

4. Οι Ερευνητές που συμμετέχουν στην εταιρεία - τεχνοβλαστό δύνανται να αναλαμβάνουν θέση εκτελεστικού μέλους διοίκησης στην εταιρεία, εφόσον υφίσταται σχετική πρόβλεψη στην απόφαση έγκρισης της συμμετοχής τους. Στην απόφαση προσδιορίζεται το χρονικό διάστημα ανάληψης θέσης ως εκτελεστικού μέλους διοίκησης, το οποίο δεν δύναται να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη κάθε φορά, με δυνατότητα ανανέωσης κατόπιν αίτησης της εταιρείας - τεχνοβλαστού προς το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού, όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 53.

5. Με αίτημα του ερευνητή μπορεί να χορηγείται από το εκάστοτε αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού άδεια άνευ αποδοχών των παρ. 5 και 6 του άρθρου 27 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195) ή έγκριση για ένταξη σε καθεστώς μερικής απασχόλησης με αντίστοιχες μειωμένες αποδοχές σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή αντίστοιχες άδειες για τις λοιπές κατηγορίες Ερευνητών, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Στον κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού μπορεί να ορίζεται η χρονική διάρκεια των ως άνω αδειών. Οι ως άνω άδειες δεν υπόκεινται στις προϋποθέσεις του άρθρου 51 του ν. 3528/2007 (Α΄ 26). Στον κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού μπορεί να ορίζονται επίσης κανόνες για την αποτροπή συγκρούσεων συμφερόντων, ιδίως, για την αποφυγή υπέρμετρου περιορισμού του χρόνου άσκησης των λοιπών, εκτός εταιρείας - τεχνοβλαστού, ακαδημαϊκών ή ερευνητικών καθηκόντων του ερευνητή.

6. Κάθε ερευνητής του ερευνητικού οργανισμού δύναται να συνάπτει σύμβαση έργου με την εταιρεία - τεχνοβλαστό με αντικείμενο την υλοποίηση ερευνητικής δραστηριότητας της εταιρείας. Στην περίπτωση που η σύναψη σύμβασης έργου αφορά σε μέλος που είναι και εταίρος τεχνοβλαστού ή είναι εκτελεστικό μέλος διοίκησης στην εταιρεία - τεχνοβλαστό, τότε η έγκριση μπορεί να δίνεται με την απόφαση χορήγησης άδειας του δευτέρου εδαφίου της παρ. 5. Για τις προϋποθέσεις σύναψης σύμβασης έργου μεταξύ εταίρων και εταιρείας ισχύει η εθνική ή αλλοδαπή νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία της εταιρείας σύμφωνα με την έδρα της.

**Άρθρο 58**
**Συγκρούσεις συμφερόντων**

Στον κανονισμό των ερευνητικών οργανισμών είναι δυνατόν να ορίζονται ειδικότεροι όροι για τη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και για τους όρους ανάληψης δεσμεύσεων για την αποφυγή συγκρούσεων συμφερόντων από τα μέλη ακαδημαϊκού ή ερευνητικού προσωπικού που συμμετέχουν σε εταιρείες-τεχνοβλαστούς, ως εταίροι, με ή χωρίς θέση εκτελεστικού μέλους διοίκησης. Σύγκρουση συμφερόντων τίθεται ιδίως: (α) όταν η δραστηριότητα του μέλους στο πλαίσιο της εταιρείας - τεχνοβλαστού περιορίζει τον χρόνο που αφιερώνει στα λοιπά καθήκοντά του και ιδίως στην ερευνητική του δραστηριότητα, προκαλώντας καθυστερήσεις ή επιδρώντας αρνητικά στην αποτελεσματικότητα του έργου της ερευνητικής ομάδας στην οποία συμμετέχει, (β) όταν ο ερευνητής αποτελεί μέλος του αποφασίζοντος οργάνου της παρ. 1 του άρθρου 53 ή του εισηγούμενου οργάνου της παρ. 2 του άρθρου 53, (γ) όταν η χρήση υποδομών και εγκαταστάσεων του ερευνητικού οργανισμού από το μέλος ακαδημαϊκού ή ερευνητικού προσωπικού στο πλαίσιο της εταιρείας - τεχνοβλαστού, εφόσον έχει παραχωρηθεί τέτοια χρήση στην εταιρεία - τεχνοβλαστό, βάσει της σύμβασης του άρθρου 60 περιορίζει τη διαθεσιμότητα των υποδομών και εγκαταστάσεων αυτών για το υπόλοιπο ερευνητικό ή ακαδημαϊκό προσωπικό του ερευνητικού οργανισμού.

**Άρθρο 59**
**Εταιρεία - τεχνοβλαστός ως ανάδοχος δημοσίων συμβάσεων**

Η ανάθεση στις εταιρείες-τεχνοβλαστούς εκπόνησης μελετών ή προγραμμάτων ή εκτέλεσης συγκεκριμένου έργου ή προμήθειας υλικού ή παροχής υπηρεσιών στον οικείο ή σε άλλον ερευνητικό οργανισμό γίνεται βάσει της νομοθεσίας για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων, ιδίως, στις περιπτώσεις στις οποίες μέτοχος του αναδόχου τυγχάνει ταυτόχρονα μέλος του αποφασίζοντος οργάνου της αναθέτουσας αρχής.

**Άρθρο 60**
**Σύμβαση τεχνοβλαστού**

1. Μετά την έκδοση της εγκριτικής απόφασης της παρ. 5 του άρθρου 53 και ενώ εκκρεμεί η εκπλήρωση της υπο-

χρέωσης των ιδρυτών-εταίρων που προβλέπεται στο άρθρο 54 να προβούν εντός έξι (6) μηνών στην ίδρυση της εταιρείας, ο ερευνητικός οργανισμός υπογράφει με τους ιδρυτές-εταίρους, οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό της υπό σύσταση εταιρείας, τη σύμβαση τεχνοβλαστού.

2. Η σύμβαση τεχνοβλαστού ακολουθεί το εγκεκριμένο σχέδιο σύμβασης της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 53, στο οποίο τίθενται οι όροι εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του Οργανισμού από την εταιρεία - τεχνοβλαστό. Η υπογραφόμενη με τους ιδρυτές - εταίρους σύμβαση τεχνοβλαστού συνάπτεται με την αίρεση ίδρυσης της Εταιρείας και με την πρόβλεψη η σύμβαση να τεθεί σε ισχύ αμέσως μετά την ίδρυση της Εταιρείας. Με την ίδρυσή της, η εταιρεία - τεχνοβλαστός καθίσταται αυτοδικαίως συμβαλλόμενο μέρος.

3. Η σύμβαση τεχνοβλαστού είναι ορισμένης διάρκειας, η οποία ορίζεται στην απόφαση έγκρισης της ίδρυσης της εταιρείας - τεχνοβλαστού του άρθρου 53, και δυνάμει αυτής ρυθμίζονται τα εξής ζητήματα:

(α) Ο ερευνητικός οργανισμός αναλαμβάνει να παραχωρήσει στην εταιρεία - τεχνοβλαστό, ο ίδιος ως ιδιοκτήτης ή ως συνιδιοκτήτης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας από κοινού με τους συνιδιοκτήτες ερευνητές, οι οποίοι συμβάλλονται στη σύμβαση ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι, σύμφωνα με την παρ. 4, δικαιώματα για την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων που δηλώθηκαν, σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 53. Τα εν λόγω δικαιώματα δύνανται να συνίστανται στα εξής:

(αα) είτε παραχώρηση άδειας, αποκλειστικής ή μη, εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί αποτελεσμάτων έρευνας ή δικαιωμάτων επί αιτήσεων κατοχύρωσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των εν λόγω αποτελεσμάτων έρευνας, καθορίζοντας τους όρους της παραχώρησης, δηλαδή τη γεωγραφική εμβέλεια και τη διάρκεια, έναντι αντιτίμου, δηλαδή δικαιωμάτων εκμετάλλευσης που ορίζονται στην περ. γ΄.

(αβ) είτε μεταβίβαση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή των δικαιωμάτων επί αιτήσεων κατοχύρωσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων έρευνας, έναντι αντιτίμου, δηλαδή τιμήματος που ορίζεται στην περ. γ΄.

(αγ) είτε συνδυασμό των ανωτέρω.

(β) Δύναται να ορίζονται:

(βα) Οι όροι εκμίσθωσης ή παραχώρησης χρήσης, έναντι ανταλλάγματος, ερευνητικού και επιστημονικού εξοπλισμού, υποδομών και άλλων εγκαταστάσεων για συγκεκριμένο χρόνο και υπό όρους που διασφαλίζουν τη χρήση και τη λειτουργία του εξοπλισμού, των υποδομών και των εγκαταστάσεων σύμφωνα με την αποστολή του, όπως ορίζεται στη νομοθεσία που διέπει τον ερευνητικό οργανισμό και εφόσον προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία τέτοια εκμίσθωση. Για ενδεχόμενη συνέχιση της έρευνας από την εταιρεία - τεχνοβλαστό, με χρήση των εγκαταστάσεων του Οργανισμού, καθορίζονται με σαφήνεια εκ των προτέρων οι δικαιούχοι των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων που θα παραχθούν.

(ββ) Όροι εκμίσθωσης χώρου γραφείων σε ακίνητο στο οποίο έχει ιδιοκτησία, μισθώνει ή διαχειρίζεται ο ερευνητικός οργανισμός ή η εταιρία αξιοποίησης και διαχείρισης περιουσίας του οργανισμού, εφόσον προβλέπεται τέτοια εκμίσθωση.

(βγ) Όροι άδειας χρήσης της επωνυμίας ή του εγκεκριμένου λογοτύπου του ερευνητικού οργανισμού από την εταιρεία - τεχνοβλαστό, εφόσον παραχωρείται τέτοια άδεια. Η άδεια παραχωρείται με μοναδικό σκοπό να καταστεί γνωστή στις συναλλαγές η προέλευσή της από τον συγκεκριμένο ερευνητικό οργανισμό. Η εταιρεία - τεχνοβλαστός δεν δύναται να περιλαμβάνει στην επωνυμία της, όπως αυτή ορίζεται στο καταστατικό της, την επωνυμία του ερευνητικού οργανισμού ή τμήμα αυτής ή να χρησιμοποιεί ως λογότυπό της το εγκεκριμένο λογότυπο του ερευνητικού οργανισμού.

(βδ) Δυνατότητα ανανέωσης ή χορήγησης παράτασης της διάρκειας πέραν της αρχικώς ορισθείσας.

(γ) Ορίζεται το αντίτιμο που καταβάλλει η εταιρεία - τεχνοβλαστός προς τον ερευνητικό οργανισμό για τα οριζόμενα ανωτέρω υπό (α) δικαιώματα και για τις οριζόμενες ανωτέρω υπό (β) παροχές για κάθε μία από αυτές. Το αντίτιμο στην περίπτωση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης στην περίπτωση της υποπερ. (αα) της περ. α΄ δύναται να υπολογίζεται είτε ως κατ' αποκοπήν ποσό είτε ως ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου εργασιών είτε επί των καθαρών ετησίων λογιστικών κερδών της εταιρείας - τεχνοβλαστού είτε ως συνδυασμός των παραπάνω.

(δ) Ορίζονται:

(δα) υποχρεώσεις περιοδικής ενημέρωσης της εταιρείας - τεχνοβλαστού προς τον ερευνητικό οργανισμό για τη δραστηριότητά της και για τα οικονομικά στοιχεία της, βάσει των οποίων υπολογίζονται τα οφειλόμενα,

(δβ) όροι τήρησης εχεμύθειας και προστασίας των εκχωρουμένων δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας,

(δγ) δεσμεύσεις για τη διασφάλιση αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τους εταίρους που είναι μέλη του ερευνητικού ή ακαδημαϊκού προσωπικού,

(δδ) οι όροι πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης τεχνοβλαστού για σπουδαίο λόγο. Σπουδαίο λόγο δύνανται να συνιστούν ιδίως: i) η μη τήρηση των συμφωνηθέντων όρων εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων, ii) η μη εμπρόθεσμη καταβολή των συμφωνηθέντων ποσοστών από την εκμετάλλευση των δικαιωμάτων, iii) η απόκρυψη εσόδων, iv) η εκχώρηση υποαδειών κατά παράβαση της σύμβασης εταιρείας - τεχνοβλαστού, v) η κήρυξη της εταιρείας σε κατάσταση πτώχευσης, vi) οποιαδήποτε συμπεριφορά της εταιρείας ή μελών της, που δύναται να προκαλέσει βλάβη στη φήμη ή στα συμφέροντα του ερευνητικού οργανισμού, vii) η χρήση του ερευνητικού και επιστημονικού εξοπλισμού και των εγκαταστάσεων του ερευνητικού οργανισμού, που έχει παραχωρηθεί, κατά τρόπο που εμποδίζει την εκπλήρωση της αποστολής του και των καθηκόντων του λοιπού προσωπικού του, viii) παράβαση όρων σχετικά με την υποχρέωση ενημέρωσης και εχεμύθειας, ix) η απρόοπτη μεταβολή συνθηκών και x) ανωτέρα βία.

4. Εάν επί των προς αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων που δηλώθηκαν σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 53 υπάρχουν δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας με ιδιοκτησία ή συνιδιοκτησία ερευνητών, τότε στη σύμβαση τεχνοβλαστού συμβάλλονται ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι και οι ερευνητές που είναι δικαιούχοι των εν λόγω δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας για να αναλάβουν την υποχρέωση παραχώρησης άδειας επί των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος ή την υποχρέωση μεταβίβασης αυτών. Εάν σε έναν ερευνητή συμπίπτουν οι ιδιότητες δικαιούχου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας και ιδρυτή-εταίρου, ο ερευνητής συμβάλλεται και υπό τις

δύο ιδιότητες, με αντίστοιχες προβλέψεις στη σύμβαση.

5. Στις περιπτώσεις ερευνητικών αποτελεσμάτων που δηλώθηκαν σύμφωνα με την περ. β΄ της παρ. 3 του άρθρου 53 και παραχωρούνται προς αξιοποίηση στην εταιρεία - τεχνοβλαστό επί των οποίων δύναται να θεμελιωθούν δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας με κατοχύρωση σε σχετικά μητρώα για τα οποία έχει ληφθεί απόφαση από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού να μην προβεί σε ενέργειες κατοχύρωσης σχετικών δικαιωμάτων, αποκλειστικά η εταιρεία - τεχνοβλαστός έχει δικαίωμα να προβεί στην κατοχύρωση των δικαιωμάτων, κατόπιν συνεννόησης με τους τυχόν συνιδιοκτήτες ερευνητές και υπό την προϋπόθεση ότι αυτό προβλέπεται ρητά στη σύμβαση τεχνοβλαστού.

6. Οι εκποιητικές συμβάσεις παραχώρησης άδειας ή μεταβίβασης των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή ερευνητικών αποτελεσμάτων, για τις οποίες αναλαμβάνεται η δέσμευση κατά την υποπερ. (αα) της περ. α΄ της παρ. 3, συνάπτονται μετά την ίδρυση της εταιρείας μεταξύ της εταιρείας - τεχνοβλαστού και του ερευνητικού οργανισμού ως ιδιοκτήτη του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας ή, σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, με τους συνιδιοκτήτες, δηλαδή τον ερευνητικό οργανισμό και τον ερευνητή ή τους ερευνητές. Εάν στη σύμβαση τεχνοβλαστού έχει αναληφθεί η δέσμευση παραχώρησης άδειας εκμετάλλευσης επί δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή επί ερευνητικών αποτελεσμάτων, στην εν λόγω εκποιητική σύμβαση καθορίζονται οι όροι της άδειας βάσει όσων έχουν συμφωνηθεί στη σύμβαση τεχνοβλαστού και σε κάθε περίπτωση η αποκλειστικότητα ή μη και η γεωγραφική εμβέλεια. Στην περίπτωση του προηγούμενου εδαφίου, η διάρκεια της παραχωρούμενης άδειας εκμετάλλευσης δύναται να υπερβαίνει τη διάρκεια της σύμβασης τεχνοβλαστού.

7. Η σύμβαση τεχνοβλαστού διαμορφώνεται ως σχέδιο από την υπηρεσία ή το όργανο που κατά την παρ. 2 του άρθρου 53 έχει την αρμοδιότητα εισήγησης προς το αποφασίζον όργανο σχετικά με την ίδρυση της εταιρείας - τεχνοβλαστού.

8. Σε περίπτωση που η σύμβαση τεχνοβλαστού παραλείπει να ορίσει κάποιους εκ των όρων της παρ. 3, ισχύουν τα εξής:

(α) εάν παραλείπεται να ορισθεί διάρκεια σύμβασης, τότε η σύμβαση έχει διάρκεια δέκα (10) ετών,

(β) εάν παραλείπεται να ορισθεί το είδος της άδειας που παραχωρείται επί της διανοητικής ιδιοκτησίας, θεωρείται ότι παραχωρείται μη αποκλειστική άδεια εκμετάλλευσης καθόλη τη διάρκεια της σύμβασης.

(γ) εάν παραλείπεται να ορισθεί η διάρκεια της άδειας εκμετάλλευσης επί της διανοητικής ιδιοκτησίας των εταίρων - μελών ερευνητικού ή ακαδημαϊκού προσωπικού, βάσει της οποίας προέκυψαν τα ερευνητικά αποτελέσματα, θεωρείται ότι η παραχώρηση ισχύει κατά τη διάρκεια της σύμβασης τεχνοβλαστού,

(δ) εάν παραλείπεται να ορισθούν η καταβολή αμοιβής και ο χρόνος, ισχύει εκ του νόμου αμοιβή ύψους ένα τοις εκατό (1%) επί των ακαθάριστων εσόδων της εταιρείας - τεχνοβλαστού από το πρώτο έτος λειτουργίας της εταιρείας και καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, ανεξαρτήτως εάν ο ερευνητικός οργανισμός έχει εταιρική συμμετοχή στην εταιρεία - τεχνοβλαστό κατά το άρθρο 55.

9. Στη σύμβαση τεχνοβλαστού δύναται να ορίζεται κάθε άλλο ζήτημα που θεωρείται κρίσιμο από τον ερευνητικό οργανισμό, λαμβανομένων υπόψη των όρων ίδρυσης, οργάνωσης και σχεδιαζόμενης επιχειρηματικής λειτουργίας της εταιρείας - τεχνοβλαστού, όπως η εταιρική συμμετοχή του ερευνητικού οργανισμού βάσει του άρθρου 61, η συμμετοχή επενδυτών κατά το άρθρο 62 ή το επιχειρηματικό σχέδιο που έχει συνταχθεί. Η διαδικασία διαμόρφωσης ή το περιεχόμενο της σύμβασης τεχνοβλαστού δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα στον Κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού.

10. Μετά τη σύναψη σύμβασης τεχνοβλαστού και καθόλη τη διάρκεια λειτουργίας της εταιρείας - τεχνοβλαστού, η εταιρεία δύναται να εκμεταλλεύεται επιπλέον ερευνητικά αποτελέσματα που παράγουν εντός των ερευνητικών οργανισμών οι ερευνητές, μέλη της εταιρείας ή μη, εφόσον συνάπτεται με τους αρμόδιους ερευνητικούς οργανισμούς ή, στην περίπτωση που έχουν ήδη κατοχυρωθεί δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας με συνιδιοκτησία ερευνητή, με τον ερευνητικό οργανισμό και τον ερευνητή ή ερευνητές, ως συνιδιοκτήτες, σύμβαση για την παραχώρηση εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων ή των σχετικών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή για τη μεταβίβαση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων, συμπληρωματικών προς τη σύμβαση τεχνοβλαστού, το περιεχόμενο των οποίων είναι σύμφωνο με την παρ. 6. Η εν λόγω σύμβαση διατηρεί την αυτοτέλειά της έναντι της σύμβασης τεχνοβλαστού και η λύση, λήξη ή ακύρωση κάποιας εξ αυτών με οιονδήποτε τρόπο και για οιανδήποτε αιτία, δεν επηρεάζει την ισχύ της έτερης σύμβασης.

11. Με τη λύση της σύμβασης τεχνοβλαστού, είτε λόγω παρέλευσης του συμφωνηθέντος χρόνου διαρκείας της άδειας εκμετάλλευσης των δικαιωμάτων που εκχωρήθηκαν με αυτήν είτε λόγω πρόωρης καταγγελίας της σύμβασης:

α) λύονται οι ισχύουσες μισθώσεις και παραχωρήσεις χρήσης ερευνητικού και επιστημονικού εξοπλισμού, εγκαταστάσεων, μηχανημάτων, υποδομών και χώρων που προβλέπονται στη σύμβαση τεχνοβλαστού,

β) καταργείται η απόφαση της παρ. 5 του άρθρου 53 για την έγκριση συμμετοχής των ερευνητών και για τη συμμετοχή τους ισχύουν οι διατάξεις περί άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου,

γ) η εταιρεία παύει να απολαύει των φορολογικών ή άλλων προνομίων που προβλέπει η νομοθεσία για τις εταιρείες - τεχνοβλαστούς και τα μέλη τους και,

δ) η εταιρεία υποχρεούται να αφαιρέσει τον όρο «τεχνοβλαστός» από την επωνυμία της και να παύσει άμεσα οποιαδήποτε αναφορά που δηλώνει προέλευσή της από τον ερευνητικό οργανισμό, και οποιαδήποτε χρήση της επωνυμίας ή του εγκεκριμένου λογοτύπου του ερευνητικού οργανισμού, εφόσον είχε παρασχεθεί το εν λόγω δικαίωμα.

12. Η εκτέλεση της σύμβασης-τεχνοβλαστού και η σχέση του ερευνητικού οργανισμού με την εταιρεία - τεχνοβλαστό βασίζονται στις αρχές της καλής πίστης και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, όπως οι αρχές αυτές δύνανται να εξειδικεύονται στη σύμβαση τεχνοβλαστού και στον Κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού.

**Άρθρο 61**
**Εταιρική συμμετοχή ερευνητικού οργανισμού σε εταιρεία - τεχνοβλαστό**

1. Ο ερευνητικός οργανισμός δύναται να συμμετέχει ως εταίρος στην εταιρεία - τεχνοβλαστό:

(α) είτε κατά την ίδρυσή της, ως συνιδρυτής

(β) είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, εφόσον το προβλέπει η σύμβαση τεχνοβλαστού. Στην περίπτωση αυτή, ο ερευνητικός οργανισμός αποκτά εταιρική συμμετοχή με μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ή μετοχών από εταίρο ή με συμμετοχή σε αύξηση εταιρικού ή μετοχικού κεφαλαίου.

2. Η απόφαση για τη συμμετοχή ερευνητικού οργανισμού σε εταιρεία - τεχνοβλαστό λαμβάνεται και το ύψος της εταιρικής συμμετοχής του καθορίζεται από το αρμόδιο όργανο του ερευνητικού οργανισμού που χορηγεί την άδεια ίδρυσης εταιρείας της παρ. 5 του άρθρου 53. Εάν η απόφαση λαμβάνεται κατά την ίδρυση της εταιρείας, η αναφορά συμμετοχής του οργανισμού περιλαμβάνεται στη συνολική απόφαση ίδρυσης εταιρείας - τεχνοβλαστού της παρ. 5 του άρθρου 53 και αποτελεί στοιχείο του περιεχομένου της άδειας κατά την περ. (γ) της ίδιας παραγράφου.

3. Όταν ο ερευνητικός οργανισμός συμμετέχει ως εταίρος στην εταιρεία - τεχνοβλαστό, συνυπογράφει υποχρεωτικά τη συμφωνία εταίρων-μετόχων (shareholders agreement), εφόσον υπογράφεται τέτοια συμφωνία, καθώς και κάθε συμφωνία με ενδιαφερομένους υποψηφίους εταίρους.

4. Σε περίπτωση συμμετοχής του ερευνητικού Οργανισμού στην εταιρεία - τεχνοβλαστό, στη σύμβαση τεχνοβλαστού δύναται να συμφωνηθεί ότι:

(α) Η εταιρική συμμετοχή ερευνητικού οργανισμού σε εταιρεία - τεχνοβλαστό δεν αίρει το δικαίωμα του οργανισμού να απαιτεί την καταβολή δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ή αντιτίμου για τη μεταβίβαση ή παραχώρηση άδειας εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, αντίστοιχα, σύμφωνα με την περ. α΄ της παρ. 3 του άρθρου 60.

(β) Δεν καταβάλλονται στον οργανισμό δικαιώματα εκμετάλλευσης για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, αλλά εφάπαξ αντίτιμο μετά την πάροδο συμφωνηθέντος χρονικού διαστήματος από την έναρξη λειτουργίας της εταιρείας.

**Άρθρο 62**
**Εταιρική συμμετοχή τρίτων - Επένδυση σε εταιρεία - τεχνοβλαστό**

1. Στο εταιρικό ή μετοχικό κεφάλαιο εταιρείας - τεχνοβλαστού δύνανται να συμμετέχουν ως εταίροι φυσικά και νομικά πρόσωπα αποκτώντας εταιρική συμμετοχή στην εταιρεία - τεχνοβλαστό είτε κατά την ίδρυσή της είτε σε μεταγενέστερο στάδιο: (α) με απόκτηση εταιρικών μεριδίων ή μετοχών από εταίρους, (β) με συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου.

2. Όταν οι τρίτοι εταίροι είναι εταιρείες επενδυτικών συμμετοχών ή άλλου τύπου εταιρείες με αποκλειστικό αντικείμενο τις επιχειρηματικές συμμετοχές, πριν την απόκτηση της συμμετοχής τους στην εταιρεία, συνάπτεται υποχρεωτικά συμφωνία μετόχων ή εταίρων με τους λοιπούς εταίρους της εταιρείας - τεχνοβλαστού, μέσω της οποίας ορίζονται κατ' ελάχιστον: (α) οι τυχόν περιορισμοί στη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων σε τρίτους, (β) τα δικαιώματα ενημέρωσης και αρνησικυρίας, και (γ) τα δικαιώματα του επενδυτή και των λοιπών εταίρων σε περίπτωση εξαγοράς ή λύσης της εταιρείας.

3. Τρίτοι εταίροι που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν ως ιδρυτές - εταίροι κατά την ίδρυση της εταιρείας - τεχνοβλαστού αναφέρονται στην αίτηση ίδρυσης εταιρείας - τεχνοβλαστού των ερευνητών της παρ. 3 του άρθρου 53 και στην εγκριτική απόφαση του αποφασίζοντος οργάνου της παρ. 1 του άρθρου 53.

4. Η εταιρεία - τεχνοβλαστός δύναται να εκδίδει για τη χρηματοδότησή της εταιρικές ομολογίες ή εταιρικές ομολογίες μετατρεπόμενες σε εταιρικά μερίδια ή μετοχές κατά τη νομοθεσία που διέπει την εκάστοτε μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας.

5. Η διαδικασία για την εταιρική συμμετοχή τρίτων ως επενδυτών σε υπό ίδρυση εταιρεία - τεχνοβλαστό και ιδίως: (α) η δήλωση ενδιαφέροντος, (β) η διαχείριση της πληροφορίας και οι υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας για την ενημέρωση ενδιαφερόμενων επενδυτών, (γ) τα έγγραφα και οι όροι διαπραγμάτευσης και η τυχόν σύναψη προσυμφώνου ή προκαταρκτικής σύμβασης, είναι δυνατόν να ορίζονται στον κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού.

**Άρθρο 63**
**Πρότυπα ρυθμίσεων εσωτερικού κανονιστικού πλαισίου**

Η Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, κατόπιν εισήγησης του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας Τεχνολογίας και Καινοτομίας (Ε.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ.), δύναται να εκδίδει πρότυπα ρυθμίσεων για τον Κανονισμό της περ. ε΄ του άρθρου 52, στα πεδία που κατά τον παρόντα προβλέπεται δυνατότητα ειδικής ρύθμισής του. Η Γ.Γ.Ε.Κ., βάσει εισήγησης του Ε.Σ.Ε.Τ.Ε.Κ., εκδίδει οδηγίες για τη διαμόρφωση ή τον τρόπο εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων.

**Άρθρο 64**
**Κίνητρα για τη δημιουργία και ανάπτυξη εταιρειών - τεχνοβλαστών**

Οι Ερευνητικοί Οργανισμοί δύνανται να κρατούν ποσοστό μηδέν πέντε τοις εκατό (0,5%) από τη χρηματοδότηση που λαμβάνουν από τις δαπάνες (overheads) των κρατήσεων του συνολικού προϋπολογισμού των έργων που χρηματοδοτούνται και υλοποιούνται μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) σε περίπτωση Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και μέσω των αρμοδίων υπηρεσιών σε περίπτωση λοιπών Οργανισμών, προκειμένου να τα διαθέσουν ως κεφάλαιο σποράς για συμμετοχές τους στις εταιρείες - τεχνοβλαστούς του Οργανισμού, ή και για την κατοχύρωση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του οργανισμού επί των αποτελεσμάτων έρευνας.

**Άρθρο 65**
**Δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί ερευνητικών αποτελεσμάτων**

1. Ο δικαιούχος των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων έρευνας ερευνητών ορίζεται στον κανονισμό του ερευνητικού οργανισμού, κατ' εφαρμογή της παρ. 2α του άρθρου 11 του ν. 2919/2001 (Α΄128). Στον κανονισμό προσδιορίζονται οι περιπτώσεις εξαρτημένων και υπηρεσιακών εφευρέσεων για τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας και οι όροι κατανομής ιδιοκτησίας για τα άλλα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας επί των αποτελεσμάτων έρευνας που δημιουργούνται εντός του οργανισμού.

2. Εάν ο κανονισμός δεν ορίζει σχετικά, τότε οι εφευρέσεις των ερευνητών θεωρούνται «υπηρεσιακές εφευρέσεις» κατά την έννοια του άρθρου 6 του ν. 1733/1987 (Α΄ 171) και συνεπώς πλήρης δικαιούχος των σχετικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας της διανοητικής ιδιοκτησίας είναι ο ερευνητικός οργανισμός, με υποχρέωση απόδοσης ωφελημάτων στον Ερευνητή. Στην περίπτωση που ο ερευνητικός οργανισμός αποφασίσει, ότι δεν θα προχωρήσει σε κατάθεση αίτησης για έκδοση τίτλου διανοητικής ιδιοκτησίας, παραχωρεί το δικαίωμα στον Ερευνητή/Εφευρέτη κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**
**ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

**Άρθρο 66**
**Προσαρμογή λοιπών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας στο νέο θεσμικό πλαίσιο για τις εταιρείες - τεχνοβλαστούς**

1. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά σε «εταιρεία έντασης γνώσης» ή σε «εταιρεία τεχνολογικής βάσης» εφεξής εννοείται «εταιρεία - τεχνοβλαστός» κατά την έννοια του άρθρου 51. Ως προς τις διατάξεις της νομοθεσίας περί έρευνας ή περί ανώτατης εκπαίδευσης οι οποίες παραπέμπουν σε καταργούμενες διατάξεις, εφαρμόζονται οι αντίστοιχες, ως προς το περιεχόμενό τους, διατάξεις των άρθρων 51 έως 66.

2. Το δεύτερο εδάφιο της περ. (γ) της παρ. 2 του άρθρου 23 του ν. 4009/2011 (Α΄ 195), τροποποιείται ως προς την συμμετοχή των Καθηγητών σε εταιρείες - τεχνοβλαστούς και η περ. (γ) διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) Να ασκούν με ή χωρίς αμοιβή καθώς και με αποζημίωση κατ' αποκοπήν κάθε είδους έργο ή δραστηριότητα πλην εκείνων που προσδίδουν την εμπορική ιδιότητα καθώς και να ασκούν τα καθήκοντα του διευθύνοντος συμβούλου του Ν.Π.Ι.Δ. του ιδρύματός τους που προβλέπεται στο νόμο. Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως εμπορικής ιδιότητας, μπορούν να συμμετέχουν ως εταίροι, μέτοχοι, διαχειριστές, μέλη διοικητικού συμβουλίου ή διευθύνοντες σύμβουλοι εταιρειών - τεχνοβλαστών (spin offs).»

3. Η παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4310/2014 (Α΄ 258) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα ερευνητικά αποτελέσματα που παράγονται από δημόσιους ερευνητικούς ή τεχνολογικούς φορείς μπορούν να αξιοποιούνται, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, με:

(α) Εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της σχετικής γνώσης μέσω παραχώρησης αδειών εκμετάλλευσης επί αυτών ή παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης επί των σχετικών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας ή με διάθεση αυτών σε επιχειρήσεις ή σε άλλους οικονομικούς φορείς, με σχετικές εμπορικές συμφωνίες,

(β) εμπορική αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της σχετικής γνώσης μέσω της ίδρυσης εταιρειών - τεχνοβλαστών (spin off) με παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης επί αυτών ή παραχώρηση αδειών εκμετάλλευσης επί των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας επί αυτών ή με διάθεση αυτών στην εταιρεία - τεχνοβλαστό μέσω σύμβασης τεχνοβλαστού ή ειδικής συμπληρωματικής σύμβασης,

(γ) δημιουργία ή συμμετοχή σε Επιστημονικά Τεχνολογικά Πάρκα ή σε άλλα νομικά πρόσωπα, πέραν των εταιρειών-τεχνοβλαστών, με κύριο σκοπό την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία, όπως θεματικά δίκτυα προηγμένης έρευνας ή συστάδες επιχειρήσεων.»

4. Η παρ. 4 του άρθρου 21 του ν. 4310/2014 αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι δημόσιοι ερευνητικοί οργανισμοί συμπεριλαμβάνουν στους εσωτερικούς κανονισμούς τους ρυθμίσεις για τη συμμετοχή των ερευνητών στα έσοδα από την εκμετάλλευση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του οργανισμού που έχουν θεμελιωθεί επί αποτελεσμάτων της δικής τους έρευνας, καθώς και για άλλα δικαιώματα ως ανταμοιβή, όπως ο ορισμός ως προσόντος για την εξέλιξή τους, η χορήγηση εκπαιδευτικών αδειών, αδειών άνευ αποδοχών και χρηματικών βραβείων.»

5. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), ως προς τις αρμοδιότητες του Πρυτανικού Συμβουλίου, προστίθεται περ. ιβ΄ ως εξής:

«ιβ. ασκεί τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που του απονέμονται με διατάξεις νόμου με αντικείμενο την εμπορική αξιοποίηση ερευνητικών αποτελεσμάτων όπως ορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4310/2014 (Α΄ 258).»

6. Η περ. ι΄ της παρ. 2 του άρθρου 68 του ν. 4485/2017 (Α΄ 114), ως προς το περιεχόμενο του Οδηγού Χρηματοδότησης και Διαχείρισης του Ε.Λ.Κ.Ε. του οικείου Α.Ε.Ι. αντικαθίσταται ως εξής:

«ι. ειδικότεροι όροι για τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων τεχνοβλαστών και ίδρυσης εταιρειών-τεχνοβλαστών (spin off) και τη συμμετοχή του Α.Ε.Ι. σε αυτούς, πέραν όσων ορίζονται στον νόμο, εκτός εάν, με απόφαση της Συγκλήτου, εκδοθεί ειδικό κανονιστικό κείμενο με αντίστοιχο περιεχόμενο.»

**Άρθρο 67**
**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και για τρία (3) έτη, ερευνητικοί οργανισμοί δύνανται να προβλέψουν στον κανονισμό τους τη δυνατότητα απόκτησης εταιρικής συμμετοχής από τον ερευνητικό οργανισμό και τη σύναψη της προβλεπόμενης στο άρθρο 60 σύμβασης τεχνοβλαστού με υφιστάμενες εταιρείες που έχουν ι-

δρυθεί από την 1η.1.2016 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, από μέλη ακαδημαϊκού και ερευνητικού προσωπικού του ερευνητικού οργανισμού και οι οποίες αξιοποιούν επιχειρηματικά ερευνητικά αποτελέσματα που αναπτύχθηκαν από τα εν λόγω μέλη στον πλαίσιο της δραστηριότητάς τους στον ερευνητικό οργανισμό.

2. Ο παρών νόμος αφορά σε όσες εταιρείες-τεχνοβλαστούς ιδρύονται μετά την έναρξη ισχύος του, χωρίς να θίγει τη λειτουργία των εταιρειών-τεχνοβλαστών που έχουν ήδη συσταθεί.

**Άρθρο 68**
**Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) η παρ. 3 του άρθρου 23 του ν. 2741/1999 (Α΄ 199), περί της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της γνώσης που παράγεται σε ερευνητικά κέντρα, εκπαιδευτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις ή άλλου οργανισμούς, β) το π.δ. 17/2001 (Α΄ 14), περί χρηματοδοτικής στήριξης νέων επιχειρήσεων έντασης γνώσης και τεχνοβλαστών, καθώς και γ) κάθε άλλη διάταξη νόμου ή κανονιστικής πράξης που αντίκειται στα άρθρα 51 έως 65 του παρόντος.

## ΜΕΡΟΣ Δ΄
## ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

### ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
### ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

**Άρθρο 69**
**Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης επενδυτικών σχεδίων των ν. 3299/2004 και 3908/2011**

Παρατείνεται μέχρι την 31η.12.2022 η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους ν. 3299/2004 (Α΄ 261) και 3908/2011 (Α΄ 8), σύμφωνα με το άρθρο 76 του ν. 4399/2016 (Α΄ 117) και την παρ. 5 του άρθρου 163 του ν. 4635/2019 (Α΄ 167).

**Άρθρο 70**
**Μετάθεση έναρξης ισχύος των διατάξεων για υπαίθριες ψυχαγωγικές δραστηριότητες - Τροποποίηση του άρθρου 6 του ν. 4849/2021**

Στο άρθρο 69 του ν. 4849/2021 (Α΄ 207) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 69 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 69
Υπαίθριες ψυχαγωγικές δραστηριότητες

1. Για την άσκηση ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, όπως πίστες αυτοκινητιδίων, μουσικές συναυλίες, επιδείξεις και άλλες καλλιτεχνικές εκδηλώσεις, που ασκούνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ως εμπορικές δραστηριότητες σε υπαίθριους χώρους, απαιτείται άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας. Στο παρόν δεν υπάγονται οι δραστηριότητες θεματικών πάρκων (λούνα παρκ), τσίρκων και παγοδρόμιων του Κεφαλαίου ΙΘ΄ του ν. 4442/2016 (Α΄230), οι οποίες αδειοδοτούνται δυνάμει των διατάξεων αυτού. Όπου στο άρθρο 119 του ν. 4442/2016 αναφέρεται το άρθρο 39 του ν. 4497/2017 (Α΄197) νοείται το παρόν άρθρο.

2. Αρμόδια αρχή για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας υπαίθριων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων είναι οι δήμοι της Χώρας. Οι εν λόγω δραστηριότητες είναι διάφορες από το υπαίθριο εμπόριο και δεν υπάρχει περιορισμός στη δραστηριοποίηση των φυσικών ή νομικών προσώπων που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

3. Για τη χορήγηση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας των ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων της παρ. 1, εκτός από τις ειδικότερες διατάξεις που ρυθμίζουν τις ως άνω δραστηριότητες, απαιτούνται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) γνωμάτευση κτηνιάτρου της αρμόδιας οργανικής μονάδας κτηνιατρικής της κατά τόπον αρμόδιας Περιφέρειας, αν πρόκειται για έκθεση ζώων, περί της υγειονομικής καταλληλότητας των ζώων,

β) γνωμάτευση του συμβουλίου «περί θεάτρων και κινηματογράφων» του άρθρου 2 του α.ν. 445/1937 (Α΄ 22), αν πρόκειται για θεματικό πάρκο (λούνα-παρκ), τσίρκο, συναυλίες, πίστες αυτοκινητιδίων, επιδείξεις και λοιπές παρεμφερείς εγκαταστάσεις και δραστηριότητες, για την καταλληλότητα των χώρων των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού,

γ) βεβαίωση μηχανικού διπλωματούχου ανώτατης σχολής για την καλή εγκατάσταση και λειτουργία των παιχνιδιών,

δ) βεβαίωση ηλεκτρολόγου μηχανικού ανώτατης σχολής, περί της ασφάλειας των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων,

ε) βεβαίωση διπλωματούχου χημικού ανώτατης σχολής για την επικινδυνότητα των χρησιμοποιουμένων αερίων ή άλλων υλών,

στ) βεβαίωση της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας (Υ.Π.Α.), όταν πρόκειται για πτήση ή ανύψωση αιωροπτέρων, αεροστάτων ή άλλων τεχνικών μέσων, ότι η πτήση ή ανύψωση δεν αντίκειται στους οικείους κανονισμούς της και στους εν γένει κανόνες ασφαλείας του εναερίου χώρου,

ζ) βεβαίωση του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) και του Διαχειριστή Ελληνικού Δικτύου Διανομής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Δ.Ε.Δ.Δ.Η.Ε.) για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων στην περιοχή που πρόκειται να γίνει πτήση ή ανύψωση.

4. Ο χρόνος άσκησης υπαίθριων δραστηριοτήτων με ψυχαγωγικό αντικείμενο προσωρινού χαρακτήρα, σε έναν συγκεκριμένο χώρο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τέσσερις (4) συνεχόμενους μήνες. Σε αντίθετη περίπτωση θεωρείται ότι οι υπαίθριες δραστηριότητες με ψυχαγωγικό αντικείμενο έχουν μόνιμο χαρακτήρα και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες διατάξεις. Οι μεμονωμένες ψυχαγωγικές δραστηριότητες ακολουθούν τους όρους και τις προϋποθέσεις των αυτοτελών ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων και αρμόδια υπηρεσία για την αδειοδότησή τους είναι αυτή της κύριας δραστηριότητας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Του-

ρισμού δύναται να ορίζονται οι αρμόδιες αρχές και να θεσπίζονται όροι και προϋποθέσεις άσκησης υπαίθριων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων σε χώρους αρμοδιότητας κάθε νομικής μορφής φορέα διοίκησης και εκμετάλλευσης λιμένα (Οργανισμούς Λιμένων Α.Ε., Λιμενικά Ταμεία, Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και Δημοτικά Λιμενικά Γραφεία), στη χερσαία ζώνη τουριστικών λιμένων που χωροθετούνται και αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Τουρισμού, σε πλοία και σε μόνιμα αγκυροβολημένα πλοία ή πλωτά μέσα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η.2.2022.»

**Άρθρο 71**
**Απαγόρευση εισαγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης**

Στον ν. 4139/2013 (Α΄ 74), προστίθεται άρθρο 2ΙΖ ως εξής:

«Άρθρο 21Ζ
Απαγόρευση εισαγωγής τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης

Δεν επιτρέπεται η εισαγωγή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραυδροκανναβινόλη (THC) άνω του μηδέν κόμμα δύο τοις εκατό (0,2%), που προορίζονται για εγχώρια κατανάλωση.»

**Άρθρο 72**
**Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης, που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» - Τροποποίηση του άρθρου 222 του ν. 4782/2021**

Στο άρθρο 222 του ν. 4782/2021 (Α΄ 36), τροποποιείται το πρώτο εδάφιο, ως προς τη διάρκεια ισχύος του αφορολόγητου, ανεκχώρητου και ακατάσχετου της ενίσχυσης της δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» και ως προς την προσθήκη της φορολογικής διοίκησης, και το άρθρο 222 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 222
Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο για την ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος»

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «e-λιανικό - Επιχορήγηση υφιστάμενων ΜμΕ επιχειρήσεων του κλάδου του λιανεμπορίου, για την ανάπτυξη/αναβάθμιση και διαχείριση ηλεκτρονικού καταστήματος» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στις δράσεις και την είσπραξη της ενίσχυσης.»

**Άρθρο 73**
**Αφορολόγητο, ανεκχώρητο και ακατάσχετο της ενίσχυσης, που καταβάλλεται στο πλαίσιο της δράσης «Επιχορήγηση επιχειρήσεων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών»**

Η ενίσχυση που καταβάλλεται στο πλαίσιο της συγχρηματοδοτούμενης από το ΕΣΠΑ δράσης «Επιχορήγηση επιχειρήσεων παροχής λογιστικών και φοροτεχνικών υπηρεσιών» δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε φόρο, τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν. 4172/2013 (Α΄ 167), μη εφαρμοζομένης της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4172/2013 σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής της, είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης του παρόντος απαλλάσσονται από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για τη συμμετοχή τους στη δράση και την είσπραξη της ενίσχυσης.

**Άρθρο 74**
**Άδεια παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020**

Η ισχύς των παρ. 1 και 3 του άρθρου 5 του ν. 4681/2020 (Α΄ 74), ως προς τη χορήγηση άδειας παραγωγής αντισηπτικών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται έως την 31η.3.2022.

**Άρθρο 75**
**Ρύθμιση για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών καθαριότητας και φύλαξης του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας»**

Η ισχύς του άρθρου 101 του ν. 4764/2020 (Α΄ 256), περί της δυνατότητας του Δήμου Λαμιέων της Περιφερεια-

κής Ενότητας Φθιώτιδας να προβαίνει σε ενέργειες καθαριότητας και φύλαξης των εγκαταστάσεων του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Πανελλήνια Έκθεση Λαμίας», παρατείνεται έως την 31η.3.2022.

**Άρθρο 76**
**Επανίδρυση του Ινστιτούτου Βιοϊατρικών Ερευνών (Ι.Β.Ε.) και μετονομασία του Ινστιτούτου Πετρελαϊκής Έρευνας (Ι.Π.Ε.) του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας**

Στην περ. 10 της παρ. Α΄ του άρθρου 13α του ν. 4310/2014 (Α΄ 258), α) αντικαθίσταται η υποπερ. η΄, β) προστίθεται υποπερ. θ΄ και η περ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (Ι.Τ.Ε.), το οποίο αποτελείται από τα εξής Ινστιτούτα:

α. Ινστιτούτο Μοριακής Βιολογίας και Βιοτεχνολογίας (Ι.Μ.Β.Β.).

β. Ινστιτούτο Επιστημών Χημικής Μηχανικής (Ι.Ε.Χ.ΜΗ.).

γ. Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ (Ι.Η.Δ.Λ.).

δ. Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών (Ι.Μ.Σ.).

ε. Ινστιτούτο Πληροφορικής (Ι.Π.).

στ. Ινστιτούτο Υπολογιστικών Μαθηματικών (Ι.Υ.Μ.).

ζ. Ινστιτούτο Αστροφυσικής (Ι.Α.).

η. Ινστιτούτο Γεωενέργειας (Ι.Γ.).

θ. Ινστιτούτο Βιοϊατρικών Ερευνών (Ι.Β.Ε.).»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄**
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Ρ.Τ.**

**Άρθρο 77**
**Ορισμοί - Τροποποιήσεις του άρθρου 2 του π.δ. 261/1997**

1. Η περ. γ΄ της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 261/1997 (Α΄ 186) συμπληρώνεται ως προς τον ορισμό των διαφημιστικών και άλλων συναφών δραστηριοτήτων του δημοσίου τομέα και η περ. γ΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«γ) η παροχή συμβουλών σχετικά με την επιλογή από τις αναθέτουσες αρχές του κατάλληλου μέσου προβολής των διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου, η κατάρτιση του πλάνου δημοσιότητας και η υποστήριξη της αναθέτουσας αρχής στη διαχείριση των αναθέσεων μετάδοσης και καταχώρισης των διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου, κατά τα άρθρα 6 και 7.»

2. Στο τέλος της παρ. 7 του άρθρου 2 του π.δ. 261/1997, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. «Συμβάσεις μετάδοσης ή καταχώρισης»: Συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, που συνάπτονται εγγράφως μεταξύ της αναθέτουσας αρχής και ενός από τους αναδόχους μετάδοσης ή καταχώρισης διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου, εφόσον το ετήσιο ύψος της δαπάνης υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ. Θέση συμβάσεως υπέχουν και οι εντολές των αναδόχων διαφημιστικών υπηρεσιών, οι οποίες εγκρίνονται από το αποφαινόμενο όργανο στο πλαίσιο της υποστήριξης για την ανάθεση των υπηρεσιών μετάδοσης και καταχώρισης κατά τα άρθρα 6 και 7 για λογαριασμό και κατ' εντολή της αναθέτουσας αρχής.»

3. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η.1.2021.

**Άρθρο 78**
**Εντολές ανάθεσης μετάδοσης διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 6 του π.δ. 261/1997**

1. Στο άρθρο 6 του π.δ. 261/1997 (Α΄ 186) προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Οι εντολές ανάθεσης μετάδοσης δύναται να πραγματοποιούνται και από τους αναδόχους διαφημιστικών υπηρεσιών για λογαριασμό και κατ' εντολή της αναθέτουσας αρχής. Η εξόφληση των υπηρεσιών μετάδοσης πραγματοποιείται αποκλειστικά από τις αναθέτουσες αρχές, σε συνέχεια των εντολών ανάθεσης του πρώτου εδαφίου και κατόπιν προσκόμισης των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής από το μέσο μετάδοσης, καθώς και της βεβαίωσης καλής εκτέλεσης εκ μέρους του αναδόχου διαφημιστικών υπηρεσιών.»

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η.1.2021.

**Άρθρο 79**
**Εντολές ανάθεσης καταχώρισης διαφημιστικών και λοιπών μηνυμάτων του Δημοσίου - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 7 του π.δ. 261/1997**

1. Στο άρθρο 7 του π.δ. 261/1997 (Α΄ 186) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Οι εντολές ανάθεσης καταχώρισης δύναται να πραγματοποιούνται και από τους αναδόχους διαφημιστικών υπηρεσιών για λογαριασμό και κατ' εντολή της αναθέτουσας αρχής. Η εξόφληση των υπηρεσιών καταχώρισης πραγματοποιείται αποκλειστικά από τις αναθέτουσες αρχές σε συνέχεια των εντολών ανάθεσης του πρώτου εδαφίου και κατόπιν προσκόμισης όλων των απαιτούμενων δικαιολογητικών πληρωμής από το μέσο μετάδοσης, καθώς και της βεβαίωσης καλής εκτέλεσης εκ μέρους του αναδόχου διαφημιστικών υπηρεσιών.»

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει την 1η.1.2021.

**Άρθρο 80**
**Διαμόρφωση τιμοκαταλόγου και τελικών τιμών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 του π.δ. 261/1997**

Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 6 του π.δ. 261/1997 (Α΄186) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κάθε Σεπτέμβριο, οι ενδιαφερόμενες τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές επιχειρήσεις υποβάλλουν στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων τιμοκατάλογο, στον οποίο αναφέρουν αναλυτικά τις τιμές μονάδος διαφημιστικού χρόνου ανά ζώνη τηλεθέασης ή ακροαματικότητας που προτίθενται να εφαρμόσουν για τη μετάδοση διαφημιστικών και άλλων συναφών μηνυμάτων των φορέων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα για το επόμενο έτος. Η υποβολή του τιμοκαταλόγου αυ-

τού επέχει θέση πρόσκλησης προς σύναψη συμβάσεων μετάδοσης βάσει των εκεί αναφερόμενων τιμών και είναι απαραίτητη για τη νόμιμη σύναψη οποιασδήποτε τέτοιας σύμβασης. Ο τιμοκατάλογος αυτός διαβιβάζεται σε όλα τα εποπτευόμενα από τον αρμόδιο Υπουργό δημόσια νομικά πρόσωπα. Με απόφαση του αρμόδιου για τη Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης Υπουργού ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια και ειδικότερα για τη διαμόρφωση του τιμοκαταλόγου και των τελικών τιμών που θα τύχουν αποδοχής για την ανάθεση υπηρεσιών μετάδοσης βάσει τιμοκαταλόγου.»

**Άρθρο 81**
**Συμβάσεις ανάθεσης έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών της ΕΡΤ Α.Ε.**

Στην παρ. 5 του άρθρου 15 του ν. 4173/2013 (Α΄ 169), στο πρώτο εδάφιο προστίθεται η δυνατότητα ανάθεσης έργου ή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών και για την προβολή, μετάδοση και εκμετάλλευση ραδιοφωνικού, τηλεοπτικού ή διαδικτυακού προϊόντος για την εκπλήρωση των σκοπών και της αποστολής της ΕΡΤ Α.Ε., στο δεύτερο εδάφιο προστίθεται πρόβλεψη ώστε οι ανωτέρω αναθέσεις και παροχές να συνάδουν με τα όρια του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ) και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Επιτρέπεται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ύστερα από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου, και αφού έχει προηγηθεί σχετική δημόσια προκήρυξη στον ιστότοπο της εταιρείας, η ανάθεση έργου ή παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, για την παραγωγή ή την επεξεργασία ή την παρουσίαση ή την προβολή ή την μετάδοση ή την εκμετάλλευση ραδιοφωνικού, τηλεοπτικού ή διαδικτυακού προϊόντος για την εκπλήρωση των σκοπών και της αποστολής της εταιρείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και του Καταστατικού της. Οι αναθέσεις και οι παροχές αυτές γίνονται με όρους χρηστής διαχείρισης, απόλυτης διαφάνειας και αξιοκρατίας, στο πλαίσιο ισοσκελισμένων προϋπολογισμών, και εφόσον αυτές συνάδουν με τα όρια του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (ΜΠΔΣ), αφορούν δε σε πρόγραμμα που ενισχύει το παραγόμενο και παρεχόμενο πρόγραμμα από το προσωπικό της ΕΡΤ Α.Ε. και στοχεύουν στην ενδυνάμωση της εγχώριας παραγωγής και των συντελεστών της. Στις συμβάσεις της παρούσας παραγράφου, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, της περ. β΄ της παρ. 2 και των παρ. 3 και 6 του άρθρου 6 του ν. 2527/1997 (Α΄206).»

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄**
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**Άρθρο 82**
**Ανακατανομή πιστώσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 71 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του αρμόδιου διατάκτη και σύμφωνη γνώμη του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών του φορέα του, δύναται να γίνονται μεταφορές μεταξύ μειζόνων κατηγοριών δαπανών εντός του προϋπολογισμού του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης.

Ειδικότερα για τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων είναι δυνατή η μεταφορά πιστώσεων μεταξύ μειζόνων κατηγοριών δαπανών ενός φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, εντός του ορίου πιστώσεων του φορέα για κάθε σκέλος (εθνικό - συγχρηματοδοτούμενο) χωριστά, με απόφαση του αρμόδιου διατάκτη, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών του φορέα του.

Οι πιστώσεις του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύνανται να ανακατανέμονται κατά το δεύτερο εδάφιο, μόνο εντός του ορίου πιστώσεων εκάστου φορέα της Κεντρικής Διοίκησης για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.»

2. Η περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 71 του ν. 4270/2014 τροποποιείται ως προς την αναφορά σε Α.Λ.Ε. (Αριθμό Λογαριασμού Εσόδου) αντί Κ.Α.Ε. (Κωδικού Αριθμού Εξόδου), στην ίδια περίπτωση προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η περ. δ΄ διαμορφώνεται ως εξής:

«δ. Η μεταφορά πιστώσεων από έναν φορέα της Κεντρικής Διοίκησης σε άλλον φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, για την υλοποίηση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, προκειμένου να αντιστοιχηθούν οι πιστώσεις του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων στις δεσμεύσεις ανά φορέα, τομέα και Α.Λ.Ε., με τα οριζόμενα στις Συλλογικές Αποφάσεις Έργων και Μελετών που εκδίδονται κατά τη διάρκεια του έτους. Οι μεταφορές αυτές δύνανται να πραγματοποιούνται και μετά την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους για την έκδοση των σχετικών συμψηφιστικών χρηματικών ενταλμάτων.»

3. Στην παρ. 2 του άρθρου 78 του ν. 4270/2014 τροποποιείται το τρίτο εδάφιο με την προσθήκη της εξαίρεσης για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η ετήσια πίστωση για κάθε έργο ή μελέτη που καθορίζεται με τη Συλλογική Απόφαση Έργων ή Μελετών, δύναται να ανακατανέμεται στα έργα που έχουν περιληφθεί στην εν λόγω Συλλογική Απόφαση. Η ανακατανομή αυτή πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης ή άλλου εξουσιοδοτημένου οργάνου που ορίζεται ως διατάκτης για τη Συλλογική Απόφαση. Με όμοια απόφαση είναι δυνατόν να ανακατανέμονται εγκεκριμένες πιστώσεις έργων μεταξύ ΣΑ του ίδιου διατάκτη τόσο εντός του συγχρηματοδοτούμενου όσο και εντός του εθνικού σκέλους του Π.Δ.Ε., υπό την προϋπόθεση ότι δεν μεταβάλλεται το άθροισμά τους κατά κατηγορία (εθνικό/συγχρηματοδοτούμενο), εξαιρουμένων των εγκεκριμένων πιστώσεων των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Οι πιστώσεις για τα έργα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δύνανται να ανακατανέμονται αποκλειστικά εντός του ορίου των εγκεκριμένων πιστώσεων για το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι εμπλεκόμενοι φορείς υποβάλλουν, μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου κάθε έτους, στην αρμόδια διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, αίτημα ανακατανομής των πιστώσεων, προκειμένου να εκδοθεί η απόφα-

ση του Υπουργού Οικονομικών της περ. δ΄ της παρ. 5 του άρθρου 71.»

**Άρθρο 83**
**Χρηματοδότηση έργων και προγραμμάτων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων**

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4772/2021 (Α΄ 17), το πρώτο εδάφιο τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί η χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) για το οικονομικό έτος 2022 και να αφαιρεθεί η αναφορά στον ειδικό φορέα, σε βάρος του οποίου εγγράφονται οι πιστώσεις, προστίθενται δεύτερο, τρίτο, τέταρτο και πέμπτο εδάφια και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η υλοποίηση των έργων και προγραμμάτων, τα οποία εντάσσονται στο χρηματοδοτικό σκέλος των επιχορηγήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μέσω του εθνικού σκέλους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Η ψήφιση και εγγραφή των απαιτούμενων πιστώσεων διενεργείται στο υποσύνολο του εθνικού σκέλους του Π.Δ.Ε., που δημιουργείται προς τον σκοπό αυτό, ως «Εθνικό Π.Δ.Ε. - Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας». Μέχρι την προσαρμογή των σχετικών ηλεκτρονικών εφαρμογών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Δημοσιονομικής Πολιτικής, προκειμένου να είναι δυνατή, μέσω αυτού, η διακριτή παρακολούθηση των πιστώσεων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, δημιουργούνται, αποκλειστικά για τον σκοπό αυτό, ειδικοί φορείς στο εθνικό σκέλος εκάστου φορέα του προϋπολογισμού και αποκλειστικά και μόνο για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2022. Οι δαπάνες οικονομικού έτους 2021 εμφανίζονται απολογιστικά στους νέους ειδικούς φορείς που δημιουργούνται κατά το δεύτερο εδάφιο.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 42 του ν. 4772/2021, για τις πιστώσεις των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η εγγραφή των πιστώσεων κάθε έργου και προγράμματος για το έτος ένταξης προτείνεται με την Απόφαση Ένταξης του έργου, λαμβανομένου υπόψη του ορίου πιστώσεων Συλλογικής Απόφασης Ταμείου Ανάκαμψης (Σ.Α.Τ.Α.) του Φορέα, ενώ για τα επόμενα έτη γίνεται με πρόταση του Φορέα Χρηματοδότησης, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου υπουργού για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης.»

**Άρθρο 84**
**Ρύθμιση θεμάτων ελέγχου και εκκαθάρισης δαπανών του Δημοσίου - Τροποποίηση του άρθρου 91 του ν. 4270/2014**

Στο άρθρο 91 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), η περ. β) της παρ. 7 αντικαθίσταται, προστίθεται νέα παρ. 8 και οι παρ. 7 και 8 διαμορφώνονται ως εξής:

«7. Με όμοιο προεδρικό διάταγμα καθορίζονται: α) η διαδικασία ελέγχου, εκκαθάρισης και εντολής πληρωμής των δαπανών του Δημοσίου, τα αρμόδια όργανα, η ευθύνη αυτών, ο τύπος των ενταλμάτων, τα τηρούμενα βιβλία και στοιχεία, ως και κάθε άλλο σχετικό θέμα,

β) οι άλλοι τίτλοι πληρωμής, με τους οποίους πληρώνονται οι σταθερές και διαρκούς ή περιοδικού χαρακτήρα δαπάνες, καθώς και οι ειδικές δαπάνες που εξαιρούνται από την άσκηση ελέγχου των Δημοσιονομικών Υπηρεσιών Εποπτείας και Ελέγχου (Δ.Υ.Ε.Ε.) και οι οποίες υπόκεινται στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται: α) οι σταθερές και διαρκούς ή περιοδικού χαρακτήρα δαπάνες κατά Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (Α.Λ.Ε.) και β) οι ειδικές δαπάνες που εξαιρούνται από την άσκηση ελέγχου των Δ.Υ.Ε.Ε. και πληρώνονται με άλλους τίτλους πληρωμής, υποκείμενες στον κατασταλτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.»

**Άρθρο 85**
**Ρυθμίσεις για τους υπολόγους Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4270/2014**

Η παρ. 1 του άρθρου 101 του ν. 4270/2014 (Α΄143) τροποποιείται, προκειμένου να εξειδικευθούν οι υπάλληλοι στο όνομα των οποίων δεν επιτρέπεται η έκδοση Χρηματικών Ενταλμάτων Προπληρωμής, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δεν επιτρέπεται η έκδοση Χ.Ε.Π. στο όνομα υπαλλήλων που υπηρετούν σε διευθύνσεις ή τμήματα οικονομικής διαχείρισης και ειδικότερα σε υπαλλήλους που εμπλέκονται στη διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών ή διαχειρίζονται χρήματα και αξίες του Δημοσίου, εκτός αν πρόκειται για δαπάνες μετακινήσεως αυτών και για έξοδα διακινήσεως του μηχανογραφικού υλικού εισπράξεως και πληρωμών.»

**Άρθρο 86**
**Ρυθμίσεις για τους διαχειριστές Παγίων Προκαταβολών - Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4270/2014**

Στην παρ. 1 του άρθρου 109 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο, προκειμένου να εξειδικευθούν οι υπάλληλοι στους οποίους δεν επιτρέπεται η ανάθεση της διαχείρισης πάγιων προκαταβολών, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η διαχείριση των πάγιων προκαταβολών ανατίθεται, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή του εξουσιοδοτημένου από αυτόν οργάνου, σε μόνιμους δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους ή στρατιωτικούς εν γένει, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του ν. 419/1976.

Αν στην υπηρεσία όπου έχει συσταθεί πάγια προκαταβολή δεν υπηρετεί μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, υπόλογος διαχειριστής ορίζεται ο προϊστάμενος αυτής, εφόσον αυτός είναι μόνιμος ή με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Σε περίπτωση απουσίας του διαχειριστή, ο αρμόδιος Υπουργός μπορεί να ορίζει αναπληρωτή διαχειριστή, ο οποίος ευθύνεται μόνο για τις διαχειριστικές πράξεις που διενεργεί κατά τον χρόνο της αναπλήρωσης.

Δεν επιτρέπεται η ανάθεση της διαχείρισης παγίων προκαταβολών σε υπαλλήλους που υπηρετούν σε διευθύνσεις ή τμήματα οικονομικής διαχείρισης και ειδικότε-

ρα σε υπαλλήλους που εμπλέκονται στη διαδικασία εκκαθάρισης και πληρωμής δαπανών.»

**Άρθρο 87**
**Ρυθμίσεις για τη μετακίνηση των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας**

Στο άρθρο 15 της υποπαρ. Δ9 της παρ. Δ΄ του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α΄ 94), α) διαγράφεται στο πρώτο εδάφιο η φράση «εντός αποκλειστικής προθεσμίας», β) διαγράφεται το τρίτο εδάφιο και το άρθρο 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Τουρισμού, καθορίζονται το ύψος, οι όροι και οι προϋποθέσεις καταβολής των δαπανών μετακίνησης εσωτερικού και η αποζημίωση εκπαίδευσης στα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας. Μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του προηγούμενου εδαφίου, εξακολουθεί να ισχύει το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο που καθορίζει τον τρόπο αποζημίωσης των μετακινήσεων των ανωτέρω στελεχών.»

**Άρθρο 88**
**Επέκταση της χορήγησης της τιμητικής παροχής του άρθρου 95 του ν. 4714/2020**

Στο άρθρο 95 του ν. 4714/2020 (Α΄ 148) προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Από 1ης.8.2020, το παρόν ισχύει και για τους δόκιμους έφεδρους αξιωματικούς, τους έφεδρους αξιωματικούς, τους ανακαταταγέντες έφεδρους αξιωματικούς, τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και τους υπηρετήσαντες στην Εθνική Φρουρά της Κύπρου, που έλαβαν την ελληνική υπηκοότητα.

Για την κρίση του δικαιώματος των υπηρετησάντων στην Εθνική Φρουρά της Κύπρου προσκομίζονται πιστοποιητικό στρατολογικής κατάστασης και βεβαίωση από την Εθνική Φρουρά, με την οποία πιστοποιείται ότι ενεπλάκησαν με οποιονδήποτε τρόπο στα γεγονότα της χρονικής περιόδου από 20.7.1974 έως 20.8.1974 ή συμμετείχαν στα γεγονότα που έλαβαν χώρα το 1964 στην Τηλλυρία και τη Λευκωσία ή το 1967 στην Κοφίνου και τους Αγίους Θεοδώρους, κατά περίπτωση.

Αιτήσεις που εκκρεμούν σε οποιοδήποτε στάδιο, εξετάζονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.»

**Άρθρο 89**
**Ενσωμάτωση κριτηρίων του Φόρουμ Επιζήμιων Φορολογικών Πρακτικών (Forum on Harmful Tax Practices, FHTP) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος των κερδών επιχείρησης από την εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας - Αντικατάσταση του άρθρου 71Α του ν. 4172/2013**

1. Το άρθρο 71Α του ν. 4172/2013 (Α΄167) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 71Α
Κίνητρα ευρεσιτεχνίας

1. Τα κέρδη της επιχείρησης από την εκμετάλλευση ευρεσιτεχνίας διεθνώς αναγνωρισμένης στο όνομά της, που αναπτύχθηκε από την ίδια, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για έως τρεις (3) συνεχόμενες χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά τα κέρδη αυτά. Η απαλλαγή χορηγείται με την προϋπόθεση ότι υπάρχει σύνδεση με τις δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης που πραγματοποιήθηκαν από την επιχείρηση για την ανάπτυξη της ευρεσιτεχνίας.

2. Το ποσό της απαλλαγής προκύπτει ως ακολούθως:

$$\frac{\text{επιλέξιμες δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης}}{\text{συνολικές δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης}} \times \text{κέρδη από την εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας} = \text{ποσό απαλλαγής}$$

Ο αριθμητής δύναται να προσαυξάνεται κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%), με την προϋπόθεση ότι δεν υπερβαίνει το ποσό των συνολικών δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος δίνονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

α. «Ευρεσιτεχνία διεθνώς αναγνωρισμένη»: Αυτή για την οποία έχει απονεμηθεί δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που εμπίπτει σε μία (1) τουλάχιστον από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα) «Ευρωπαϊκό Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας», που χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Γραφείο Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας και έχει κατοχυρωθεί στην Ελλάδα.

αβ) «Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας» κατοχυρωμένο στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (Ο.Β.Ι.), αποκλειομένων των Πιστοποιητικών Υποδείγματος Χρησιμότητας (Π.Υ.Χ.), το οποίο έχει, επίσης, κατοχυρωθεί σε ένα ακόμη κράτος, το οποίο:

i) έχει προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας ή συνεργάζεται στο πλαίσιο αυτής, ή

ii) είναι μέλος του Ο.Ο.Σ.Α. ή σε καθεστώς υποψήφιας προς ένταξη χώρας ή σε καθεστώς ενισχυμένης δέσμευσης.

Προϋπόθεση για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος είναι τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας να είναι σε ισχύ τουλάχιστον μέχρι την τελευταία ημέρα της χρήσης για την οποία ζητείται η απαλλαγή.

β. «Επιλέξιμες δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης»: Το ποσό των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, οι οποίες πραγματοποιούνται, κατά το τρέχον και τα προηγούμενα φορολογικά έτη από την ίδια την επιχείρηση ή έχουν ανατεθεί σε τρίτα, μη συνδεδεμένα με την επιχείρηση πρόσωπα, κατά την έννοια της περ. ζ΄ του άρθρου 2 και συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία, ανάπτυξη ή βελτίωση της ευρεσιτεχνίας.

γ. «Συνολικές δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης»: Το σύνολο των επιλέξιμων και μη δαπανών έρευνας και ανάπτυξης, που συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία, ανάπτυξη ή βελτίωση της ευρεσιτεχνίας και οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί κατά το τρέχον και τα προηγούμενα φορολογικά έτη. Στην έννοια των μη επιλέξιμων δαπανών περιλαμβάνονται οι δαπάνες απόκτησης της ευρεσιτεχνίας και οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης που έχουν ανατεθεί σε τρίτα συνδεδεμένα με την επιχείρηση πρόσωπα, κατά την έννοια της περ. ζ΄ του άρθρου 2 και οι οποίες συνδέονται άμεσα με τη δημιουργία, ανάπτυξη ή βελτίωση της ευρεσιτεχνίας.

δ. «Κέρδη από την εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας»: Το εισόδημα που αποκτάται ως αντάλλαγμα για τη χρήση ή το δικαίωμα χρήσης των δικαιωμάτων επί διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, καθώς και τα έσοδα από την πώληση των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, μετά την αφαίρεση των επιλέξιμων δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη, που αναλογούν στα εισοδήματα αυτά και τα οποία πραγματοποιήθηκαν το τρέχον φορολογικό έτος. Επίσης, ως κέρδη από την εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας νοούνται και τα κέρδη από την πώληση προϊόντων παραγωγής της επιχείρησης, ανεξάρτητα εάν αυτά παρήχθησαν σε εγκαταστάσεις της ίδιας της επιχείρησης ή τρίτων, για την οποία χρησιμοποιήθηκε ευρεσιτεχνία, κατά το μέρος που αναλογούν στη χρήση του διπλώματος ευρεσιτεχνίας.

4. Το ποσό της απαλλαγής, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 2, εμφανίζεται σε ειδικό λογαριασμό αποθεματικού και υπόκειται σε φορολογία με τις γενικές διατάξεις του Κώδικα, κατά το μέρος που διανέμεται ή κεφαλαιοποιείται κάθε φορά.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται οι φορείς πιστοποίησης της ευρεσιτεχνίας, τα κριτήρια χαρακτηρισμού των επιλέξιμων και μη δαπανών, σύμφωνα με τις γενικές αρχές και τις κατευθυντήριες γραμμές του Ο.Ο.Σ.Α., οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

6. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων εγκρίνεται η υπαγωγή της επιχείρησης στο παρόν άρθρο για τα συγκεκριμένα κέρδη από την εκμετάλλευση της ευρεσιτεχνίας, μετά από αίτηση που υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.»

2. Το παρόν άρθρο έχει εφαρμογή στα έσοδα που πραγματοποιούνται τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2022 και μετά.

### Άρθρο 90
### Καθορισμός ανώτατων ορίων στα επιβαλλόμενα πρόστιμα και εναρμόνιση της διαδικασίας επιβολής και κοινοποίησης με τα λοιπά πρόστιμα του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας - Τροποποίηση του άρθρου 54Ε του ν. 4174/2013

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 54Ε του ν. 4174/2013 (Α΄170, Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας, Κ.Φ.Δ.): α) στο δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. α΄ καθορίζονται ανώτατα όρια στα επιβαλλόμενα πρόστιμα, β) στην περ. β΄ εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις επιβολής του προστίμου και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. α) Σε περίπτωση που διαπιστώνεται, μετά από το πέρας του οριζόμενου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 4308/2014 (Α΄ 251) χρόνου κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, ότι η ελεγχόμενη οντότητα δεν τήρησε τα προβλεπόμενα από τις σχετικές διατάξεις λογιστικά αρχεία (βιβλία), επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) επί των εσόδων της από επιχειρηματική δραστηριότητα για κάθε ελεγχόμενο έτος για το οποίο διαπιστώνονται τα ανωτέρω, όπως αυτά προκύπτουν από τον μέσο όρο των δηλωθέντων εσόδων με τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των τριών (3) τελευταίων φορολογικών ετών, μη συμπεριλαμβανομένου εκείνου για το οποίο δεν έχει παρέλθει η προθεσμία υποβολής της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Το πρόστιμο αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ ανά ελεγχόμενο έτος, εφόσον πρόκειται για υπόχρεο τήρησης απλογραφικών βιβλίων ή των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ανά ελεγχόμενο έτος, εφόσον πρόκειται για υπόχρεο τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, ούτε μπορεί να είναι ανώτερο του τριπλάσιου του κατά περίπτωση κατώτερου προστίμου.

Σε περίπτωση μη υποβολής έστω και μίας από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος των τριών (3) τελευταίων φορολογικών ετών παρά την ύπαρξη σχετικής υποχρέωσης, το πρόστιμο υπολογίζεται με βάση τον μέσο όρο των εσόδων των υποβληθεισών δηλώσεων και δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ ανά ελεγχόμενο έτος, εφόσον πρόκειται για υπό-

χρεο τήρησης απλογραφικών βιβλίων και των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ανά ελεγχόμενο έτος, εφόσον πρόκειται για υπόχρεο τήρησης διπλογραφικών βιβλίων, ούτε μπορεί να είναι ανώτερο του τριπλάσιου του κατά περίπτωση κατώτερου προστίμου. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, ως μη τήρηση των λογιστικών αρχείων (βιβλίων) λογίζεται και η μη ενημέρωση των λογιστικών αρχείων (βιβλίων) μετά από το πέρας του οριζόμενου από τις σχετικές διατάξεις του ν. 4308/2014 χρόνου κατάρτισης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Για την εφαρμογή του παρόντος, η μη επίδειξη για οποιονδήποτε λόγο μετά από πρόσκληση του άρθρου 14 των λογιστικών αρχείων (βιβλίων) στον φορολογικό έλεγχο εξισώνεται με μη τήρηση αυτών.

Το πρόστιμο της παρούσας περίπτωσης δεν επιβάλλεται, εφόσον η μη τήρηση ή ενημέρωση δεν επηρεάζει τη συμμόρφωση με τις φορολογικές υποχρεώσεις και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων ή εφόσον με οποιοδήποτε πρόσφορο μέσο είναι δυνατός ο προσδιορισμός της φορολογητέας ύλης και των αντίστοιχων φορολογικών υποχρεώσεων.

β) Στην περίπτωση που κατά τη διενέργεια μερικού επιτόπιου ελέγχου πρόληψης της παρ. 7 του άρθρου 25 διαπιστώνεται, ότι η ελεγχόμενη οντότητα δεν διαφύλαξε ή δεν προσκόμισε ύστερα από πρόσκληση του άρθρου 14 φορολογικούς ηλεκτρονικούς μηχανισμούς (Φ.Η.Μ.) και φορολογικές μνήμες και αρχεία που δημιουργούν οι Φ.Η.Μ., επιβάλλεται αναλόγως το πρόστιμο της περ. α), εκτός εάν πριν την έκδοση της σχετικής εντολής ελέγχου έχει δηλωθεί απώλεια των Φ.Η.Μ..»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 54Ε του ν. 4174/2013 τροποποιείται, προκειμένου να εναρμονιστεί η διαδικασία επιβολής και κοινοποίησης του προστίμου της παρ. 1 με τα υπόλοιπα πρόστιμα του ίδιου Κώδικα, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Πριν από την έκδοση της πράξης επιβολής του προστίμου της παρ. 1, ο φορολογούμενος ή το ευθυνόμενο πρόσωπο καλείται εγγράφως από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων να υποβάλει ενδεχόμενες αντιρρήσεις του, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 62. Η πράξη επιβολής προστίμου εκδίδεται κατ' ανάλογη εφαρμογή των οριζομένων στο άρθρο 28.»

3. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 54Ε του ν. 4174/2013, όπως τροποποιούνται με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος, καταλαμβάνουν και υποθέσεις για τις οποίες μέχρι τις 29.11.2021 δεν έχουν εκδοθεί οριστικές πράξεις επιβολής προστίμου.

### Άρθρο 91
### Μη εφαρμογή ανώτατων ορίων στα επιβαλλόμενα πρόστιμα για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών (Φ.Η.Μ.) - Τροποποίηση του άρθρου 54 ΣΤ του ν. 4174/2013

1. Η υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54 ΣΤ του ν. 4174/2013 (Α΄ 170) τροποποιείται, προκειμένου να προβλεφθεί εξαίρεση από την εφαρμογή των ανωτάτων ορίων της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 54 Ε, και διαμορφώνεται ως εξής:

«αα) όταν ο υπαίτιος της παράβασης είναι ο κάτοχος-χρήστης του φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού, επιβάλλεται αναλόγως το ποσό του προστίμου που προβλέπεται στα τρία πρώτα εδάφια της περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 54Ε, χωρίς να εφαρμόζονται τα ανώτατα όρια της ίδιας ως άνω περίπτωσης,».

2. Η παρ. 1 του άρθρου 54ΣΤ του ν. 4174/2013, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος, καταλαμβάνει και υποθέσεις για τις οποίες μέχρι τις 29.11.2021 δεν έχουν εκδοθεί οριστικές πράξεις επιβολής προστίμου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
## ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

### Άρθρο 92
### Δημιουργία χώρων διοίκησης και ελεύθερου χώρου - αστικού πρασίνου στον χώρο της ΠΥΡΚΑΛ

1. Στον χώρο της ΠΥΡΚΑΛ, στη θέση των χρήσεων του πέμπτου εδαφίου της παρ. 1.Α.β. της υπ. αριθμ. 67564/2332/11.4.1996 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Δ΄ 1061/1996, Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Υμηττού Περιφέρειας Αττικής), δημιουργούνται χώροι διοίκησης και ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο με την ονομασία «Ανδρέας Λεντάκης». Στο ακίνητο, συνολικής έκτασης 154.797,34 τ.μ., όπως αυτό εμφαίνεται στον σχετικό πρωτότυπο χρωματιστό χάρτη κλίμακας 1:5000, ο οποίος θεωρήθηκε από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, και του οποίου αντίτυπο σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται ως Παράρτημα Α΄ στον παρόντα, επιτρέπονται οι ακόλουθες γενικές κατηγορίες χρήσεων: (α) πολεοδομικό κέντρο, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 4 του π.δ. 59/2018 (Α΄ 114), και (β) ελεύθεροι χώροι - αστικό πράσινο, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 7 του π.δ. 59/2018.

2. Για την εξειδίκευση των χρήσεων της παρ. 1 και τον καθορισμό όρων και περιορισμών δόμησης, καταρτίζεται και εγκρίνεται Ειδικό Πολεοδομικό Σχέδιο, σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 4447/2016 (Α΄ 241), υπό τους εξής ειδικότερους όρους:

(α) Από το σύνολο της έκτασης του ακινήτου, ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) διατίθεται για τη χρήση «Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο», σύμφωνα με τις ειδικές χρήσεις του άρθρου 7 του π.δ. 59/2018 (Α΄ 114) και ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) για τη χρήση πολεοδομικού κέντρου του άρθρου 4 του π.δ. 59/2018.

(β) Στη ζώνη που θα αναπτυχθεί η χρήση πολεοδομικού κέντρου:

(β1) Επιτρέπονται οι ακόλουθες ειδικές χρήσεις του άρθρου 4 του π.δ. 59/2018: διοίκηση, κοινωνική πρόνοια, μικρές αθλητικές εγκαταστάσεις, θρησκευτικοί χώροι, πολιτιστικές εγκαταστάσεις, χώροι συνάθροισης κοινού, συνεδριακά κέντρα, κέντρα έρευνας, εστίαση, αναψυκτήρια, στάθμευση (κτίρια - γήπεδα) αυτοκινήτων μέχρι 3,5 τόνους κοινής χρήσης, μοτοσικλετών και ποδηλάτων, γωνιές ανακύκλωσης.

(β2) Οι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς χώροι ανέρχονται σε ποσοστό σαράντα τοις εκατό (40%).

(β3) Ο μέσος συντελεστής δόμησης ορίζεται σε 1,80, το μέγιστο ποσοστό κάλυψης σε εξήντα τοις εκατό (60%) και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος σε είκοσι οκτώ (28) μέτρα.

(γ) Στη ζώνη του ακινήτου, όπου θα αναπτυχθεί η χρήση «Ελεύθεροι Χώροι - Αστικό Πράσινο», επιτρέπεται η

ειδική χρήση «πολιτιστικές εγκαταστάσεις» για τα υφιστάμενα κτίρια που θα κριθούν διατηρητέα.

3. Η απομάκρυνση της ΠΥΡΚΑΛ κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1.Γ. της υπ. αριθμ. 67564/2332/11.4.1996 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Υμηττού Περιφέρειας Αττικής), καθίσταται άμεση.

4. Η κατά την παρ. 1 δημιουργία χώρων διοίκησης και ελεύθερων χώρων - αστικού πρασίνου με την ονομασία «Ανδρέας Λεντάκης» εξυπηρετεί σκοπό δημόσιας ωφέλειας, για την εκπλήρωση του οποίου επιτρέπεται η αναγκαστική απαλλοτρίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων (ν. 2882/2001, Α΄ 17). Κατά παρέκκλιση του άρθρου 15 του ν. 2882/2001, για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου και των επικειμένων του και ανεξαρτήτως αν η απαλλοτριωθείσα έκταση υπάγεται ή όχι στο σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού της αξίας των ακινήτων, λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις δυο ανεξάρτητων πιστοποιημένων εκτιμητών, εγγεγραμμένων στο Μητρώο Πιστοποιημένων Εκτιμητών του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες ανατίθενται με απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, στην οποία και υποβάλλονται.

Σε περίπτωση διαφοράς μεταξύ των δύο εκθέσεων των ανεξάρτητων εκτιμητών του δεύτερου εδαφίου, για την εκτίμηση της αξίας του απαλλοτριούμενου ακινήτου, λαμβάνεται υπόψη από το αρμόδιο δικαστήριο, ο μέσος όρος της αξίας που προκύπτει από τις σχετικές εκθέσεις.

### Άρθρο 93
### Δημιουργία κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής στο Μάτι του Δήμου Μαραθώνα

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ύστερα από εισήγηση του διοικητικού συμβουλίου του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), επιτρέπεται η με ή χωρίς αντάλλαγμα κατά χρήση παραχώρηση στο Δημόσιο ή στον Δήμο Μαραθώνα, του ακινήτου με Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου (ΚΑΕΚ) 051015309025/0/0, εμβαδού 128.976 τ.μ. που βρίσκεται στη θέση «Μάτι» Αγίου Ανδρέα του Δήμου Μαραθώνα, όπως αυτό εμφαίνεται στο Κτηματολογικό Φύλλο του Κτηματολογικού Γραφείου Αττικής, μετά των επί αυτού κτιριακών εγκαταστάσεων και εν γένει συστατικών των Παιδικών Εξοχών Οίκου Ναύτου (Π.Ε.Ο.Ν.). Η ανωτέρω κοινή απόφαση εγγράφεται, ατελώς, στο οικείο κτηματολογικό φύλλο. Αποκλειστικός σκοπός της παραχώρησης είναι η αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος και η δημιουργία και λειτουργία εντός του ως άνω ακινήτου, κοινόχρηστου χώρου δασικής αναψυχής για τους κατοίκους της περιοχής και τους επισκέπτες της, το αργότερο μέχρι τις 30.11.2022. Ενόψει του σκοπού της παραχώρησης για αποκλειστική αξιοποίηση του ακινήτου προς αποκατάσταση του περιβάλλοντος και δημιουργία χώρου δασικής αναψυχής, προστατευόμενου από τη δασική νομοθεσία, η έκταση αυτή εξαιρείται από την εφαρμογή του άρθρου 41 του ν. 998/1979 (Α΄289), πλην της περίπτωσης καταστροφής ή αλλοίωσης της δασικής βλάστησης και της διάθεσης ή χρήσης της έκτασης για διαφορετικό προορισμό. Σε περίπτωση που η απόφαση παραχώρησης προβλέπει την καταβολή ανταλλάγματος, αυτό συμψηφίζεται με το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται από τον παραχωρησιούχο για την αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, την εκτέλεση των έργων και κατασκευών για τη λειτουργία του χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής και τη φύλαξη και συντήρηση του ακινήτου και των εγκαταστάσεών του.

2. Ο παραχωρησιούχος υποχρεούται, με ευθύνη και δαπάνες του, να συντηρεί και να βελτιώνει τη δασική βλάστηση του ακινήτου, να διαχειρίζεται και να φυλάσσει την έκταση αυτή, σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία. Η παραβίαση του σκοπού της παραχώρησης, η χρήση του ακινήτου για σκοπό άλλον από τον προβλεπόμενο στο παρόν, καθώς και η μεταβολή του δασικού του χαρακτήρα με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης και της χρήσης του για διημέρευση ή διαμονή προσώπων στον χώρο υπαίθριας αναψυχής, επάγεται την ανάκληση της παραχώρησης. Όσα ορίζονται στο δεύτερο εδάφιο διαπιστώνονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ύστερα από σχετική εισήγηση της αρμόδιας δασικής αρχής. Από τη δημοσίευση της κοινής απόφασης του τρίτου εδαφίου, ο παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποδώσει το ακίνητο στον e-ΕΦΚΑ σε κατάσταση που να εξυπηρετεί τη φύση και τον προορισμό του, αποκαθιστώντας κάθε ζημία που έχει προκληθεί σε αυτό συνεπεία της μετατροπής της χρήσης του ή της αλλοίωσης της φύσης του. Σε περίπτωση ανάκλησης της παραχώρησης, ο e-ΕΦΚΑ δύναται να παραχωρεί το ακίνητο, σύμφωνα με την περ. στ΄ του άρθρου 50 του ν. 4430/2016 (Α΄ 205), υπό τον όρο της μη μεταβολής του προορισμού και της φύσης της έκτασης, η οποία υπόκειται στην προστασία και τους περιορισμούς της δασικής νομοθεσίας και διατηρεί στο ακέραιο τον δασικό της χαρακτήρα.

3. Στον υπό οργάνωση χώρο υπαίθριας δασικής αναψυχής επιτρέπεται η εκτέλεση των έργων και κατασκευών της παρ. Δ΄ της υπ' αριθμ. 66102/970/1995 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας (Β΄ 170) με εξαίρεση τις περ. 8, 15 και 16 και με βάση τις αρχές της αρχιτεκτονικής του τοπίου, τον βαθμό αντοχής του φυσικού περιβάλλοντος για δραστηριότητες υπαίθριας αναψυχής και την προστασία και βελτίωση των συνθηκών διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος. Δεδομένης της γειτνίασης του ακινήτου με τον αστικό ιστό, επιτρέπεται κατ' εξαίρεση για λόγους ασφαλείας η περίφραξη αυτού, καθώς και η εγκατάσταση φωτισμού. Επιτρέπεται η εγκατάσταση μικρών ξύλινων λυόμενων οικημάτων για χρήση ως αναψυκτηρίων, επιτρεπόμενης της λειτουργίας τους και μετά τη δύση του ηλίου, υπό την επίβλεψη του παραχωρησιούχου. Τα έσοδα από τη δραστηριότητα αυτήν αποτελούν έσοδα του παραχωρησιούχου και διατίθενται για τις ανάγκες φύλαξης και συντήρησης της έκτασης και των έργων και κατασκευών της.

4. Για την ταχύτατη αποκατάσταση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος του ακινήτου και για την εντεύθεν απόδοσή του στο κοινό για τη χρήση για την οποία αυτό προορίζεται, ο παραχωρησιούχος έχει την ιδιότητα του αναδόχου αποκατάστασης της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 998/1979, χωρίς να χρειάζεται η έκδοση της προβλεπόμενης πράξης ορισμού. Ο ανάδοχος-παραχωρησιούχος, με δικές του δαπάνες: α) εκπονεί τη μελέτη αποκατάστασης και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος της έκτασης, β) εκπονεί τη μελέτη οργάνωσης και λειτουργίας εντός του ακινήτου χώρου υπαί-

θριας δασικής αναψυχής, σύμφωνα με την παρ. 3 και τις αναφερόμενες σε αυτή περιπτώσεις της παρ. Δ΄ της υπ' αρ. 66102/970/1995 απόφασης του Υπουργού Γεωργίας, γ) υλοποιεί όσα έργα προβλέπονται από τη σχετική μελέτη για την τεχνητή αποκατάσταση και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και δ) υλοποιεί όσα έργα και κατασκευές προβλέπονται από τη σχετική μελέτη για την οργάνωση και λειτουργία του χώρου δασικής αναψυχής. Η θεώρηση και έγκριση των ανωτέρω μελετών, καθώς και η επίβλεψη εκτέλεσης των έργων της παρούσας από τον ανάδοχο και τον φορέα υλοποίησης του έργου διενεργούνται από την αρμόδια δασική αρχή. Σε περίπτωση που οι ανωτέρω μελέτες δεν έχουν εγκριθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, η θεώρηση και έγκρισή τους λαμβάνει χώρα το αργότερο μέσα σε έναν (1) μήνα από την υποβολή τους.

5. Η υλοποίηση των έργων αποκατάστασης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος λαμβάνει χώρα με ευθύνη του αναδόχου - παραχωρησιούχου αμέσως μετά από την έγκριση της σχετικής μελέτης ή μετά από την έγκριση αμφοτέρων των μελετών της παρ. 4, σε περίπτωση ταυτόχρονης υποβολής τους, ή αμέσως μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε περίπτωση που υπάρχει ήδη εγκεκριμένη η σχετική μελέτη ή οι μελέτες της παρ. 4. Το αργότερο μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έγκριση της μελέτης ή των μελετών, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας, άλλως το αργότερο μέσα σε τρεις (3) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε περίπτωση ήδη εγκεκριμένης μελέτης ή μελετών, η αρμόδια δασική αρχή εγκαθιστά στο ακίνητο τον ανάδοχο και τον φορέα εκτέλεσης των έργων αποκατάστασης και αναβάθμισης του περιβάλλοντος, με σχετικό πρωτόκολλο εγκατάστασης. Τα ανωτέρω ισχύουν και για την εκτέλεση των έργων και κατασκευών για τη δημιουργία του χώρου δασικής αναψυχής.

6. Ύστερα από την παραλαβή του έργου, πιστοποιείται από την αρμόδια δασική αρχή, η ολοκλήρωση των εργασιών αποκατάστασης και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος, με διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται το αργότερο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την παραλαβή. Μετά την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης, η αρμόδια δασική αρχή εκδίδει αμελλητί, άλλως το αργότερο μέσα σε τρεις (3) ημέρες, πρωτόκολλο εγκατάστασης του φορέα υλοποίησης των έργων για τη δημιουργία χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής, προκειμένου να εκτελεστούν τα έργα, οι κατασκευές και οι εργασίες που προβλέπονται στην οικεία μελέτη. Σε περίπτωση που υπάρχουν ήδη εγκεκριμένες μελέτες, εκδίδεται μέσα στις ίδιες προθεσμίες απευθείας πρωτόκολλο εγκατάστασης του φορέα υλοποίησης μόνο για την εκτέλεση των οικείων έργων.

7. Σε περίπτωση διαπίστωσης οποιασδήποτε αλλοίωσης στο φυσικό περιβάλλον με υπαιτιότητα του αναδόχου ή του φορέα εκτέλεσης των έργων, εφαρμόζονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τη δασική νομοθεσία.

8. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρούσας, καθορίζονται και εξειδικεύονται οι όροι για την ανάθεση, εκτέλεση και παραλαβή του έργου αποκατάστασης και αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος και του έργου οργάνωσης και λειτουργίας του χώρου υπαίθριας δασικής αναψυχής, για την έγκριση των οικείων μελετών, την παραλαβή των έργων από την αρμόδια δασική υπηρεσία, συμπεριλαμβανομένων και των σχετικών προθεσμιών έγκρισης, παραλαβής και έκδοσης των οικείων διαπιστωτικών πράξεων για τη δημιουργία και απόδοση στο κοινό του χώρου δασικής αναψυχής, καθώς και οι πάσης φύσεως αναγκαίες λεπτομέρειες και τα τεχνικά ζητήματα που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας.

9. Το άρθρο 169 του ν. 4759/2020 (Α΄245) και η παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 2166/1993 (Α΄ 137) καταργούνται. Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των καταργούμενων διατάξεων του πρώτου εδαφίου καταργούνται αυτοδίκαια από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

### Άρθρο 94
### Αναστολή είσπραξης και επιβολής κυρώσεων για αυθαίρετες κατασκευές στην περιοχή Δέλτα του Έβρου - Παράταση ισχύος προθεσμίας της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017

Η προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017 (Α΄ 167), ως προς την έκδοση του προεδρικού διατάγματος για την προστασία της περιοχής του Δέλτα Έβρου, παρατείνεται από τη λήξη της έως και την 3η.11.2022.

### Άρθρο 95
### Παραχώρηση έκτασης Δήμου Παύλου Μελά

1. Δύναται, ύστερα από αίτηση δημοτών ή κατοίκων του Δήμου Παύλου Μελά της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που υποβάλλεται στον δήμο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να παραχωρηθεί σε αυτούς με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου έκταση ενός αρτίου οικοπέδου υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Κατέχουν αποδεδειγμένα αδιαλείπτως, συνυπολογιζόμενου του χρόνου του δικαιοπαρόχου κατά την τελευταία εικοσαετία και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έκταση κυριότητας του Δήμου Παύλου Μελά, στην οποία έχει ανεγερθεί κτίσμα προ της 28ης.7.2011, για χρήση αποκλειστικά κύριας κατοικίας,

β) Τα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί έχουν υπαχθεί από τον κάτοχο έως την υποβολή της αίτησης στις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α΄ 167) ή προγενέστερου νόμου περί τακτοποίησης αυθαιρέτων.

γ) Η παραχώρηση γίνεται με κριτήριο την πολεοδομική τακτοποίηση του οικείου δήμου και τον ορθολογικό πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής προς εξασφάλιση της λειτουργικότητας των οικισμών, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

Για τα οικόπεδα στα οποία δεν έχει κυρωθεί η πράξη εφαρμογής σχεδίου, η ανωτέρω ετήσια προθεσμία υποβολής της αίτησης άρχεται από την κύρωση της πράξης εφαρμογής του σχεδίου.

2. Τα αυθαίρετα κτίσματα της περ. α΄ της παρ. 1 δύνανται να υπάγονται κατ' εξαίρεση στον ν. 4495/2017 με την προσκόμιση του επιπλέον δικαιολογητικού βεβαίωσης συναίνεσης του αρμόδιου για την υπαγωγή δήμου. Στην περίπτωση αυτήν επιτρέπεται κατ' εξαίρεση η υπαγωγή στον ν. 4495/2017 αυθαιρεσιών κατηγορίας 5 με τις προσαυξήσεις της παρ. 3 του άρθρου 102 του ν. 4495/2017.

3. Το τίμημα για την παραχώρηση των εκτάσεων αυ-

τών καθορίζεται από την επιτροπή της παρ. 5 του άρθρου 186 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3863/2006, Α΄ 114) και υπολογίζεται ως εξής:

Για οικόπεδα με Συντελεστή Δόμησης (Σ.Δ.) από 0,4 έως 0,8 το τίμημα ορίζεται για τα πρώτα 200 τ.μ. στο ένα τρίτο (1/3) της αντικειμενικής αξίας, για τα επιπλέον τ.μ. και μέχρι τα 300 τ.μ. στα τρία τέταρτα (3/4) της αξίας. Εφόσον το οικόπεδο είναι μεγαλύτερο των 300 τ.μ., για τα πέραν τούτων τ.μ. το τίμημα ορίζεται στην αντικειμενική τιμή.

Για οικόπεδα με Σ.Δ. από 1,0 και άνω, το τίμημα ορίζεται στο ένα τρίτο (1/3) της αντικειμενικής αξίας τους για τα πρώτα 100 τ.μ., τα υπόλοιπα δε τ.μ. υπολογίζονται με την αντικειμενική αξία. Στο ανωτέρω τίμημα δεν υπολογίζεται η αξία των κτισμάτων.

Η εισφορά σε χρήμα, όπου είναι επιβεβλημένη, καταβάλλεται από τον δικαιούχο αγοραστή.

Το ανωτέρω τίμημα καταβάλλεται σε εκατόν οκτώ (108) ισόποσες μηνιαίες δόσεις ή σε τριάντα έξι (36) ισόποσες τριμηνιαίες δόσεις ή σε δεκαοκτώ (18) ισόποσες εξαμηνιαίες δόσεις και διατίθεται από τον δήμο κατά προτεραιότητα για την εκτέλεση έργων εφαρμογής του σχεδίου στην περιοχή που παραχωρούνται τα οικόπεδα. Η πρώτη δόση καταβάλλεται εντός μηνός από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την παραχώρηση.

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης επιλέξει την καταβολή του συνολικού ποσού εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου για την παραχώρηση, παρέχεται έκπτωση ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνολικού ποσού.

4. Ο κάτοχος έκτασης μεγαλύτερης του ενός αρτίου οικοπέδου, πριν την παραχώρηση, αποδίδει στον δήμο την επιπλέον έκταση, εφόσον είναι δυνατόν να δημιουργηθεί και άλλο οικόπεδο, έστω και κατά παρέκκλιση άρτιο.

Το δημοτικό συμβούλιο υποχρεούται να αρνηθεί την παραχώρηση και του ενός οικοπέδου πριν την τακτοποίηση της ανωτέρω εκκρεμότητας, που διαπιστώνεται με πράξη παράδοσης και παραλαβής του επιπλέον οικοπέδου.

Αν οι κάτοχοι είναι περισσότεροι από έναν ή αν πρόκειται για περισσότερους κληρονόμους των αρχικών κατόχων, η μεταβίβαση γίνεται προς όλους συμμέτρως ή, εφόσον πρόκειται για κληρονόμους, κατά τον λόγο της κληρονομικής τους μερίδας.

Το οριστικό συμβόλαιο μεταβίβασης των ως άνω εκτάσεων καταρτίζεται μετά την εξόφληση του τιμήματος.

Η παραχώρηση των εκτάσεων γίνεται, αφού προηγουμένως οι κάτοχοι αυτών υποβάλουν δήλωση του ν. 1599/1986 (Α΄ 75) ότι αποδέχονται ανεπιφύλακτα την εφαρμογή του ρυμοτομικού σχεδίου.

Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, καθορίζονται τα δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία που απαιτούνται να υποβληθούν στον δήμο με την αίτηση παραχώρησης, η διαδικασία παραχώρησης και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.

**Άρθρο 96**
**Υπαγωγή αυθαίρετων κατασκευών ή αλλαγών ρήσεων σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις στον ν. 4495/2017 - Προσθήκη άρθρου 14Β στον ν. 3986/2011**

Στον ν. 3986/2011 (Α΄ 152), προστίθεται άρθρο 14Β ως εξής:

«Άρθρο 14Β
Υπαγωγή αυθαίρετων κατασκευών ή αλλαγών χρήσεων σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις στον ν. 4495/2017

1. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 89 του ν. 4495/2017 (Α΄167), οι αυθαίρετες κατασκευές ή χρήσεις σε υφιστάμενες λιμενικές εγκαταστάσεις που έχουν ανεγερθεί μέχρι τις 28.7.2011 και βρίσκονται σε συνεχόμενες ζώνες αιγιαλού και παραλίας ακινήτων της παρ. 2 του άρθρου 10 του παρόντος και τα οποία αξιοποιούνται κατά το παρόν κεφάλαιο, όπως αυτές αποτυπώνονται στα τοπογραφικά διαγράμματα του Παραρτήματος Β, τα οποία έχουν θεωρηθεί από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Δημόσιας Περιουσίας του Υπουργείου Οικονομικών, δύνανται να υπαχθούν στον ν. 4495/2017. Η υπαγωγή δύναται να πραγματοποιείται εντός έξι (6) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, κατόπιν υποβολής αίτησης του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε., που επέχει θέση εισήγησης, συνοδευόμενης αποκλειστικά και μόνο από το τοπογραφικό διάγραμμα και τεχνική έκθεση μηχανικού, με περιγραφή των αυθαίρετων κατασκευών ή χρήσεων.

2. Κατόπιν της υπαγωγής, οι ως άνω αυθαίρετες κατασκευές και αλλαγές χρήσης της παρ. 1 τελούν σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων, δεν επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης και δεν ισχύουν οι απαγορεύσεις της παρ. 1 του άρθρου 82 του ν. 4495/2017, από την ολοκλήρωση της υπαγωγής και εφεξής, καθώς και για το χρονικό διάστημα, για το οποίο οι ως άνω εγκαταστάσεις κρίνεται, ότι είναι αναγκαίες ή χρήσιμες για την αξιοποίηση των ανωτέρω ακινήτων, βάσει του εγκεκριμένου σχεδίου της αξιοποίησης ή άλλου προς έγκριση σχεδίου. Η συνδρομή του αναγκαίου ή χρήσιμου, κατά το πρώτο εδάφιο, διαπιστώνεται με απόφαση της αρμόδιας για την παραχώρηση χρήσης υπηρεσίας του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14, κατόπιν προσκόμισης εκ μέρους του ενδιαφερόμενου της άδειας λειτουργίας της ασκούμενης στο αξιοποιούμενο ακίνητο δραστηριότητας ή σχεδίου αξιοποίησης προς έγκριση.»

**ΜΕΡΟΣ Ε΄**
**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ**

**Άρθρο 97**
**΄Εναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 2021

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ Κ. ΠΕΡΙΦΑΝΟΥ